

Adopce na dálku jako forma sociální pomoci

Bc. Vlasta Jánská, DiS.

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDÍÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Institut mezioborových studií Brno
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vlasta JÁNSKÁ, DiS.**
Osobní číslo: **H118436**
Studijní program: **N 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Adopce na dálku jako forma sociální pomoci**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v materiálu IMS "Metodika psaní odborného textu a výzkumu v sociálních vědách" (IMS 2009). Případně podle dalších materiálů, z nichž některé jsou obsaženy v literatuře připojené k tomuto studijnímu textu. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím diplomové práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím práce bude práce zaměřená:

na objasnění pojmů souvisejících s diplomovou prací (sociální pomoc, altruismus, adopce) na hledání odpovědi na otázku: Co je vlastně smyslem projektů adopce na dálku a sponzorství dětí, na jakém principu tyto projekty fungují a které organizace se sponzorství věnují.

Součástí práce bude sociologický výzkum zaměřený na zjištění vztahu sociální skupiny (veřejnosti) k projektům adopce na dálku.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

PODRACÝ, Vlastimil., Občanská obroda: konzervativní pohled na problémy současného světa. Olomouc: Votobia, 2003, ISBN 80-7198-554-6.

RÁZGOVÁ, Eva. Adopce na dálku. Nová přítomnost. 1999. č. 4, s.12. ISSN 1211-3883.

VAŠÁK, Vašek. Adopce dětí na dálku: černí (i bílí) andílci. Xantypa. 2003, roč. 9, č.1, s. 55-59. ISSN 1211-7587.

Internetové zdroje

<http://www.humanisti.cz>

<http://praha.charita.cz/>

<http://www.unicef.cz/>

Další literatura bude obsažena v Projektu diplomové práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí diplomové práce:

prof. PhDr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.

Katedra sociální pedagogiky

Datum zadání diplomové práce:

30. listopadu 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

31. března 2013

V Brně dne 30. listopadu 2011

prof. PhDr. Pavel Mühlpachr, Ph.D.
vedoucí ústavu

PhDr. Milošlav Jůz, Ph.D.
vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

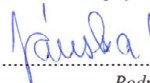
- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Vlasta Jánská

Jméno, příjmení studenta

Podpis

V Brně 14. 3. 2013

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce „Adopce na dálku jako forma sociální pomoci“ pojednává o moderní formě sociální pomoci rozvojovým zemím a tou je sponzorování dětí. Práce tento pojem nejen definuje, ale shrnuje i pravidla a podmínky projektů „Adopce na dálku“. Podává rovněž informace o organizacích, které umožňují českým dárcům přispívat na vzdělávání dětí v rozvojových zemích. Praktická část má za cíl zjistit míru informovanosti veřejnosti o projektech „Adopce na dálku“ a jaký postoj veřejnost k těmto projektům zaujímá.

Klíčová slova:

adopce na dálku, vzdělávání, děti, chudoba, rozvojová spolupráce, rozvojové země, neziskové organizace, projekt

ABSTRACT

Abstrakt ve světovém jazyce

Thesis " Child Sponsorship as a form of social assistance " is about the modern form of social assistance to developing countries and that is sponsoring children. The final work not only defines the term , but summarizes the rules and conditions of projects " Child Sponsorship ". This work also provides information about organizations that allow Czech donors to contribute to the education of children in developing countries. The practical part is focused on finding degree of public awareness projects " Child Sponsorship " and reveals the relationship between the public for these projects .

Keywords:

child sponsorship, education, children, poverty, development cooperation, developing countries, nonprofit organization, project

Děkuji panu prof. PhDr. Pavlu Mühlpachrovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodickou pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Také bych chtěla poděkovat svému manželovi Pavlovi za morální podporu a pomoc, kterou mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 SOCIÁLNÍ POMOC	11
1.1 SOUVISLOST SOCIÁLNÍ POMOCI S ADOPCÍ NA DÁLKU.....	11
1.2 „ABSOLUTNÍ“ CHUDOBA.....	11
1.3 ALTRUISMUS, SOLIDARITA A SOCIÁLNÍ POMOC DO ZAHRANIČÍ.....	12
1.4 HUMANITÁRNÍ POMOC A ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE.....	14
2 ADOPCE NA DÁLKU	16
2.1 HISTORIE SPONZORSTVÍ DĚTÍ.....	17
2.2 VÝBĚR DĚTÍ K „ADOPCI“.....	18
2.3 PRŮBĚH ADOPCE NA DÁLKU.....	19
2.4 VÝŠE PŘÍSPĚVKU A JEHO VYUŽITÍ.....	20
2.5 KONTAKT S „ADOPTOVANÝM“ DÍTĚTEM.....	21
2.6 UKONČENÍ SPONZOROVÁNÍ DÍTĚTE.....	22
2.7 ROZDÍL POJMŮ ADOPCE A ADOPCE NA DÁLKU.....	23
3 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA	26
3.1 ARCI/DIECÉZNÍ CHARITY PŮSOBÍCÍ V OBLASTI SPONZOROVÁNÍ DĚTÍ V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH.....	27
3.2 NADACE MEZINÁRODNÍ POTŘEBY.....	34
3.3 HNUTÍ SOLIDARITY S CHUDÝMI TŘETÍHO SVĚTA MAITRI.....	35
4 OSTATNÍ ORGANIZACE ZPROSTŘEDKUJÍCÍ „ADOPCI NA DÁLKU“	36
4.1 AFRIKA A VZDĚLÁNÍ.....	36
4.2 OSTATNÍ ZEMĚ.....	42
II PRAKTICKÁ ČÁST	48
5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	49
5.1 CÍLE PRŮZKUMU A FORMULACE HYPOTÉZ.....	49
5.2 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU.....	50
5.3 CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO VZORKU.....	50
5.4 PREZENTACE VÝSLEDKŮ.....	51
5.5 DISKUZE.....	74
5.6 ZÁVĚR VÝZKUMU.....	77
ZÁVĚR	79
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
SEZNAM PŘÍLOH	84

ÚVOD

Téma své diplomové práce Adopce na dálku jako forma sociální pomoci jsem si zvolila z důvodů vlastní angažovanosti v jednom z projektů „Adopce na dálku“. Již sedmým rokem mám společně s třemi kamarádkami prostřednictvím občanského sdružení Dialog „adoptovanou“ dívku z afrického státu Keňa (viz příloha č. 1). Formu této zahraniční rozvojové pomoci jsem si vybrala kvůli jejímu zaměření na děti žijící v podmínkách totální bídy. Chudoba v Africe znamená, když má desetileté dítě deset kilogramů. Když se na skládkách odpadu pohybují dvou, tří, čtyřleté děti hledající zbytky jídla nebo plastový odpad, který za pár drobných prodají a koupí si „lepidlo“. Omámení totiž vydrží i tři dny bez jídla. Chudoba to jsou sexuálně zneužívaná děvčata jako odměna za ochranu na ulicích, kde žijí. Děti v Africe neusedají každé ráno do školních lavic, ale za pracovní stroje, aby alespoň trošku pomohly rodinnému rozpočtu nebo svému, žijí-li na ulici. Oproti tomu chudoba ve vyspělých zemích, jakou je i Česká republika, pro mě znamená převážně nedostatek finančních prostředků k zajištění některých potřeb. Chudý člověk v ČR nejede na dovolenou, nechodí do kina, nemá auto, mobil, značkové oblečení. I u nás jsou lidé, kteří žijí pod hranicí chudoby, mající nelehké životní podmínky. Ve většině případů však mají alespoň základní vzdělání, umí číst a psát. Pokud se jim stane nějaký úraz nebo jsou nemocní, žádné zdravotní zařízení jim neodmítne poskytnout lékařskou péči. Nezpochybňuji, že pomáhat doma (tj. v České republice) není důležité a sama některé drobné tuzemské projekty zaměřující se převážně opět na děti podporuji. Srovnám-li ale pojetí chudoby u nás a v Africe, rozhodla jsem se pro typ zahraniční pomoci, která dětem navrací jejich bezstarostné dětství.

Smyslem této práce ale není ukazovat bezmoc, která v rozvojových zemích vládne. Naopak práce hledá prostředky jak pomoci lidem v nejchudších zemích světa vymanit se z pasti chudoby, která je po generace tíží. Jedním z mála skutečně účinných prostředků boje proti chudobě je umožnit chudým lidem vzdělání, alespoň to základní. Vzdělání s sebou nese příslib změnit životy nejen jednotlivcům, ale celé společnosti. A právě na tuto oblast se projekty „Adopce na dálku“ zaměřují - je to forma pomoci, která poskytuje dítěti možnost chodit do školy, a tím i naději na lepší život, zatímco zůstává ve své rodné zemi, se svou rodinou. Tyto projekty učí lidi, aby přistupovali k řešení problémů aktivně a odnaučuje pouhému pasivnímu čekání na pomoc. Nejedná se tedy o humanitární projekty, ale o rozvojovou spolupráci fungující na principu solidarity, reciprocity a autoorganizace.

Rozhodujícím impulzem pro psaní této práce pak byla situace, kdy jsme byly nuceny zvažovat setrvání v projektu „Adopce na dálku“, neboť jedna z nás musela z vážných finančních důvodů sponzorování ukončit. Oslovila jsem tehdy asi třicet lidí ve svém okolí s žádostí o připojení se k „adopci“. Žádný z oslovených o zapojení se do projektu neprojevil zájem. Otázkou pro mě tedy bylo, proč tomu tak je. Vědí vůbec tito lidé, co adopce na dálku znamená, koho se týká a jak tyto projekty fungují? Prvním cílem mé práce tedy je upozornit na jednu z forem rozvojové sociální spolupráce a tou je sponzorování dětí. Touto prací bych se rovněž ráda připojila k lidem, kteří upozorňují na zásadní problémy nerovnováhy ve světě na počátku třetího tisíciletí. Práce může posloužit těm, kteří by si rádi adoptovali dítě na dálku, ale neví jak na to. Mohla by se tedy stát příručkou pro budoucí adoptivní rodiče na dálku. Druhým cílem práce pak bude zjistit míru informovanosti veřejnosti o projektech „Adopce na dálku“ a náhled veřejnosti na danou problematiku.

Nezbytné pro dosažení stanoveného cíle práce je učinit několik postupných, vzájemně na sebe navazujících kroků. Prvním krokem pro pochopení systému projektů „Adopce na dálku“ je vhléd do problematiky. Proto se první kapitola věnuje sociální pomoci a její souvislosti s adopcí na dálku. Dále vysvětluje pojmy, jakými jsou absolutní chudoba, altruismus, solidarita, humanitární pomoc a rozvojová spolupráce.

Druhým krokem, který považuji v teoretické části za stěžejní, jak k naplnění prvního cíle mé práce, tak i pro následný výzkum, je objasnit systém projektů „Adopce na dálku“. V této kapitole popíši obsah a význam rozvojového projektu „Adopce na dálku“, o kterém si myslím, že je velmi účinný. Nastíním důvody a možnosti, proč a jak chudým dětem pomáhat.

Třetím krokem bude zmapovat a dát čtenářům přehled organizací, které projekty „Adopce na dálku“ uskutečňují (kapitola 3 a 4).

Čtvrtý a poslední krok je, na základě získaných vědomostí z teoretické části, připravit a uskutečnit výzkum, který zjistí míru informovanosti veřejnosti o projektech „Adopce na dálku“ a jejich vztah k těmto projektům.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOCIÁLNÍ POMOC

Sociální pomoc je východiskem pro lidi nacházející se ve stavu úplné chudoby. Směřuje k navrácení sociální suverenity nebo k zabezpečení člověka po dobu, kdy není tohoto schopen vlastními silami. Jejím úkolem je zamezit ve strádání lidem nacházejícími se v pásmech naprosté chudoby, kteří se do této situace dostali bez vlastního přičinění a nedobrovolně. Péči o tyto občany zprostředkovávají zejména obce a charitativní organizace. Smyslem sociální pomoci je, aby si člověk v podmínkách, ve kterých se nachází, našel cestu k optimálnějšímu způsobu života. (Arnoldová, 2002)

1.1 Souvislost sociální pomoci s adopcí na dálku

Adopce na dálku a sociální pomoc nejsou příliš často dávány do souvislosti, pokud se však zamyslíme nad významem sociální pomoci jako takové, můžeme v něm nalézt prvky podobné s vizemi projektů „Adopce na dálku“.

Adopce na dálku je rovněž řešením pro osoby žijící v podmínkách totální chudoby, které se do této situace nedostaly vlastní vinou. Jedná se totiž o děti. Narodit se do chudoby pro ně znamená strávit nedobrovolně dětství v otrhaných hadrech prací na poli, nošením vody nebo dokonce na ulici. Adopce na dálku je podporuje po dobu, kdy si nemohou pomoci samy. Napomáhá k získání jejich suverenity a dává jim možnost optimálnějšího způsobu života, aniž by musely opustit komunitu, ve které žijí. Umožňuje jim přístup ke vzdělání, zdravotní péči, bydlení a ochraně a zabraňuje či napomáhá tak z jejich sociálního vyloučení, stejně jako to zprostředkovává sociální pomoc. Adopci na dálku lze tedy považovat rovněž za formu sociální pomoci chudým dětem v rozvojových zemích.

1.2 „Absolutní“ chudoba

Jak jsem se již v kapitole 1.1 zmínila, je adopce na dálku formou sociální pomoci zaměřující se na děti vyrůstající v extrémně chudých rodinách rozvojových zemí. Málo kdo z nás si však dokáže představit, co vlastně slovo chudoba v těchto zemích značí. Být nemajetný například v Subsaharské Africe znamená nemít prostředky k uspokojení základních potřeb jako je potrava, obydlí, hygiena, základní vzdělání a také přiměřená péče o zdraví. Různé definice absolutní chudoby říkají, že už jen krátkodobý pobyt pod touto

hranicí může člověka ohrozit na jeho životě. Lidé v chudých rozvojových zemích se pod touto hranicí nachází celý život. (Mareš, 1999)

Chudoba vzniká tehdy, nemají-li lidé prostor pro využití svého potenciálu. Pokud má člověk přístup k vodě, půdě, vzdělání, zdravotní péči, nerostným surovinám aj., pak dokáže růst. Tento prostor však v chudých zemích pro většinu obyvatel není. Špatná vláda, války, etnické násilí, epidemie smrtících chorob, AIDS, dětská práce, nemožnost vzdělávat se, zavadná voda, nedostatek jídla to vše je příčina a zároveň i důsledek chudoby. (Gomba, 2003)

Cesta z chudoby není lehká a celé generace jsou v ní uvězněny jako v začarovaném kruhu. Jednou možností jak z ní ven, je zaměřit se na děti a jejich gramotnost. Vzdělání lidé by v budoucnu mohli pomoci své zemi v rozvoji a zabránit tak chudobě. Zpráva organizace UNICEF tvrdí, že pokud by všechny děti v těch nejchudších státech světa dokončily základní vzdělání, pomohlo by to 171 milionům lidí dostat se z nuzného života. Hlavním záměrem projektů „Adopce na dálku“ je právě zajistit přístup ke vzdělání pro co největší počet strádajících dětí. Tyto projekty jsou tedy rovněž velice účinnou zbraní pro boj s chudobou. Kromě podpory studia jednotlivých dětí zvyšují také mizernou kvalitu výuky. Vlády některých rozvojových zemí sice udělaly „vstřícný“ krok a zavedly bezplatné školství, tím ale jejich iniciace skončila. Docílilo se tím pouze přeplněnosti tříd, nedostatku učebnic a učitelů vůbec natož kvalifikovaných. Organizace zabývající se sponzorováním dětí se tedy zaměřují i na tuto oblast. Posílají do chudých zemí dobrovolné odborníky z řad učitelů, sociálních pracovníků, zdravotního personálu. Staví a rekonstruují školy a zřizují internáty, nemocnice, centra vzdělávání dospělých aj. (Hronová 2011)

1.3 Altruismus, solidarita a sociální pomoc do zahraničí

Ve vývoji lidské společnosti se stalo tradicí, že lidé v lepší ekonomické situaci pomáhají těm, co jsou v nouzi. Česká republika se řadí k bohatším státům světa. Pomoc chudým rozvojovým zemím je tak její povinností. Důvodů, proč pomáhat rozvojovým zemím, je celá řada. Mezi jeden z nejdůležitějších a pro dárce projektů „Adopce na dálku“ nejdůležitější jsou důvody morální, ke kterým se řadí altruismus a solidarita.

Význam pojmu solidarita spočívá v dobrovolné společenské soudržnosti, ochotě k reciproční pomoci a podpoře v rámci skupiny. Člověk je solidární s nějakou skupinou, pokud ji podporuje a její úspěchy i neúspěchy cítí jako vlastní. (Geist, 1993)

Dobročinnost, nesobeckost, nezištnost apod. jsou vlastnosti, které charakterizují pojem altruismus. Jedná se tedy o označení postoje nebo jednání, která jsou ve prospěch druhého člověka bez ohledu na vlastní zájem. (Jandourek, 2012)

Pocit sounáležitosti, vzájemnosti a potřeba pomáhat je v lidech hluboce zakořeněna a stala se součástí jejich osobnosti. Moci se prezentovat jako dárci přináší jistou míru prestiže, neboť charitativní činnost se stala módní záležitostí. Chapadla pomoci již dávno překročila hranice jednotlivých států. Lidé si uvědomují, že svět, ve kterém žijí, je jeden a na pomoc by se tedy mělo nahlížet celosvětově. (Gomba, 2003)

Mezinárodní solidarita a altruismus u lidí stoupá v důsledku ničivých světových válek současnosti. Velký vliv na ni má rovněž i rozmach komunikačních technologií a celosvětového cestování. (Exnerová, 2008)

K dalším důvodům zahraniční pomoci patří ochrana vlastní bezpečnosti. Pomoc rozvojovým zemím znamená ochranu před nelegální migrací, šířením nakažlivých chorob. Tyto státy jsou rovněž častým zdrojem ozbrojených konfliktů a terorismu. Pokud by však díky rozvojové pomoci mohly žít v míru a stabilitě, ochrání tak vyspělé státy i svoji bezpečnost. (Exnerová, 2008)

K ekonomickým cílům zahraniční pomoci patří přímá podpora domácí zaměstnanosti a příležitosti pro mladé lidi, ze kterých se díky této podpoře mohou stát rozvojoví pracovníci. K nepřímým důvodům pak můžeme řadit rozvoj prosperity, kdy v současných rozvojových zemích naší pomocí vytváříme potencionální obchodní partnery. Stabilní světová ekonomika přispívá k vyšším ziskům všech. Tím, že stát podporuje rozvojovou spolupráci, získává i vyšší míru prestiže u vyspělejších zemí a tím šanci na nové investory z jejich řad. (Exnerová, 2008)

V neposlední řadě má pomoc do zahraničí i svoje politické důvody. Dostatečně vysokou pomocí plníme mezinárodní závazky a tím zlepšujeme svůj obraz ve světě. Dalším z politických záměrů je i šíření české kultury do světa a naopak umožníme rozšířit naše poznání cizích kultur. (Exnerová, 2008)

V době globalizace již svět nelze rozdělit a každý z jeho obyvatel nese odpovědnost za jeho budoucí podobu. Lidé by měli vynaložit úsilí, aby se již dále neprohlubovaly rozdíly mezi vyspělými civilizacemi a zeměmi tzv. třetího světa, kde jsou lidé nuceni přežít za méně než jeden dolar na den. Vzdáním se být jen miniaturní části svého příjmu ve prospěch rozvojové pomoci, přispěje člověk na dobrou věc a navíc tím přispěje k vlastní bezpečnosti a blahu. (Exnerová, 2008)

1.4 Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

Obecně existují dvě základní formy oficiální pomoci lidem v nouzi:

- humanitární pomoc
- rozvojová spolupráce

Všechny organizace zprostředkující adopci na dálku mají ve svých programech i humanitární pomoc a to jak do České republiky tak i směřovanou do zahraničí, dle aktuální potřeby. Sponzorování dětí na dálku jako forma sociální pomoci je založena na principech rozvojové spolupráce, považují tedy za nutné tento pojem podrobněji vysvětlit.

Humanitární pomoc

„Humanitární pomoc reaguje na krize způsobené přírodními katastrofami nebo válečnými konflikty. Jejím cílem je v první fázi záchrana lidských životů, zajištění jídla, vody, přístřeší, základních hygienických potřeb, zdravotní péče i psychologické pomoci. Na rozdíl od rozvojové spolupráce jsou humanitární intervence krátkodobé, využívají i provizorních řešení k překonání bezprostředních rizik a předejití největších ztrát. V druhé fázi je třeba obnovit základní fungování společnosti, obnovit školství, zemědělskou výrobu, infrastrukturu, fungování samosprávy apod.“ (<http://praha.charita.cz/zahranici/jak-pomahame/humanitarni/> cit. 13-03-13)

Rozvojová spolupráce

Rozvojová spolupráce nebo též rozvojová pomoc je způsob, jakým vyspělé státy pomáhají řešit problémy chudých (rozvojových) zemí světa. Jedná se o systémový projekt, který se zaměřuje na konkrétní potřeby a priority dané země, kam pomoc směřuje. K odhalení těchto potřeb je nutná úzká vzájemná spolupráce s místní vládou, soukromým a neziskovým sektorem. Rovněž důležité je i zapojení komunity, kde daný projekt rozvojové spolupráce působí. Aby bylo možné rozvojovou pomoc považovat za efektivní, musí její dopady být dlouhodobě udržitelné a využitelné a to i po skončení projektu. (Dušková, 2011)

Dle výše uvedeného je projekt „Adopce na dálku“ typickým příkladem kvalitní rozvojové spolupráce. V zemích, kde tyto projekty působí je vzdělání považováno za základ pro lepší budoucnost. Organizace zprostředkující sponzorství dětí ve většině případů úzce spolupracují s místními partnerskými organizacemi, které znají poměry v dané lokalitě a jsou tak schopny lépe vyhodnotit situaci. Projekty „Adopce na dálku“ se rovněž zaměřují na zapojení a pomoc celé komunity. Sponzorování dětí je dlouhodobě udržitelný projekt, který v místě svého působení zanechává své stopy. Umožňuje vzdělání těch, kteří je pak dále využívají ve prospěch zlepšení podmínek života ve své komunitě.

Rozvojová spolupráce se snaží reagovat na tíživé problémy zemí třetího světa a měla by být v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí. „To jsou to závazky, ke snížení globálního rozšíření chudoby, hladu a dalších rozvojových cílů. Ve své komplexnosti a šíři jsou velmi ambiciózní a představují konsenzus, na kterém se dokázali shodnout hlavní představitelé všech zemí. Přijaté byly představiteli všech členských států OSN v roce 2000 na tzv. Summitu tisíciletí.“ (<http://www.rozvojovka.cz/rozvojove-cile-tisicileti>, cit. 2013-03-13)

Rozvojové cíle by samy o sobě mohly vydat na samostatnou práci, pokud se ale podíváme na jejich výčet, zjistíme, že převážná většina z nich je i účelem programů „Adopce na dálku“ a jejich doprovodných projektů. Považuji tedy za příhodné je ve své práci zmínit.

Rozvojovými cíli jsou:

- Odstranit extrémní chudobu a hlad
- **Dosáhnout základního vzdělání pro všechny**
- Prosazovat rovnost pohlaví a posílit roli žen ve společnosti
- Snížit dětskou úmrtnost
- Zlepšit zdraví matek
- Bojovat s HIV/AIDS, malárii a dalšími nemocemi
- Zajistit udržitelný stav životního prostředí

Vzhledem k tomu, že závazek splnit tyto cíle je do roku 2015, nepodaří se zřejmě tyto požadavky naplnit. Pro všechny se však staly ukazatelem, kam se má rozvojová spolupráce ubírat a do jakých oblastí má směřovat. (<http://www.rozvojovka.cz/rozvojove-cile-tisicileti>, cit. 2013-03-13)

2 ADOPCE NA DÁLKU

Ve své práci používám často místo označení „adopce na dálku“ pojem sponzorování dětí popř. sponzoring. Považuji tedy za vhodné v úvodu této části tyto názvy objasnit. Ve světě (převážně v anglicky mluvících zemích) se pro programy finanční podpory vzdělávání chudých dětí z rozvojových zemí používá pojem „child sponsorship“. V překladu do češtiny to znamená „sponzorování dítěte“. Jedná se tedy o oficiální název projektů tohoto typu, který zároveň i přesněji vyjadřuje jejich smysl.

V České republice se však místo termínu „sponzorování“ ujalo označení „adopce na dálku“. Jako první tento název použila Arcidiecézní charita Praha, která si jej posléze nechala zaregistrovat u Úřadu průmyslového vlastnictví a jako jediná organizace tak může oficiálně tento projekt pod názvem Adopce na dálku® používat. Ostatní organizace, provozující projekty sponzorování dětí, tak buď používají jako názvy projektů právě „Adopce na dálku“, avšak bez registrační ochranné známky® (např. občanské sdružení Naděje Zambii, Bwindi Orphans, Nepálčata) a nebo používají název podobný („Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku“ – Wontanara, o.s., „Kmotrovství na dálku“ – M.O.S.T., o.s., atd.). Obecně se však do podvědomí široké veřejnosti v České republice pojem „adopce na dálku“ velice rychle rozšířil, a byť přesně smysl projektů nevystihuje, je s oblibou používán pro všechny programy zabývající se sponzorováním dětí bez ohledu na to, která organizace jej provozuje. Adopce na dálku je tedy českým ekvivalentem světového sponzorování dětí.

Adopce na dálku nebo též sponzorování dětí je charitativní sociální projekt zaměřený na rozvojovou pomoc dětem z nejchudších zemí světa formou sponzorování jejich vzdělání, kterým jejich rodiče či zákonní zástupci nemohou z finančních a jiných důvodů základní vzdělání poskytnout. (Bauer, 2008)

Vzdělávání je hlavním nástrojem reprodukce společnosti a může být klíčovou součástí pro sociální změnu. Je jedním z nejlepších nástrojů pro boj s chudobou. S rostoucí mírou vzdělání rostou příjmy, zrychluje se zavádění nových technologií, a tím i ekonomický růst. Školní investice mají silný dopad na zlepšení výživy dětí a na prevenci nemocí, jako je například HIV/AIDS. Navíc vzdělání napomáhá plánovanému rodičovství a snižuje úmrtnost dětí a matek. V neposlední řadě je vzdělání také účinným politickým nástrojem:

emancipuje, a tím posiluje politickou angažovanost a demokratické rozhodovací procesy. V zemích kam pomoc směřuje je chudoba největší bariérou v dosažení i základního vzdělání a nehraje roli ani to, že ve spoustě podporovaných zemí je vzdělání bezplatné. Nevzdělaní rodiče nepovažují vzdělání pro svoje děti za podstatné, místo do škol tak děti míří do práce, aby rodina získala alespoň základní obživu. (Tožička, 2008)

Posláním a cílem projektu je tedy umožnit těmto dětem přístup ke vzdělání, zajistit radostněji prožité dětství a perspektivnější budoucnost. Děti se tak mohou díky „adoptivním rodičům“ vzdělávat ve své zemi, aniž by musely opustit vlastní rodinné a kulturní zázemí. Finanční příspěvek jim pomůže dosáhnout alespoň minima životních podmínek, jaké mají ostatní děti ve světě. Motivuje lidi přistupovat k řešení problémů aktivně a odnaučuje pouhému pasivnímu čekání na pomoc. Získat vzdělání znamená posunout se v rozvoji. Specifickým znakem projektů je navázání osobních vazeb mezi dárce a obdarovaným. Vytváří se tak pouto solidarity, porozumění a vzájemné náklonnosti mezi různými kulturami. Adopce na dálku je forma pomoci, která je adresná, tzn. je určena konkrétnímu dítěti do vybrané cílové země. Velký důraz je kladen i na rozvoj celé komunity. Organizace zabývající se sponzorstvím dětí často pro „svoje svěřence“ staví nebo opravují školy, kam „adoptované děti“ chodí, pořádají vzdělávací kurzy pro dospělé v komunitě atd. (<http://adopce.dchhk.cz/>, cit. 2013-03-09)

2.1 Historie sponzorství dětí

Vlivem politických krizí a válečných konfliktů ve 20 – 40. letech 20. století (např. ruská revoluce, španělská občanská válka, druhá světová válka) zemřelo mnoho lidí a ve světě prudce stoupl počet dětských sirotků a uprchlíků. První programy tohoto typu se tedy zaměřovaly na finanční pomoc dětem v uprchlických táborech a sirotčincích. Po druhé světové válce se péče přesunula k dětem žijícím v chudých rodinách v rozvojových zemích. V roce 1950 americký evangelický misionář Bob Pierce založil organizaci World Vision, která jako první na světě poskytovala pomoc dětem na principu dnešní adopce na dálku. První myšlenka o sponzorování chudých dětí v rozvojových zemích se zrodila při misijní cestě Pierce do Číny, kde působil jako duchovní. Při jednom ze svých velice úspěšných kázání v místní škole zaujal mladé děvče, které o nově získané víře řeklo nadšeně doma rodičům. Ty ji zbili a vykázali z domu. Učitelka ze školy, která Pierce

pozvala, se na něj obrátila s žádostí o pomoc, neboť ona sama již pečovala o 6 dětí a nemohla se starat o další. Pierce dal ženě šest dolarů, aby se o dívku postarala a přislíbil stejnou částku posílat každý měsíc. První oficiální programy sponzorování dětí začaly až o několik let později a byly určeny pro pomoc válečným sirotkům v Koreji. Křesťanská humanitární organizace World Vision je jednou z největších na světě. Je zaměřená na práci s dětmi, rodinami a jejich komunitami po celém světě. Jejím cílem je využít jejich potenciálu k řešení příčin chudoby. World Vision poskytuje pomoc asi 100 milionům lidí v téměř 100 zemích. (<http://www.worldvision.ca/About-Us/History/Pages/History.aspx>, cit. 2013-03-09)

V České republice jako první spustila v roce 1993 program adopce na dálku Arcidiecézní charita Praha. První pomoc směřovala do Indie. Projekty „Adopce na dálku“ se po počáteční stagnaci rozšířily mezi veřejnost a v současné době existují v České republice desítky organizací, které zprostředkovávají sponzorství dětí. Postupem času se změnily i skupiny dárců. Na počátku 90. let se sponzorování účastnili spíše nízko příjmové rodiny katolického vyznání. Dnes je převážná většina z řad nevěřících. Nejedná se už jen o jen o jednotlivce, ale i o skupiny dárců jakými jsou například pracovní kolektivy nebo školní třídy. (<http://praha.charita.cz/zahranici/>, 2013-03-09)

2.2 Výběr dětí k „adopci“

I když má každý z projektů „Adopce na dálku“ svá specifika, základní principy jsou u všech organizací a projektů zhruba stejné. V textu kapitol 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 a 2.7 nejsou uvedeny zdroje, ze kterých čerpám. Je to z toho důvodu, že nelze vždy uvést pouze jeden zdroj, ale uvedené kapitoly jsou vždy shrnutím podmínek a pravidel projektů „Adopce na dálku“ všech organizací zmiňovaných v kapitole 3 a 4. Nejvíce údajů bylo získáno z internetových stránek Arcidiecézní charity Praha (<http://praha.charita.cz/>), občanského sdružení ADRA (www.adra.cz), Diecézní katolická charita Hradec Králové (<http://hk.caritas.cz>), Nadačního fondu Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity (<http://nadacnifond.zsf.jcu.cz/>), Občanského sdružení Centra Narovinu (<http://www.centrumnarovinu.cz/>). Mj. jsem také čerpala ze svých osobních vědomostí, které díky adoptované dívce z Keni, mám.

Základním a v podstatě jediným kritériem pro výběr dětí do projektů „Adopce na dálku“ je jejich potřebnost. Jedná se o děti, které pocházejí z velmi chudých poměrů a bez pomoci nemohou z finančních důvodů navštěvovat školu nebo jim ze stejných důvodů hrozí předčasné ukončení školní docházky. Pro výběr dětí do programů je nepřipustná jakákoli diskriminace z hlediska náboženství, kast nebo pohlaví. Ani křesťanské organizace jako je například Charita ČR nezohledňují při výběru to, zda je dítě věřící.

Nejvíce dětí adoptovaných z České republiky na dálku, je z rozvojových zemí Afriky, jakými jsou Benin, Ghana, Guinea, Keňa, Kongo, Rwanda, Tanzanie, Uganda, Zambie a Zimbabwe. Kromě afrických dětí je možné pomoci také dětem v Asii (Bangladéš, Indie, Filipíny, Nepál, Srí Lanka, Tibet) a Jižní Americe (Bolívie, Ekvádor, Paraguay, Peru). V současné době se rozšiřuje i pomoc do Evropy zejména na Ukrajinu a do Běloruska.

Děti k „adopci“ jsou vybírány koordinátory projektů ve spolupráci s autoritou v místní komunitě (sociální pracovník, učitel). Ti rovněž dohlíží nad bezproblémovým průběhem projektu. Organizace, které projekty zajišťují, buď samy přímo fungují v místě, nebo spolupracují s partnerskou organizací stejného zaměření, která v dané zemi působí.

2.3 Průběh adopce na dálku

Budoucí sponzor (jednotlivec, skupina, organizace) si v databázi dětí ne webových stránkách organizace zprostředkující adopci na dálku vybere konkrétní dítě, které chce podporovat. V medailonku každého z dětí si o něm přečte informace, jakými jsou: jméno, věk, město a stát kde bydlí, sociální situace, ve které se nachází a důvod proč byl do projektu zařazen.

Po výběru dítěte zájemce kontaktuje organizaci příp. přímo koordinátora „adopce“ např. prostřednictvím dotazníku, emailem, telefonicky nebo osobně. Český koordinátor sdělí budoucímu „adoptivnímu rodiči“ podrobnosti, jako např. termín nástupu do školy, možnosti plateb, výši příspěvku a zašle smlouvu k vyplnění. Po podepsání smlouvy a uhrazení smluveného příspěvku pro sponzorované dítě se člověk stává skutečným adoptivním rodičem na dálku.

Několikrát do roka (dvakrát až třikrát) obdrží rodič vysvědčení svého dítěte, kde může porovnat jeho školní výsledky v minulých obdobích. Dále pak dostává dopisy od „svého“ dítěte, případně obrázky, fotografie. V některých organizacích je možné také získat videozáznam, jak si například dítě přebírá dar od adoptivního rodiče (Centrum Dialog).

2.4 Výše příspěvku a jeho využití

Podpora vzdělání zahrnuje financování nákladů s ním spojených. Jedná se většinou o úhradu:

- školného, je-li v zemi zavedeno a různých školních poplatků (zápis, zkoušky, odborné předměty atd.)
- školních pomůcek
- školní uniformy – jsou povinné ve většině zemí, kde projekty působí. Mohlo by se říci, že je to zbytečný výdaj, který by se dal odbourat. Je nutné si však uvědomit, že uniforma dětem slouží i jako sváteční oblečení do kostela nebo na různé svátky. Uniformy pro děti z programů „Adopce na dálku“ šijí místní ženy, organizace tak podporují jejich drobné podnikání a tím i rozvoj celé komunity.
- doučování
- další nutné výdaje spojené se vzděláváním (pobyt v internátě, doprava do školy, stravu ve škole atd.)
- mimoškolní aktivity
- zdravotní péči (doprava k lékaři, léky)

Výše ročního příspěvku se u jednotlivých projektů odlišuje v závislosti na zemi, ve které probíhá, podle věku a potřeb dítěte. Rozmezí finančních příspěvků je od 5 000,- Kč do 14 000,- Kč. Například pro Afriku se částky pohybují od 5 000,- Kč do 10 000,- Kč, pro Indii činí příspěvek asi 6 000,- Kč, pro Bělorusko a Ukrajinu pak cca 7 000,- Kč). Příspěvek je možný uhradit jednorázově nebo ve splátkách. Dárce může rovněž zaslat jakoukoli částku nad rámec stálého ročního příspěvku. Z těchto prostředků jsou pak hrazeny ostatní projekty rozvojové spolupráce. Většinou ale směřují do komunity, odkud podporované dítě pochází. Slouží například na rekonstrukce a stavby škol, na jejich vybavení, na vzdělávací kurzy pro dospělé z komunit., na podporu drobného podnikání aj.

Finanční dar sponzora je většinou rozdělen na dvě části. Větší část představující cca 85 – 90 % z celkové částky je určena přímo pro podporované dítě a jeho komunitu. Zůstatek v rozmezí 10 – 15 % je určen na úhradu nákladů spojených s adopcí na dálku (administrace, dopisování s dětmi, správa webových stránek, platy místních koordinátorů, příspěvky pro dobrovolníky na dopravu a pod.).

Příspěvky sponzorů se neposílají rodině dítěte, ale na účty organizací zprostředkující adopci na dálku. Peníze jsou pak dále směřovány školám, kam podporované děti chodí. Nejčastěji je ale obdrží koordinátor místní partnerské organizace příp. koordinátor projektu z České republiky působící v místě projektu, který za ně nakoupí a zajistí vše potřebné. Jedinou výjimkou, kdy jdou peníze přímo rodinám „adoptovaných“ dětí, je projekt Diecézní charity ostravsko-opavské realizovaný na Ukrajině.

2.5 Kontakt s „adoptovaným“ dítětem

Nejčastějším způsobem kontaktu mezi sponzorem a podporovaným dítětem je vzájemná písemná korespondence. Tuto formu styku umožňují všechny organizace zabývající se sponzorstvím. Výměna dopisů je skvělý způsob vzájemného poznání. Korespondenční kontakt by ale neměl vést k navázání příliš silných citových vazeb, protože smyslem adopce na dálku je vést děti a mládež k osamostatňování se. Není rovněž vhodné v dítěti vzbuzovat plané naděje a touhy po životě jinde než v jejich komunitě. To by rovněž mohlo narušit základní rozvojové cíle, kterými jsou sounáležitost s komunitou ve které děti vyrůstají. Sponzoři by se proto ve svých dopisech neměli zmiňovat např. o drahých zahraničních dovolených, vánočních dárkách, technických vymoženostech, které vlastní aj.

Vhodnou formou jsou krátké maximálně jednostranné dopisy, ve kterých sponzor vypráví o své rodině, přátelích, o aktivitách, které ho baví a o věcech, které jsou pro něj důležité. Adoptivní děti obzvláště ocení fotografie „svých rodičů“ a jejich rodinných příslušníků. I v tomto případě je ale nutný citlivý výběr fotografií. Je také pozitivní, když se sponzoři v dopisech zajímají o rodinu a přátele svého svěřence. Ptají se na jeho oblíbené školní předměty, oblíbené jídlo nebo koníčky.

Komunikace probíhá většinou v anglickém jazyce. Pokud sponzoři anglicky neumí, nabízejí některé organizace (Charita ČR) možnost dopisy přeložit. Současně dochází i ke kontrole nežádoucího obsahu. Dětem většinou s psaním a překladem pomáhají učitelé nebo koordinátoři projektů. Samostatně vytvořit dopis v anglickém jazyce jsou schopny děti až ve věku 13 – 15 let. I zde dochází ke kontrole a to převážně nepřiměřeně kladených požadavků na sponzory.

Co se týká zasílání věcných balíčků, jsou podmínky v organizacích rozdílné. Charita ČR nebo Nadační fond Inka například zasílání balíčků nepodporují a považují je za neefektivní. Místo toho nabízí sponzorům zaslat částku nad rámec stálého příspěvku.

Z těchto příspěvků jsou pak podporovány celé komunity. Nákup věcí navíc v místě vychází obvykle mnohem levněji. Nákupem zboží v místě je zároveň podporována i místní ekonomika, což je další důležitá stránka rozvojové spolupráce. Jiné organizace jako například Dialog, Namasté Nepál, ADRA, Naděje Zambii atd. zasílání drobných dárek neodmítají. Od sponzorů k dětem je doručují většinou osobně koordinátoři projektů z ČR při svých pravidelných návštěvách podporovaných zemí. Další variantou je pošta. Je však velice pravděpodobné, že se po cestě balíčky někde „zatoulají“ a k obdarovanému se vůbec nedostanou. Vhodnými dárky jsou samolepky, šátky, tužky, spony do vlasů, záložky do knih, omalovánky, pohlednice aj. Naopak naprosto nevyhovující, a dle pravidel adopce na dálku zakázané, je dětem či rodinám posílat peníze a cennosti. Takové dary mohou dětem a rodinám pouze ublížit neboť vzbuzují závist ostatních, kteří se proti nim obrátí.

Návštěvy adoptivních rodičů do zemí, kde podporované děti žijí, jsou organizacemi obecně schvalovány. Některé, jako např. Charita ČR, pořádají poznávací zájezdy pro sponzory, kteří na svoje náklady mohou doprovodit českého koordinátora do dané země. Jiné organizace poskytují potřebné informace a kontakty důležité pro cestu.

Co je však naprosto vyloučené je zvat adoptované děti České republiky. Důvodem je naprostá nepřipravenost dítěte na vyspělou civilizaci. Tato návštěva by mu spíše psychicky uškodila a ne pomohla. Výjimkou je Bělorusko. Zde jsou pro děti pořádány letní tábory v České republice a rodiče si „svoje děti“ mohou pozvat na prázdniny domů.

2.6 Ukončení sponzorování dítěte

Účast v programech „Adopce na dálku“ je dobrovolná a může být kdykoli ukončena. Před tím ale než se člověk rozhodne dítě na dálku adoptovat, je důležité, aby pečlivě zvážil, zda je schopen dlouhodobější spolupráce. Nejvhodnější délka podpory je do doby než dítě ukončí některý ze stupňů vzdělání (základní, střední, vysokoškolské). Ukončení sponzoringu znamená konec školní docházky a mnohdy vrácení se zpět na ulici nebo do tvrdé práce. Smysl tohoto programu pak ztrácí svůj význam.

Ukončit program v průběhu studia může i sponzorované dítě. K nejčastějším důvodům patří odstěhování se rodiny mimo území, kde projekt působí, dále pak těhotenství nebo svatba, ztráta zájmu o studium nebo závažné porušení pravidel.

Skončením adopce na dálku končí i možnost korespondence (výjimkou je Bělorusko a Ukrajina). Cílem programu je dítě co nejvíce osamostatnit, vzájemné osobní citové vazby smyslem těchto programů nejsou.

2.7 Rozdíl pojmů adopce a adopce na dálku

Jak jsem se již v úvodu této kapitoly zmínila, pojmenování projektů „Adopce na dálku“ přináší značná úskalí. Pro ty, kteří s podmínkami projektu nejsou zcela obeznámeni, může být tento název dosti zavádějící. Často bývá zaměňován s adopcí (osvojením) popř. mezinárodní adopcí (osvojením), avšak smyslem těchto projektů skutečná adopce (osvojení) není.

Pro přehlednost bych ráda uvedla, že v České republice se používají pro označení přijetí dítěte za vlastní dva názvy, které mají totožný význam. Prvním je adopce, slovo převzaté z latiny a druhým pojmem je jeho český překlad osvojení. Aby nedocházelo k záměně v této části práce, budu používat pouze pojem osvojení.

„Při osvojení přijímají manželé či jednotlivci za vlastní opuštěné dítě a mají k němu stejná práva i povinnosti, jako by byli jeho rodiči. Osvojením vzniká mezi osvojitelem a dítětem vztah jako mezi biologickými rodiči a vlastními dětmi. Veškerá vzájemná práva a povinnosti mezi osvojencem a jeho původní rodinou osvojením zanikají.“ (Bubleová, V., Vávrová A, 2011, str. 7)

„Mezinárodní osvojení je jako forma náhradní rodinné péče možným řešením v případě, že se pro dítě nedaří najít náhradní rodinu v zemi původu. Děti, které mohou být osvojeny a pro které se během 6 měsíců nepodaří nalézt vhodnou rodinu v ČR, jsou nabídnuty prostřednictvím Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí se sídlem v Brně do osvojení v cizině.“ (<http://www.adopce.com/adopce-osvojeni/osvojeni-a-zahranici/>, cit. 2013-03-10)

Základní rozdíly mezi osvojením a adopcí na dálku jsem rozdělila do několika oblastí:

- Zatímco při osvojení práva a povinnosti mezi osvojeným dítětem a jeho původní rodinou zanikají a dítě se stává zákonným členem rodiny svých osvojitelů, je základním smyslem adopce na dálku ponechání podporovaného dítěte ve své rodině, kde žije. Mezi adoptivními rodiči a adoptovanými dětmi na dálku tak vzniká pouze neformální vztah založený na přátelství.

- Rodiče osvojitelé mají ze zákona povinnosti poskytnout osvojenému dítěti všestrannou péči. Rodiče adoptující na dálku přispívají „svému“ dítěti pouze na jeho vzdělání popřípadě zdravotní péči.
- O osvojení rozhoduje soud. O tom, zda chce člověk adoptovat na dálku, si rozhoduje jen on sám nebo se skupinou. Musí jen kontaktovat organizaci, která mu adopci na dálku zprostředkuje.
- Osvojení je nezrušitelné. Zrušit lze pouze ve výjimečných zákonem stanovených případech. Adopce na dálku není většinou časově omezená (někdy je minimální doba stanovena na jeden rok). Záleží pouze na rozhodnutí rodiče, jak dlouho se rozhodne adoptované dítě na dálku podporovat.
- Osvojiteli se mohou stát pouze zletilé fyzické osoby, oproti tomu sponzorovat dítě na dálku může jednotlivec, skupina jakéhokoli věku nebo i právnická osoba.
- Získat dítě do své výhradní péče může někdy trvat i roky, zatímco podpořit dítě na dálku je otázkou maximálně týdnů.

(Kolouchová, 2002; www.praha.charita.cz, cit. 2013-03-10)

Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že adopce na dálku není v žádném případě osvojením ani mezinárodním osvojením. Jedno však mají společné. Osvojení je označováno jako nejdokonalejší forma náhradní rodinné péče. Dle mého názoru i sponzoring na dálku patří k nejdokonalejším způsobům, jak těmto dětem pomoci k lepšímu životu.

V následujících dvou kapitolách 3 a 4 se budu zabývat představením organizací, které se věnují sponzorství dětí v různých zemích světa. Jako první jsem se zaměřila na Charitu České republiky. Tuto neziskovou organizaci považuji v této problematice za stěžejní, protože právě zde projekt „Adopce na dálku“ v České republice vznikl (viz kapitola 2.1) a je co do počtu podporovaných dětí nejrozsáhlejším projektem působícím na našem území. Z tohoto důvodu jsem Charitu ČR zařadila do samostatné kapitoly 3. Do této sekce jsem zařadila ještě dvě další organizace (Nadace mezinárodní potřeby a Hnutí solidarity s chudými třetího světa Maitri), které sice nespádají pod Charitu České republiky ani pod žádnou jinou registrovanou církev, ve své práci však vycházejí z křesťanských principů.

V kapitole 4 je pozornost věnována nejdříve institucím zprostředkujícím sponzoring dětí v Africe, neboť tento světadíl je označen za nejchudší na světě a převážná většina pomoci směřuje právě do afrických zemí. Závěr této kapitoly pak věnuje prezentaci dalších organizací, které se věnují rozvojové činnosti v jiných zemích světa než je Afrika.

Mimo projektů „Adopce na dálku“ se zmíním i o dalších zajímavých programech těchto organizací, souvisejících se vzděláním sponzorovaných dětí, ale i obyvatel celé jejich komunity. Tyto doprovodné projekty významně podporují a doplňují smysl adopce na dálku, neboť jejich snahou je zapojit do jejich realizace co nejvíce obyvatelé dané lokality, kam podpora směřuje.

Veškeré projekty „Adopce na dálku“ jsou realizovány nestátními neziskovými organizacemi. Považuji tedy za vhodné v úvodu této kapitoly tento pojem objasnit:

„Nevládní neziskové organizace (NNO) jsou instituce, jejichž hlavním cílem není vytváření zisku za účelem jeho přerozdělení mezi své vlastníky (neziskové) a které stojí mimo oficiální státní struktury (nestátní). Svými aktivitami se NNO snaží nahradit neexistující či nedostatečně fungující služby zajišťované státem. Aktivity NNO zahrnují realizaci volnočasových zájmových aktivit pro děti, pomoc sociálně slabým rodinám, osvětovou činnost v mnoha oblastech, ochranu životního prostředí, ale také historických památek, budování dětských hřišť, pomoc handicapovaným a starým osobám, humanitární a rozvojovou pomoc.“ (Dušková, 2011, str. 180)

3 CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA

Charita Česká republika (ČR) je nestátní nezisková organizace, jejímž zřizovatelem je Česká biskupská konference (organizace sdružující biskupy České Republiky, kteří na svém území realizují poslání církve). Je tedy právnickou osobou a je součástí římskokatolické církve registrované v České republice.

Pod Charitu ČR spadá osm arcidiocézních charit:

- Diecézní charita Brno
- Diecézní charita České Budějovice
- Diecézní charita Hradec Králové
- Diecézní charita Litoměřice
- Arcidiocézní charita Olomouc
- Diecézní charita ostravsko-opavská
- Diecézní charita Plzeň
- Arcidiocézní charita Praha

V každé (arci)diecézi působí další složky Charitní sítě: farní, oblastní nebo městské charity – celkem jich v České republice funguje více než 350. (<http://www.charita.cz/o-charite/>, cit. 2013-01-10)

Historie Charity spadá do roku 1919, kdy působila pod názvem Katolická charita Českých zemí. Měla tehdy pod svým dohledem mnoho sociálně zdravotních ústavů a prováděla ošetrovatelskou službu v chudých rodinách. V období po druhé světové válce se její činnost zaměřovala na vězně navrátilší se z koncentračních táborů. Po období útlumu v důsledku komunistického režimu, byl jejím novým začátkem rok 1989, kdy vzniká název Charita České republiky. Od té doby se zprofesionalizovala, poskytuje mnoho sociálně-zdravotních služeb v ČR a rozšířila svoji činnost o projekty v zahraničí v různých zemích světa. Pomáhala také při všech větších povodních na území Česka. (<http://www.charita.cz/o-charite/z-historie/>, cit. 2013-01-10)

Úkolem Charity je pomoc lidem v tísní a sociální nouzi, bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství nebo státní a politickou příslušnost, a poskytování sociálních a zdravotních služeb, charitativní a humanitární pomoci. V této oblasti se věnuje pomoci a

rozvojové spolupráci na územích postižených přírodními katastrofami, válkami nebo obecně nepříznivými podmínkami. Na její práci můžeme narazit v České republice ale i ve světě a to ve státech jakými jsou Gruzie, Indonésie, Moldavsko, Mongolsko, Kambodža, Barma, Ázerbájdžán, Srbsko, Haiti, Pákistán, Polsko, Slovensko, Indonésie, Somaliland, Srí Lanka, Indie, Uganda, Bolívie, Paraguay, Peru aj. Charita je součástí celosvětové sítě Caritas Internationalis, která zastřešuje 162 národních charit, které působí ve více než 200 zemích světa. Je tak jednou z největších celosvětových sítí usilujících o odstranění chudoby a nastolení spravedlivější společnosti. Caritas Internationalis se angažuje zejména při humanitárních krizích, v oblasti udržitelného rozvoje a při mezinárodních konfliktech, kde prosazuje mírová urovnání. (<http://www.charita.cz/jak-pomahame/zahranicni-projekty/>, cit. 2013-01-10)

Charita Česká republika je prostřednictvím všech svých složek největším nestátním poskytovatelem sociálních služeb u nás. Provozuje více než 500 sociálních a zdravotních služeb, zaměstnává více než 6000 pracovníků, spolupracuje s více než 50 tisíci dobrovolníky a její služby ročně pomohou více než 200 tisícům klientů. (<http://www.charita.cz/o-charite/>, cit. 2013-01-10)

3.1 Arci/diecézní charity působící v oblasti sponzorování dětí v rozvojových zemích

Arcidiecézní charita Praha

Arcidiecézní charita Praha (ACHP) je nezisková organizace, jejímž posláním je pomoc lidem v nouzi bez ohledu na jejich náboženské vyznání nebo politickou či rasovou příslušnost. Od svého počátku působí ACHP ve dvou směrech. Prvním je sociální pomoc seniorům, lidem bez domova, matkám s dětmi, migrantům, uprchlíkům v České republice, resp. v působnosti arcidiecéze pražské. Druhým je pak realizace rozvojové pomoci do zahraničních zemí, kterými jsou Indie, Uganda, Zambie, Kongo a Bělorusko. Mezinárodní aktivity koordinuje Centrum zahraniční spolupráce, jehož posláním je usnadňovat chudým dětem v rozvojových zemích cestu ke vzdělávání a tím jim dát naději na lepší budoucnost a radostněji prožité dětství. Primárně se tedy vždy Centrum snaží ve všech vybraných

zemích začínat podporou vzdělávání a s tím spojenou zdravotní péčí. Nejznámějším zahraničním projektem je Adopce na dálku®, jehož snahou je nejen podpora konkrétních dětí ve studiu, ale nepřímo tak i celkový rozvoj a tím zvýšení životní úrovně v oblastech, v nichž potřebné děti a jejich rodiny žijí. Rok 2013 je pro ACHP rokem výročním. Před 20 lety zahájila tento dnes její největší program v Indii. Pomoc i ostatní projekty jsou směřovány do jihoindického státu Karnátaka. Výběrem dětí se zabývají místní partnerské organizace. Co se týká finanční podpory dětí, je příspěvek k adopci vymezen ve dvou různých částkách: 4 900 Kč/rok pro děti ze základní školy a 6 000 Kč/rok pro studenty střední školy. ACHP v Indii přispívá i na některé další rozvojové aktivity, které jsou zacílené mj. na podporu vzdělání. Je to například podpora 2 škol pro postižené děti a mládež nebo projekt „Škola hrou“ jehož cílem je motivovat děti ke studiu, zkvalitnit výuku, udělat ji pro děti zajímavější. V Indii je také velmi úspěšná podpora svépomocných skupinek a to formou mikrofinancování, tzn., že ženám v komunitách jsou poskytovány malé finanční prostředky určené do začátku jejich podnikání. Půjčené peníze ženy poté částečně vrací. (<http://praha.charita.cz/>, cit. 2013-03-06)

V Africe začala působit ADCHP v roce 2001 v Ugandě. V současné době se jedná o její největší zahraniční misi. Tradičně byla spolupráce zahájena projektem Adopce na dálku®, který koordinují na místě čeští pracovníci a dobrovolníci pod záštitou partnerské organizace Uganda Czech Development Trust. Spolupráce probíhá také s dalšími 5 místními organizacemi. Kritériem pro výběr dítěte je jediné jeho potřebnost. Roční dar je stanoven na 7 000 Kč pro dítě na základní nebo střední škole. Je možné také podporovat studenta teologie a to částkou 8 500 Kč/rok. V současnosti má Charita Praha v Ugandě mimo projektu Adopce na dálku® také nemocnici sv. Karla Lawangy, českou školu sv. Jana Nepomuckého a technické učiliště. Všechny projekty mají svojí návaznost. Mnoho „adoptovaných“ dětí dospívá a je potřeba jim poskytnout další stupeň vzdělání. V Ugandě je největší poptávka po technických oborech a proto ACHP podporuje technické učiliště. (Bauer, M., 2008)

Charita Praha rozšířila svou působnost do Konga a do Zambie v roce 2006. Zde probíhá působení na dvou úrovních pomoci. V jižní části je to opět Adopce na dálku®. Roční příspěvek pro dítě základní školy nebo pro studenta střední školy je 7 000,- Kč. Projekt se mimo podpory vzdělání také snaží o znovunavrácení „dětí ulice“ z hlavního města Kinshasy do rodin či k opatrovníkům. V severní části se pak jedná spíše o

humanitární pomoc. Z důvodu válečného konfliktu je v severním Kongu hodně uprchlíků, kteří se ocitají bez zdravotní péče a bez jídla. (Bulletin Arcidiecézní charity Praha., 2013)

Za pomoci 4 místních partnerských organizací je prostřednictvím Adoptce na dálku® podporováno několik škol. Roční poplatek pro dítě je 8 000,- Kč. V současné době je zde realizován vzdělávací program s názvem „Digital Divide – Počítače patří chudým“. Spočívá v distribuci počítačů a založení učebny pro výuku práce s PC a to jak pro děti tak i pro dospělé. (<http://praha.charita.cz/zahranici/kde-pomahame/zambie1/>, cit. 2013-03-06)

Bělorusko

Cílovou skupinou je chudé vesnické obyvatelstvo a sociálně slabé rodiny ve městech Vitebsk a Grodno. Charitní programy v Bělorusku mají vedle pomoci sociálně potřebným ještě další rozměr – umožňují lidem získat zkušenosti s fungováním demokratického systému. V Bělorusku, kde Charita Praha působí od roku 2003, je základní a střední vzdělání hrazeno státem. Finanční podpora přispívá na životní potřeby a mimoškolní aktivity dětí a mládeže ze sociálně slabých rodin. Jedním z cílů programu Adoptce na dálku® v Bělorusku je (na rozdíl od ostatních partnerských zemí) navázání osobních vztahů s dárci z České republiky. Minimální roční příspěvek činí 6 900 Kč. V tomto projektu je možné mimo stanovenou roční částku přispět také částkou nad rámec ročního minima. Takovýto příspěvek jde přímo dítěti a jeho rodině. Vedle programu Adoptce na dálku® pořádá Charita Praha každoročně letní pobyty pro běloruské děti v České republice. (Bulletin Arcidiecézní charity Praha., 2011)

Arcidiecézní charita Olomouc

Dejme dětem naději - Adoptce na dálku®- Haiti

Haiti patří k nejchudším zemím západní polokoule. I přes svoji nádhernou krajinu, nedokáže využít tohoto potencialu ve prospěch turistického ruchu jako ostatní okolní státy. Naději na lepší zítřky pohřbilo v lednu 2010 ničivé zemětřesení, které zemi zasáhlo. Osmdesát procent obyvatel Haiti žije pod hranicí chudoby. Velkým problémem, převážně mezi mladou generací, je rovněž to, že hodně lidí je nakaženo virem HIV. To vše je zřejmě způsobeno vysokou negramotností obyvatel.

Projekt Adoptce na dálku® - Haiti je zaměřen na sponzorování vzdělání pro děti z nejvíce zemětřesením postižených částí země. Cílem projektu je umožnit dětem získat

bezplatně základní vzdělání. Do Adopce jsou zařazeny děti z chudých rodin, které z finančních důvodů nemohou školu navštěvovat. Za roční příspěvek 6 500,- Kč je dítěti hrazeno: školné, školní pomůcky, povinná školní uniforma, základní zdravotní péče a jedno jídlo denně.

(http://www.acho.caritas.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=88&Itemid=86, cit. 2013-01-19)

Projekt „Studijní fond“

Tento program je zaměřen na podporu vzdělání dětí z dětských domovů a sociálně slabých rodin na Ukrajině. Cílem je vytvořit databázi dětí, které by chtěly studovat na vysoké nebo vyšší odborné škole. A zároveň vytvořit seznam dárců, kteří mají zájem tyto děti podpořit.

(http://www.acho.caritas.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=203:studijni-fond&catid=110:harp-ukrajina-projekty&Itemid=112, cit. 2013-01-19)

Diecézní charita České Budějovice

Projekt „Adopce na dálku v Bělorusku“

Diecézní charita České Budějovice se ve svém projektu Adopce na dálku® zaměřuje na děti z jižního Běloruska, konkrétně z oblasti Brestské a Gomelské, která ještě stále trpí následky havárie v Černobyli.

Cílem projektu je adresná finanční pomoc dětem z nejchudších rodin nebo z rodin neúplných či dětem, které nemají rodiče vůbec a jsou odkázáni na péči svých příbuzných. Bělorusko se v současné době potýká s velkým politicko-hospodářskými problémy. Ceny potravin prudce stoupají, lidé jsou často odkázáni na velmi nízké sociální dávky, mnoho rodin si tak musí vystačit s měsíčním příjmem menším než 4 000,- Kč, přičemž ceny zboží jsou srovnatelné s cenami v České republice. Lidé v Bělorusku díky tomu žijí ve špatných hmotných podmínkách. Podporovat lze žáka základní školy za roční poplatek 5 000,- Kč a studenta střední školy za částku 6 000,- Kč/rok. Každý rok mají běloruské děti možnost strávit 10 dní v jižních Čechách na ozdravném pobytu a setkat se i se svými adoptivními rodiči. (<http://adopcecb.charita.cz/belorusko/>, cit. 2013-01-19)

Adopce na dálku - Zimbabwe

Tento projekt byl zřízen se smyslem pomoci dětem v jihovýchodní části Afriky v Zimbabwe. Země se díky těžké politické situaci nalézá v rozsáhlé ekonomické krizi. Je zde největší inflace na světě. Na trhu není k dispozici základní zboží a země se potýká s hladomorem. Vzhledem k totálnímu nedostatku finančních prostředků není možné zabezpečit ani základní potřeby natož podpořit vzdělání. Roční příspěvek jednomu dítěti činí 6 000,- Kč.

Mimo tradiční projekt „Adopce na dálku“, podporuje finančně Diecézní charita České Budějovice dětský domov pro sirotky v zimbabwském městě Kwekwe . Zde financuje dětem zdravotní péči, výchovu a vzdělání. (<http://adopcecb.charita.cz/zimbabwe/>, cit. 2013-01-19)

Diecézní charita Hradec Králové

Adopce na dálku® - Indie

Indie, sedmý největší stát světa. Země s obrovským přírodním bohatstvím a velkým množstvím úrodné půdy. Přesto všechno se však značná část obyvatel žijících převážně na vesnicích potýká s chudobou a hladomorem. Častá sucha nebo naopak povodně a zemětřesení poměry v zemi jen zhoršují. Indie je plná paradoxů. Např. zdravotnictví je obecně na velmi nízké úrovni, přesto se zde najdou špičkoví soukromí lékaři, ke kterým se jezdí léčit lidé z různých částí světa. Vzdělání je na poměrně vysoké úrovni. Je však finančně náročné a tak lze často vidět děti místo ve školních lavicích za pracovními stroji nebo na polích, kde vydělávají peníze, aby přispěly do bídneho rodinného rozpočtu. (Jazairiová, P., 2003)

Diecézní charita Hradec Králové působí v Indii, ve státě KarnátaKa od roku 2000, kdy vzniká projekt pod názvem „Bala Jeevan Jyothi“ („Dát naději a světlo dětem“). Je orientovaný na pomoc chudým dětem prostřednictvím podpory jejich vzdělání, aniž by musely opustit vlastní rodinné a kulturní zázemí. Výdaje spojené se vzděláním činí 5 000,- Kč na rok. (<http://adopce.dchhk.cz/realizace-projektu>, cit. 2013-01-19)

V rámci programu Adopce na dálku® jsou realizovány v Indii doprovodné humanitární projekty týkající se vzdělávání:

Internátní škola - Manchhe, Belgaum

Díky sponzorským darům byla postavena škola ve čtvrti Manchhe ve městě Belgaum v severní Karnátaka. V roce 2006 byl provoz školy zahájen. Vzhledem k tomu, že děti za vzděláním často musejí dojíždět z velké dálky, byl ke škole v roce 2008 přistavěn ještě i internát pro dívky a následně i pro chlapce. Škola je určena pro děti, které jsou z vesnických chudých rodin, kde jim nejsou rodiče schopni, díky nedostatku financí, zajistit nezbytné vzdělání. Většina dětí ve škole a také v internátu pro dívky je podporována prostřednictvím dárců zapojených do projektu Adopce na dálku®. Ve škole mají děti zabezpečenou všechnu péči. Jako v jedné z mála škol se zde vyučuje úředním jazykem, v ostatních školách se vyučuje jen nářečím dané oblasti. Pro děti, které v některých předmětech neprospívají, je rovněž zajištěno doučování. (<http://hk.caritas.cz/poskytujeme-sluzby/humanitarni-pomoc/>, cit. 2013-01-19)

Autobus pro školáky

K zajímavým projektům patří také pořízení školního autobusu pro děti z indického Mansapuru, který je denně vozí do školy a zpět. Po cestě se děti učí anglicky, zpívají písničky, soutěží, osvojují si různá pravidla atd. Dříve než byl autobus pořízen, musely děti chodit do hodně vzdálených škol pěšky, což jim zabralo dost času a energie. Díky tomu často nemohly splnit domácí úkoly, byly unavené a špatně se soustředily. V období dešťů se mnohdy do školy nedostaly vůbec, neboť cesty byly zaplavené a bylo nebezpečné se po nich pohybovat. (<http://hk.caritas.cz/poskytujeme-sluzby/humanitarni-pomoc/>, cit. 2013-01-19)

Diecézní charita ostravsko-opavská (DCHOO)

Začátek humanitárních aktivit Diecézní charity ostravsko-opavské spadá do roku 1998 na Ukrajinu. Právě v tomto roce zemi postihly povodně a právě sem směřovala první pomoc. Dalším samostatným projektem se pak roku 2002 stala „Adopce na dálku“ na Ukrajině. V únoru 2005 zřídila DCHOO pro potřeby humanitární pomoci speciální středisko, které převzalo dosavadní projekty na Ukrajině a vytvořilo nové. (<http://dchoo.caritas.cz/stredisko-humanitarni-pomoci/>, cit. 2013-01-19)

Ukrajina je země ležící ve východní Evropě. Je druhou největší zemí na tomto kontinentu. Do roku 1991 byla součástí Sovětského svazu, po jeho rozpadu získala nezávislost. Od té doby prochází složitým vývojem. Rozpad Sovětského svazu a špatná

politika země těžce zasáhly ukrajinské hospodářství a veřejnou správu. Země se také rovněž do dnes potýká s následky obrovské jaderné katastrofy z roku 1986, která postihla všechny sféry působení. Ukrajina je země plná protikladů. Nádherná příroda a naproti tomu neregulované hory odpadků. Bohatost zdejší krajiny je na druhou stranu vyvážena neuvěřitelnou chudobou místních obyvatel. (Evans, A., 2011)

Adopce na dálku®

Středisko humanitární pomoci Diecézní charity ostravsko – opavské realizuje na Zakarpatské Ukrajině projekt „Adopce na dálku® od roku 2002. Cílovou skupinou jsou děti ze sociálně slabých rodin, kterým má pomoc umožnit získat nejvyšší možné vzdělání a pozvednout hmotnou a duševní úroveň jejich rodin. Dlouhodobým cílem je zvýšení vzdělanosti a kvality života na Zakarpatské Ukrajině.“

(<http://shp-ukrajina.caritas.cz/adopce-na-dalku/>, cit. 2013-01-19)

Jedná se o specifický program, který se od ostatních projektů jiných organizací liší tím, že mimo vzdělání, jsou peníze použity i na pokrytí základních potřeb celé rodiny. Z ročního příspěvku dárce 7 200,- Kč jsou hrazeny náklady na vzdělání (školní pomůcky, strava ve škole, jízdné, oblečení, ubytování), zdravotní péče (léky, zdravotní pomůcky), ubytování a strava v náhradních rodinách a domovech dětí bez rodičů, pokrytí základních životních potřeb rodiny (strava, náklady na bydlení). Další odlišností je, že příspěvky jsou zasílány přímo rodině dítěte. Dvacet procent příspěvku je pak využito pro podporu místní komunity (Domov pokojného stáří, sportovní, kulturní a jiné volnočasové aktivity všech dětí, lékařská péče, příp. operace vážně nemocných dětí nebo pomoc dosud nezapojeným v projektu Adopce na dálku® aj.). (<http://shp-ukrajina.caritas.cz/adopce-na-dalku/jak-adopce-na-dalku-probiha/>, cit. 2013-03-10)

Diecézní charita Plzeň

Projekty Adopce na dálku® - „Padrinazgo sin fronteras – Kmotrovství na dálku“ Diecézní charity Plzeň jsou směřovány do zemí Latinské Ameriky – Bolívie a Paraguaye, Peru a Ekvádoru. Hranice chudoby, která se dětem stává obtíží, je v těchto zemích velice podobná. Plzeňská charita se zde snaží navázat na jezuitské misie ze 17. století – tzv. Paraguayské redukce, které byly předchůdcem systematické pomoci domorodému obyvatelstvu, kdy jejím základním smyslem bylo vzdělávání místních obyvatel.

Z příspěvku, který činí 7 000,- Kč ročně jsou dětem hrazeny učebnice, školních potřeby, uniformy, oblečení, léky a lékařské ošetření. Děti navrhované k "adopci" vybírají místní vedoucí internátů a učitelé, kteří znají nejlépe situaci každého dítěte podrobně. Nad čerpáním finančních prostředků dohlíží tamní partnerské organizace, které o všem vedou přehlednou evidenci a předkládají ji pravidelně Diecézní charitě v Plzni. (<http://www.dchp.cz/adopce-na-dalku/>, cit. 2013-01-19)

Bolívie, Peru, Paraguay, Ekvádor

Bolívie, Peru, Paraguay, Ekvádor patří k nejchudším zemím Jižní Ameriky. Výdaje domácností až dvojnásobně převyšují příjmy. Získat práci je hlavně na vesnicích velice obtížné a tak i děti jsou často nuceny prací přispívat do rodinného rozpočtu. Vzdělání je sice bezplatné, pro mnohé děti však i tak nedostupné. Důvodů je hned několik. Chybí potřebná infrastruktura, v některých odlehlých oblastech chybí školy úplně. S tím je spojen i problém překonání vzdálenosti mezi domovem a školou. Dostat se tam může někdy trvat i týden. Řešením jsou internátní zařízení, které si však většina rodin nemůže dovolit. Pro rodiče je rovněž finančně nemožné uhradit výdaje spojené s výukou (školní pomůcky, jídlo do školy atd.). Děti do vyučování často chodí unavené z cesty nebo po práci a většinou jsou i hladové. Jejich schopnost soustředění je téměř nulová. S rostoucí vzdáleností od civilizace klesá rovněž i kvalita výuky. (<http://www.dchp.cz/adopce-na-dalku/>, cit. 2013-01-19)

3.2 Nadace Mezinárodní potřeby

Tuto neziskovou organizaci se sídlem v České Třebové jsem zařadila pod kapitulu Charita České republiky z důvodu jejího smýšlení a poslání. Jedná se totiž o křesťanskou organizaci, která je však necírkevní, tzn. nespadá pod žádnou konkrétní církev. Její náplní je provoz neziskových projektů s křesťanskými kořeny, které usilují o všestrannou veřejně prospěšnou činnost v ČR i v zahraničí. Hlavním centrem pozornosti nadace je podpora mládeže.

Nadace vznikla v roce 1995 v těsném partnerství s mezinárodní organizací The International Needs Network (IN). Jedná se o sdružení nezávislých organizací provozující misijní a obecně prospěšnou činnost. Vznikla v roce 1974 na Novém Zélandu a v současné

době spolupracuje s 33 partnery z rozvojových i rozvinutých zemí celého světa. Název nadace Mezinárodní potřeby je jejím překladem do českého jazyka.

Nadace má dva hlavní programy. Prvním je tuzemský projekt „Zdravá mládež“, kdy profesionální lektoři na školách v České republice přednáší na aktuální etická témata, která se převážně soustřeďují kolem otázek sexuality a vztahů. Druhým projektem je „Dálková adopce PLUS®“. Nadace touto cestou podporuje vzdělání a duchovní péči pro stovky dětí v Nepálu, na Filipínách, Srí Lance a v Ugandě. Důvod pro výběr těchto zemí je především praktičnost. Všude zde má své pobočky partnerská organizace IN a nadace je tedy schopna na poskytovanou pomoc dohlédnout a zajistit, aby byla efektivní. Za příspěvek 8 400,- Kč ročně je možné pro děti zajistit školné na základní škole, pomůcky, uniformu. Dále pak podle aktuální situace v konkrétní oblasti např. doučování, přístup na internet, boty, deštníky, denní jídlo nebo i zdravotní péči. Dovětek PLUS odlišuje nadaci od ostatních organizací tím, že mimo podpory vzdělání, učí děti porozumět konzervativním pohledům na život a tím získat stabilní základ pro svůj život. (<http://www.incz.info/>, cit. 2013-03-03)

3.3 Hnutí solidarity s chudými třetího světa Maitri

Hnutí solidarity s chudými třetího světa MAITRI je skupina křesťansky smýšlejících lidí z České republiky a Polska, kteří pomáhají nejchudším lidem ve třetím světě. Hnutí vzniklo v roce 1975 v Polsku, u nás se jeho vznik datuje do roku 1989. Oficiálně však vzniká až v roce 1995 v Brně jako Nadace solidarity s chudými třetího světa Maitri. V roce 1998 se pak transformovala do své konečné podoby na Nadační fond solidarity s chudými třetího světa MAITRI. Cílem tohoto fondu je shromažďovat finanční prostředky pro pomoc chudým ve třetím světě. Název „Maitri“ je překladem z indického jazyka a znamená „přátelství“, což kopíruje i základní myšlenku organizace.

Projekt „Adopce srdce“ byl zahájen v roce 1996. Podpora vzdělání a nákladů na obživu ve výši cca 6 000,- Kč ročně směřuje pro sirotky do africké Rwandy a Konga. (<http://maitri.jinak.cz/>, cit. 2013-03-14)

4 OSTATNÍ ORGANIZACE ZPROSTŘEDKUJÍCÍ „ADOPCI NA DÁLKU“

4.1 Afrika a vzdělání

I když již existují v celé Africe základní a střední školy, není pro všechny děti samozřejmostí je navštěvovat. Příčin je několik. Vzdělání je v Africe většinou bezplatné, avšak náklady na učebnice, uniformy a dopravu mnohdy několikanásobně převyšují rodinný rozpočet. Doprava je dalším problémem bránícím přístupu ke vzdělání. Velké vzdálenosti, které děti musejí do škol překonat, mají negativní dopad na školní docházku. Obrovským problémem, který je pro Afriku typickým, je dětská práce. Škola a práce se do značné míry vylučují. Pracující děti ve třídě často chybí, při výuce jsou unavené, hladové nebo nemocné. K dalším příčinám absencí ve škole patří rovněž ozbrojené konflikty. Školy jsou často zavřené, zničené nebo obsazené vojáky. Děti jsou mnohdy posílány do armád, učitelé jsou nuceni emigrovat. V Africe je mnoho dětí nakaženo virem HIV i to může být důvod, proč nechodí do školy. Jedná se o zjevnou diskriminaci, kdy ze škol jsou vyloučeny právě děti nakažené virem HIV či děti s fyzickým a psychickým postižením. Jinde je diskriminace ukrytá ve volbě vyučovacího jazyka, cenzurovaných učebnicích dějepisu, náboženství atd. Často je diskriminace namířena proti dívkám, jejichž vzdělání nemá v některých společnostech velkou hodnotu. V neposlední řadě vzdělání brání i nedostatečná úroveň školství. Stavba nových škol nedrží krok s rychlým růstem populace, což vede k přeplněným třídám. Tam, kde školy jsou, zase mnohdy chybí i to nejzákladnější vybavení. Školy jsou většinou polorozpadlé hliněné budovy s tmavými místnostmi, v nichž děti sedí na studených kamenech. (Klíma, 2012)

Akwaaba

„Vítejte“, tak zní v překladu název tohoto občanského sdružení založeného v roce 2010 s cílem podporovat dětské komunitní centrum United Hearts v Ghaně. Tato organizace od roku 2007 pečuje o sirotky z městečka Bawjiase a okolí. Kromě osiřelých dětí, které v sirotčinci postaveném za pomoci Akwaaba trvale žijí, se centrum stará o děti, jejichž rodiče nemohou díky chudobě poskytnout svým dětem vzdělání a mnohdy ani jídlo. Těmto dětem je přes den v centru poskytnuto vzdělání a pravidelná strava. Večer se pak vrací

domů ke svým rodinám. Akwaaba od roku 2011 realizuje projekt s názvem „Podpora Ghaňánků“, jehož cílem je pro děti z United Hearts zajistit vzdělání, plnohodnotnou stravu a dostupnou zdravotní péči. Za roční částku 6 000,- Kč jsou jednomu dítěti hrazeny školní poplatky, potřebné pomůcky (uniforma, obuv, psací potřeby, učebnice, 3 x denně strava a pravidelná lékařská péče). (<http://www.akwaaba.cz/>, cit. 2013-03-14)

Bez mámy

Občanské sdružení Bez mámy se sídlem v severomoravské obci Nošovice vzniklo v roce 2006. Jeho cílem je podpora sirotků ve vesnici Mahango, která se nachází v africkém státě Tanzánie. Mahango je velice chudá horská vesnice bez elektřiny, pravidelného přísunu vody a kvalitní přístupové cesty. Mezi další aktivity sdružení patří pomoc místní komunitě v dosažení co největší soběstačnosti.

Projekt „Adopce sirotků“ funguje od roku 2010. V tomto programu lze podporovat základní vzdělání dětí a to za roční příspěvek 5 000,- Kč. Za 7 500,- Kč ročně lze uhradit studium žákům středních škol. Náklady v sobě zahrnují zejména jídlo, ošacení, zdravotní péči, školní pomůcky, případně školné, osobní hygienu a ubytování). (http://www.bezmamy.cz/clanky/17-adopce_sirotk-cs.html, cit. 2013-03-14)

Bwindi Orphans o.s.

Brněnské občanské sdružení Bwindy Orphans pomáhá prostřednictvím svého hlavního projektu „Adopce na dálku“ sirotkům a dětem z extrémně chudých rodin v ugandských oblastech Bwindi a Soroti od roku 2006. V Ugandě je základní školství bezplatné. Úroveň výuky je ale bohužel díky tomu velice nízká. Školy, do kterých chodí adoptované děti, jsou soukromé, platí se tedy školné. Děti zde však získají mnohem kvalitnější vzdělání. Sdružení rovněž financuje drobné opravy škol, kam chodí podporované děti.

Roční poplatek pro jedno dítě je rozdělen podle vzdělávacího stupně. U předškolního vzdělání a základní školy činí poplatek 5 800,- Kč/rok. Příspěvek pro studenty středních škol a učilišť je 9 800,- Kč/rok. Mimo stálé roční poplatky může adoptivní rodič poslat navíc libovolnou částku, která je určena na mimoškolní potřeby dětí. Například jsou z těchto příspěvků hrazeny vánoční dárky pro děti. (<http://www.bwindiorphans.org/>, cit. 2013-02-20)

Centrum Narovinu

„Pražské občanské sdružení Centrum Narovinu se zaměřuje na rozvojovou spolupráci s cílem zlepšit vzdělávání, zdravotní péči a celkové životní úroveň v Africe. Mezi další priority sdružení patří přispívání k vytváření tolerantní multikulturní společnosti, zvyšování veřejného povědomí o situaci v rozvojových zemích a prevence diskriminace a rasismu v naší společnosti. Počátky činnosti Centra Narovinu sahají do roku 1995. Po patnácti letech působení pod původním názvem Humanistické centrum Narovinu došlo v roce 2009 k organizačním změnám, které vyvrcholily přejmenováním sdružení a přijetím nových stanov. V současné době představují hlavní náplň aktivit Centra Narovinu projekty zahraniční rozvojové spolupráce v Keni a globální výchovy v České a Slovenské republice.“ (<http://www.centrumnarovinu.cz/content/o-nas-zakladni-informace>, cit.2013-02-20)

„Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku“, je projekt na pomoc dětem v Keni, žijících pod hranicí chudoby. Cílem je za roční částku 7 200,- Kč zprostředkovat chudým dětem vzdělání a základní zdravotní péči.

(<http://www.centrumnarovinu.cz/content/o-nas-zakladni-informace>, cit. 2013-02-20)

Klub přátel adopce

Projekt je určen pro všechny, kdo by rádi finančně podpořil studium dětí v Keni, ale v současnosti si nemohou dovolit dítě tímto způsobem adoptovat. Pro tyto účely bylo zřízeno konto pro jednorázové příspěvky, které jsou určeny na podporu dětí, které adoptivní rodiče ztratily a čekají na náhradního. Poslat je možné jakoukoli jednorázovou částku, pravidelné či nepravidelné částky během celého roku.

(<http://www.centrumnarovinu.cz/content/klub-pratel-adopce>, cit. 2013-02-20)

Humanistické centrum Dialog

Humanistické centrum Dialog je pražské občanské sdružení, které vzniklo v roce 1998 z iniciativy členů mezinárodního Humanistického hnutí. Cílem činnosti je podpora a šíření humanistických myšlenek, ochrana lidských práv a rozvoj občanské společnosti různými formami kulturních a společenských činností. Sdružení je postaveno převážně na dobrovolnické práci. (<http://www.centrumdialog.cz/kdo-jsme>, cit. 2013-02-20)

„Mezi aktivity Centra Dialog patří zejména:

- africké projekty v oblasti vzdělávání, lékařské péče a prevence a projekty v zemědělství,
- **"Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku" v Guineji, Keni a Beninu – zahájen v roce 1999**, dětem je z příspěvku dárce (cca 8 000,- Kč) hrazeno školné, všechny učební pomůcky a povinná školní uniforma,
- koncerty, festivaly v ČR na podporu projektů v Africe,
- programy rozvojového vzdělávání pro české školy, působící zároveň proti diskriminaci a xenofobii,
- kurzy pro školy a veřejnost „Dobrovolníci bez hranic“,
- putovní výstavy fotografií z afrických projektů,
- fair trade obchůdek propojující africké dílny a českou veřejnost,
- multikulturní aktivity v České republice,
- „Stop malárie“, program prevence a včasné diagnostiky malárie,
- výstavba a zřizování škol v Guineji a Keni (KLP).“

(<http://www.centrumdialog.cz/kdo-jsme>, cit. 2013-02-20)

Humanitas Afrika

Občanské sdružení Humanitas Afrika vzniklo v Praze v roce 2000 jako africko-česká iniciativa s cílem přispět ke zlepšení informovanosti o afrických zemích a kulturách v české společnosti a rozvíjet vzájemnou toleranci a porozumění mezi Čechy a Afričany. Zásadním krokem na cestě k dosažení tohoto cíle bylo založení Afrického informačního centra (AIC) v roce 2005, které jako jediné v České republice shromažďuje informační materiály o historii a kultuře afrických národů, o současném ekonomickém a politickém vývoji afrických zemí a publikace z mnoha dalších oborů. Ve spolupráci s dalšími partnery a institucemi pořádá vzdělávací a kulturní akce, např. filmový a knižní klub, akce pro děti, kurzy afrických jazyků, semináře, besedy a diskuze pro veřejnost. Hlavním posláním Humanitas Afrika je podpora vzdělání a rozvoj v chudých oblastech Afriky. Od roku 2002 provozuje sdružení projekt s názvem „Patronství školáků“. Jde o zprostředkování pomoci chudým dětem a mladým lidem z venkovských komunit v Ghaně, Beninu či předměstí Nairobi v Keni. Cílem této pomoci je dosažení alespoň základního vzdělání, popřípadě získání dovedností potřebných k uplatnění se na trhu práce v dané zemi. Těmto dětem je

financován kromě výdajů spojených se školní docházkou a zdravotní péčí také denní stravovací program. Roční příspěvek pro žáka v Ghaně je 5 000,- Kč, V Beninu je to 5 800,- Kč/rok a rozhodne-li se sponzor podporovat dítě v Keni, bude ho to ročně stát 6 900,- Kč. (<http://www.humanitasafrika.cz/cs/o-nas>, cit. 2013-02-15)

Nadační fond Zdravotně sociální fakulty jihočeské univerzity

Nadační fond vznikl v roce 1999 z iniciativy studentů Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Zprvu se zabýval pouze drobnými regionálními aktivitami. Většinou se jednalo o organizování sbírek. V roce 2004 zažívá dokonce úplnou stagnaci. Svoji činnost obnovil až v roce 2009 a to právě za účelem realizace projektu „Adopce zambijských dětí na dálku“, který je zaměřen na trvalou pomoc dětem v Zambii získat vzdělání a zabezpečit jejich základní potřeby (jídlo, ošacení, zdravotní péče). Roční příspěvek pro jedno dítě činí 7 800,- Kč. (<http://www.adopcezambie.cz/>, cit. 2013-03-14)

Naděje Zambii

Občanské sdružení Naděje Zambii vzniklo v roce 2009. Jeho zakladatelkou je Marcela Suchánková, která od roku 2006 v Zambii působila jako dobrovolnice starající se o sirotky a HIV postižené děti. Již za jejího působení v Zambii vznikl projekt „Adopce na dálku“. Po svém návratu založila občanské sdružení. Z původních 16 dětí se v současné době adopce rozšířila na cca 140 dětí. Z příspěvků adoptivních rodičů je hrazena dětem uniforma, školní pomůcky a poplatek škoie (v Zambii je studium zpoplatněné). Výše jednotlivých příspěvků je odvislá od stupně vzdělání. Pro děti, které navštěvují školku, je příspěvek 800,- Kč za rok. Žák základní školy je pak financován částkou 800,- až 1 200,- Kč/rok. Studentům středních škol je umožněno vzdělávat se za roční poplatek 1 000,- až 8 000,- Kč. Částky u jednotlivých dětí se liší v závislosti na jejich potřeby, a požadavky školy a také na finanční možnosti rodičů dětí. (<http://www.nadejezambii.org/index.php?stranka=vznik>, cit. 2013-03-15)

Toto sdružení nepatří k největším v České republice, přesto jsem si je do svého přehledu organizací zprostředkujících adopci na dálku vybrala. Je to z toho důvodu, že se od svých „kolegů“ liší tím, že celá částka, kterou „adoptivní rodič“ uhradí, patří

konkrétnímu dítěti. Náklady spojené s provozem sdružení jsou hrazeny z výtěžků dobročinných akcí, sponzorských darů a grantů.

Njovu

Obecně prospěšná společnost Njovu je mladou organizací, která vznikla v roce 2009 v Brně. Zaměřuje se na oblasti rozvojové pomoci v jihoafrické Zambii, které podporují vzdělání. Tento svůj cíl naplňují především prostřednictvím projektu „Adopce na dálku“, který podporuje ve vzdělání „děti ulice“ v chudinských čtvrtích hlavního města Lucase. Chod projektu zajišťuje Njovu přímo na místě. Platí školné, nakupuje učební pomůcky. Komunikuje s dětmi, jejich opatrovníky a školou. Kontroluje, zda děti do školy skutečně chodí aj. Mimo základní stupeň vzdělání podporuje Njovu v rámci stejného projektu také chudé studenty na univerzitách. Sponzor se v tomto případě může rozhodnout, zda uhradí celkové náklady studenta nebo jejich část. Zbývající prostředky pak zajistí Njovu.

K další činnosti patří organizace učňovského vzdělání. Projekt „Učňovské kurzy pro sociálně ohroženou mládež“ reaguje na rostoucí počet mladých lidí, kteří dokončili základní vzdělání, a pomáhá jim lépe se uplatnit na trhu práce. Rozšiřovat své vědomosti a dovednosti tak může mládež v oborech pekař, elektrikář a krejčí. (<http://www.njovu.cz/>, cit.2013-03-02)

pro-Contact

Občanské sdružení pro rozvojovou pomoc pro-Contact bylo založeno v roce 2004 v Praze. Téhož roku byl zahájen projekt „Adopce afrických dětí na dálku“, který patří k hlavním aktivitám sdružení. Svoji činnost realizuje v západoafrickém státě Guinea. Zde se musí platit za školní docházku. Dále se z ročního příspěvku 5 250,- Kč hradí uniforma, učebnice a zdravotní péče. Do projektu jsou zařazovány děti, které školu ještě nenavštěvují nebo které už do ní chodily, ale díky špatné finanční situaci rodiny do ní přestat chodily. Rovněž se tento projekt týká i těch dětí, jejichž sponzorování muselo být z nějakých důvodů zrušeno a jejich školní docházka tak byla přerušena. Zvláštností tohoto programu je to, že do „adopce“ jsou zařazeny rovněž děti, které jejich rodiče poslali do bohatší adoptivní rodiny přímo v Guineji, aby jim zajistili vzdělání, neboť nemají prostředky na péči o něj. Adoptivní rodina však dítě pouze „na oko“ zapíše do soukromé školy. Děti však

ve skutečnosti místo toho využívají na práci. (<http://www.pro-contact.cz/cs/page/view/o-co-jde>, cit. 2013-03-01)

Wontanara

Wontanara (dříve Vysokoškolští humanisté) je občanské sdružení, které vzniklo v roce 1999 v Praze z iniciativy členů mezinárodního humanistického hnutí. Činnost sdružení je založena na dobrovolnictví, kdy studenti vysokých škol v České republice prostřednictvím studentů z Guineje, kteří v ČR studovali, získali kontakty na guinejské univerzity a začala tak spolupráce mezi ČR a Guineou a současně sdružení zahájilo svůj provoz. Cílem činnosti je podpora a šíření humanistických myšlenek a ochrana lidských práv. K hlavním aktivitám patří od roku 2002 projekt „Adopce afrických dětí - projekt pomoci na dálku“, který zprostředkovává možnost vzdělávání se pro děti z africké Guineje. Roční příspěvek, z kterého je hrazeno školné, všechny učební pomůcky a školní uniforma je 6 000,- Kč pro 1.- 6.třídu základní školy (ZŠ), 7 500 Kč,- pro 7.- 10.třídu ZŠ a 9 000,- Kč pro studenty středních škol. (<http://www.wontanara.cz>, cit. 2013-03-02)

4.2 Ostatní země

ADRA

Mezinárodní humanitární organizace ADRA (Adventist Development and Relief Agency) byla založena před zhruba padesáti lety ve Spojených státech amerických. Postupem času se její působnost rozšířila do více než 125 zemí světa. Jejím hlavním posláním je pomáhat lidem v nouzi.

V České Republice byla založena 12. prosince 1994 v Praze vznikem Občasného sdružení ADRA. Její činnost však můžeme sledovat již v roce 1992, kdy fungovala pod názvem Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj.

V současné době patří ADRA mezi největší neziskové organizace v České republice. Prostřednictvím 11 poboček v Čechách i na Moravě poskytuje humanitární pomoc lidem v nouzi doma i v zahraničí. Mezinárodní působení je v různých zemích světa, hlavně však v Bangladéši, Barmě, Bosně a Hercegovině, Číně, Bulharsku, Indii, Indonésii, Kambodži, Keni, Libanonu, Moldavsku, Mongolsku, Nepálu, Pákistánu, Rusku, Řecku, Srbsku, Srí

Lance, Thajsku, Vietnamu, USA, Uzbekistánu, Zambii. Jedná se o pomoc při mimořádných událostech typu povodní, zemětřesení, válečných konfliktů a o realizaci rozvojových projektů podporujících vzdělání, zemědělství, zaměstnanost atd. ADRA však nepůsobí jen v zahraničí, k jejím aktivitám patří rovněž rozsáhlá tuzemská podpora zdravotně postižených, seniorů, sociálně znevýhodněných dětí. Její aktivity směřují také do oblastí postižených povodněmi. Svoji činnost koordinuje prostřednictvím dobrovolnických center v různých městech České Republiky.

(<http://www.adra.cz/adra/kdo-jsme>, cit. 2012-02-25)

Podpora vzdělání – program BanglaKids

Program „BanglaKids“ (rovněž také BangBaby) vznikl v roce 1999 ve Zlíně. Jak již název projektu napovídá, týká se tato podpora dětí v Bangladéši. Projekt má dvě náplně. První je zaměřena na adresnou podporu vzdělání chudých dětí. V tomto programu je možné částkou 5 400,- Kč ročně sponzorovat školné, uniformu, školní pomůcky a jídlo 1 x denně pro dítě docházející pravidelně do tzv. vesnické školy, která je v místě jeho bydliště. Děti sem chodí zhruba do 4. třídy. Po ukončení studia na vesnické škole mají žáci možnost studovat školu internátní. I zde program BanglaKids působí a za roční poplatek 6 600,- Kč je pro dítě mimo školné, uniformu, pomůcky zajištěno také ubytování, veškerá strava a sociální zázemí. Specifikem tohoto projektu je sponzoring sirotka, kterému je za příspěvek 7 800,- Kč/rok hrazeno mimo školních výdajů kompletní zaopatření.

Druhá část projektu obnáší plošnou podporu slumových škol v nejchudších částech (slumech) hlavního města Bangladéše Dháky, kde žijí lidé v naprosto nevyhovujících podmínkách pod hranicí chudoby, s nedostatkem pitné vody, bez kanalizace a často i elektřiny. Jsou to čtvrti, kde jsou lidé bez práce. Hlavním důvodem je jejich nevzdělanost. Slumové školy jsou budovy postavené obvykle z vlnitého plechu, kde děti sedí na zemi. Někdy se pod názvem škola skrývají jen rohože položené na ulici, kde se děti také učí. Cílem je zajistit dětem z těchto čtvrtí možnost chodit do školy a získat vzdělání. Podporována je vždy celá škola a všichni její žáci. Finanční pomoc je zaměřena na nákup školních pomůcek, platů učitelů, vybavení škol, stravu aj.

(<http://www.adra.cz/projekty/zahranicni-projekty/rozvojove-projekty/banglades--program-podpory-vzdelavani>, cit. 13-02-25)

Nadační fond Inka

Zakladatelka nadačního fondu Inka Olga Vilímková se nejdříve dlouhodobě zabývala životem indiánů v Peru, kde v roce 2001 strávila rok jako dobrovolná učitelka na základní škole v indiánské vesnici v Andách. Po svém návratu založila v roce 2002 nadační fond Inka, který je zaměřen na pomoc indiánským dětem v horách vzdělávat se. Hlavní projekt s názvem „Sonkoča“ (v překladu „srdíčko“) zprostředkovává podporu konkrétních talentovaných studentů středních a vysokých škol, které pochází z prostředí vysokohorských vesniček daleko vzdálených od civilizace. Cílem této podpory je vychovat vzdělanou generaci, která zlepší život indiánů na venkově.

(<http://www.inkaperu.cz/onas.html>, cit. 2013-03-13)

Z finančních darů se hradí výhradně vzdělání (především zápisné, poplatky vyžadované školou v průběhu roku, uniformy, sportovní dresy, učebnice a školní potřeby). Kmotr, jak je v Peru sponzor nazýván si může vybrat ze tří druhů sponzoringu. Za částku 7 000,- Kč ročně umožní jednomu dítěti studium na střední škole. Zájemci o studium na vysoké škole mohou po skončení střední školy chodit na tzv. přípravné kurzy. Náklady na jeden kurz jsou 7 000,- – 12 000,- Kč. Samotná stipendia na vysokých školách se pak pohybují v rozmezí 8 000,- až 16 000,- Kč ročně. (<http://www.inkaperu.cz/projekty.html>, cit. 2013-03-13)

Namasté Nepál

Nepálská nadace Development of Children and Woman Center (DCWC) je jednou z mála charitativních organizací, která se snaží usnadňovat těžký život nejchudším dětem v Nepálu. Úzce s ní spolupracuje české občanské sdružení Namasté Nepál se sídlem v Praze. K hlavním projektům patří „Úsměv z Nepálu“, jehož záměrem je podpora studia nejchudších dětí formou sponzoringu z české strany. V Nepálu není o vzdělání velký zájem. Pro rodiče jsou děti levnou pracovní silou a přístup ke vzdělání by je o tento „výdělek“ ochudil. Rodiče rovněž o nutnosti vzdělání nejsou přesvědčeni. Takto vedou i své děti. Ty často z vidiny většího výdělku utíkají do měst. Výsledkem však jsou jen zubožené, bosé, hladové a vyčerpané děti potulující se v ulicích měst, žijících z žebroty a zbytků jídla, které na ulici najdou. Tyto děti nejčastěji končí jako narkomani nebo prostitutky. Cílem projektu adopce nepálských dětí je tedy především zlepšení situace těch

nejchudších z nich, aby bylo zabráněno jejich osudu „dětí ulice“. Do projektu jsou partnerskou organizací DCWC vybírány děti bez jakéhokoli rozdílu (nehraje roli náboženské vyznání ani etnická či kastovní příslušnost). Roční příspěvek 6 000,- Kč je posílán přímo škole a pokryje náklady na vzdělání, zdravotní a hygienickou péči. (<http://www.namastenepal.cz/>, 2013-03-04)

Nepálčata

Brněnské občanské sdružení Nepálčata patří k dalším organizacím, které směřují svoji pomoc do Nepálu. Svůj projekt „Adopce na dálku“ zaměřuje na vyhledávání talentovaných a snaživých nepálských dětí, jejichž rodiny na studium nemají dostatek prostředků. Tyto děti jsou pak díky dárcům z České republiky přeřazeny do soukromých škol, protože státní školství je na velmi nízké úrovni. V učebnicích jsou často chyby, učitelé angličtiny neumí anglicky a jako základní výchovný prostředek jsou stále ještě považovány rákosky. Roční příspěvek pro jedno dítě je 6 000,- Kč. Z něj je dítěti hrazeno školné, uniforma, školní pomůcky, lékařské prohlídky. Specifikem toho projektu je možnost vybrat si nižší příspěvek, který pokryje pouze část nákladů dítěte. Za 3 600,- Kč ročně může dárcem hradit ubytování studenta, 1 200,- Kč/rok pak stojí jeden kurz angličtiny nebo práce na PC atd.

Za zmínku stojí i to, že projekt přímo v Nepálu koordinuje žena, která se programu „Adopce na dálku“ zúčastnila jako dítě a nyní je z ní učitelka, která učí děti z odlehlých vesnic a vybírá žáky vhodné pro zapojení se do projektu. (<http://nepalcata.cz/>, cit. 2013-03-04)

M.O.S.T.

Občanské sdružení M.O.S.T. vzniklo v Ostravě v roce 2004 díky rostoucímu zájmu lidí o problematiku Tibetu. Díky násilnému obsazení Tibetu Čínskou lidovou armádou v roce 1959 se mnoho Tibetanů rozhodlo uprchnout do Indie. Zde žijí většinou v tibetských exilových vesnicích. Životní podmínky zde jsou velmi těžké. K největším problémům patří velká negramotnost, nedostatek peněz na vzdělání, rostoucí nezaměstnanost, zajištění osamocených starých lidí, péče o uprchlé osamělé děti aj.

K hlavním projektům sdružení patří od roku 2006 „Kmotrovství na dálku“. Finanční podpora sponzorů – kmotrů je určena na pokrytí nákladů na vzdělání a zajištění životních

potřeb pro malé mnichy a mnišky v budhistických klášterních školách v indických Himalájích, dále pro tibetské děti uprchlé bez rodičů do exilových vesniček v Indii. Specifikem tohoto projektu je mimo sponzorství dětí také podpora starých Tibetanů uprchlých z Tibetu do exilových vesnic v Indii. Výše ročního příspěvku činí pro děti v kláštorech 6 500,- Kč, pro uprchlé tibetské dítě minimálně 6 500,- Kč, přičemž tato částka není pevná, sponzoři mohou přispívat vyšší částkou dle svého rozhodnutí. Pro starého Tibetana je roční částka 5 500,- Kč. Vybrané peníze slouží k nákupu jídla, ošacení, léků, k zajištění vzdělání a ubytování. (<http://www.protibet.org/index.php>, cit. 2013-03-05)

Samari

Občanské sdružení Samari je zlínskou neziskovou organizací, která vznikla v roce 2007 jako reakce na přesunutí projektu BanglaKids občanského sdružení ADRA ze Zlína do Prahy. Bývalí zaměstnanci ADRY nechtěli zahodit bohaté zkušenosti z humanitární a rozvojové činnosti a založili vlastní občanské sdružení, které se věnuje sponzorování chudých dětí v Bangladéši. Projekt „Paprsky naděje“ v podstatě kopíruje „BanglaKids“ občanského sdružení ADRA. Rozdílné jsou však roční příspěvky. U tzv. denních dětí je to 5 520,- Kč/rok, pro internátního školáka činí výše roční podpory 7 680,- Kč. Samari rovněž jako ADRA umožňuje sponzorovat sirotka a to za roční částku 9 600,- Kč. Za roční poplatek 25 000,- Kč lze prostřednictvím této organizace „adoptovat“ celou školu a pokrýt tak náklady na školné zhruba 70 dětí, plat dvou učitelů a vyučujících pomůcek. (<http://www.samari.cz/samari/?page=adopce-na-dalku>, cit. 2013-03-13)

Surya

Občanské sdružení Surya funguje v Praze od roku 2006 a jeho hlavním posláním je zajistit základní vzdělání dětem v indickém státě Jammu a Kashmir (česky Kašmír). Tento svůj cíl naplnilo sdružení v roce 2008, kdy v odloučené vesnici Kargyak v indické části Himalájí, postavilo ekologickou, nízkoenergetickou školu a provozuje zde výuku. „Sluneční škola“ jak byla pojmenována, je určena pro děti z Kargyaku a okolí. Je pro ně jedinou možností jak získat kvalitní základní vzdělání. Nejbližší škola je odsud totiž vzdálená dva dny chůze. Náklady na provoz a výuku jsou částečně hrazeny z dalšího projektu sdružení a tím je „Adopce Surya“. Adoptovány jsou děti z již zmíněného

Kargyaku. Z ročního příspěvku 8 900,- Kč na jedno dítě je hrazen nákup učebních pomůcek, platy místních učitelů, doprava evropských učitelů, údržba školy aj. (<http://www.surya.cz/>, cit. 2013-03-05)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Praktická část této diplomové práce se vztahuje k vlastnímu výzkumnému šetření. Jejím obsahem je nejprve vymezení cíle výzkumu a formulace hypotéz. Následuje přiblížení použité metodologie, charakteristika zvolené metody šetření a vybraného vzorku respondentů. Podstatnou část pak zabírá vlastní vyhodnocení jednotlivých otázek a zobrazení výsledků. V závěru této kapitoly je celý výzkum zhodnocen a jsou porovnávány jeho výsledky se stanovenými hypotézami.

5.1 Cíle průzkumu a formulace hypotéz

Cílem mého výzkumu bylo zjistit do jaké míry je veřejnost informována o projektech „Adopce na dálku“ a jaký postoj k těmto projektům zaujímá. Ze všech demografických údajů, které jsem si zvolila, jsem se následně zaměřila na všechny respondenty, muže a ženy a obyvatelé města a venkova. Právě v těchto oblastech jsem očekávala nejzajímavější zjištění. Na základě cílů výzkumného šetření byly stanoveny následující hypotézy pro určení míry informovanosti o projektech „Adopce na dálku“:

H1: Většina dotazovaných respondentů ví, co znamená adopce na dálku.

H2: Více než polovina dotazovaných respondentů neví, jak přesně projekty „Adopce na dálku“ fungují.

H3: Ženy jsou o projektech „Adopce na dálku“ informovány více než muži.

Pro zjištění vztahu respondentů k projektům „Adopce na dálku“ byly stanoveny následující hypotézy:

H4: Většina dotazovaných respondentů považuje projekty „Adopce na dálku“ za smysluplné.

H5: Muži jsou k projektům „Adopce na dálku“ skeptičtější více než ženy.

H6: Důvodem pro většinu dotazovaných respondentů, proč nemají adoptované dítě na dálku je nedůvěra v projekty „Adopce na dálku“.

H7: Obyvatelé města adoptují více dětí na dálku než obyvatelé vesnice.

H8: Obyvatelé města přispívají na charitu více než obyvatelé vesnice.

5.2 Charakteristika výzkumu

Pro naplnění cílů této diplomové práce jsem zvolila metodu kvantitativního výzkumu. Konkrétní formou pak bylo dotazníkové šetření. Důvodem této volby byl krátký časový úsek pro získání dat od poměrně velkého počtu respondentů a rovněž i anonymita dotazovaných. Nevýhodou tohoto dotazníku mohlo být možně nepochopení některé z položených otázek a nemožnost jejich vysvětlení.

Dotazník (viz příloha č. 2) obsahoval celkem 20 otázek, z nichž 17 bylo uzavřených a 3 polouzavřené. Jedna z těchto 3 otázek dávala mimo pevné volby i otevřenou možnost „jiné“. Zbývající dvě polouzavřené otázky žádaly k zvolené alternativě i vysvětlení v podobě otevřené otázky. V úvodu dotazníku jsem se představila, objasnila téma práce a účel šetření a požádala o vyplnění. Součástí bylo rovněž ujištění anonymity respondentů a instrukce k vyplnění dotazníku. Otázky č. 1 – 5 byly zaměřeny na zjištění demografických údajů. Jsou jimi pohlaví, věk, bydliště, vzdělání a dotaz, jak respondenti vycházejí se svým příjmem. Dotazník byl dále koncipován tak, aby zjistil nejen míru informovanosti veřejnosti o projektech „Adopce na dálku“ (otázky č. 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20), ale také postoj k těmto projektům (otázky č. 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15).

5.3 Charakteristika výzkumného vzorku

Výzkumný soubor tvořili respondenti z Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Část zkoumaných osob (cca 30) byla vybrána formou příležitostného výběru, na základě osobní známosti. Tito pak byli požádáni, aby distribuovali dotazník dále. Respondenti byli osloveni buď přímo (osobně) nebo nepřímou (elektronickou poštou). Celkem bylo rozdáno

90 dotazníků, přičemž zpátky se jich vrátilo 82. Žádný z vrácených dotazníků nemusel být z důvodu nedostatečné kvality vyřazen a tak návratnost byla 91%.

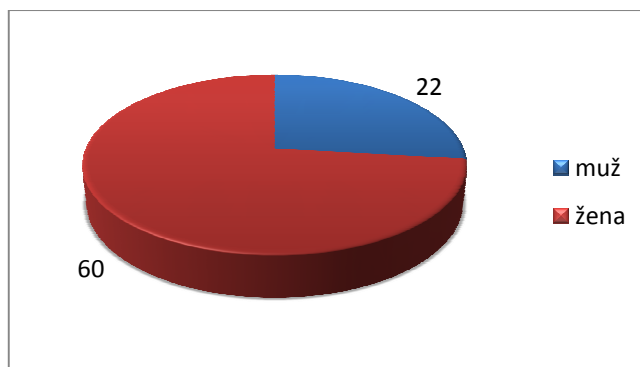
5.4 Prezentace výsledků

V této kapitole, jak její název napovídá, se pokusím prezentovat data získaná vyhodnocením dotazníků. Výsledky jsou znázorněny dle tří kritérií (proměnných) a těmi jsou: všichni dotazovaní respondenti, muži a ženy a rozdělení dle bydliště na město a venkov. U každé otázky nalezneme tabulku výsledků dle jednotlivých zvolených kritérií, která obsahuje, jak absolutní (n – počet respondentů), tak i relativní (počet respondentů v %) četnost. Pro lepší přehlednost byly odpovědi ještě převedeny do koláčových (otázky č. 1 – 5) a sloupcových (otázky č. 6 – 20) grafů. Pro grafy je užitá absolutní četnost. V komentářích k jednotlivým otázkám jsem zdůraznila důležitá zjištění z tabulek a grafů, která vedou k potvrzení či vyvrácení hypotéz formulovaných v kapitole 5.1. Pro jasnější přehled vyjádření respondentů jsem v komentáři ve většině případů zvolila relativní četnost tedy procentuelní vyjádření výsledků.

V úvodu této kapitoly ještě považuji za důležité zmínit pár technických poznámek. U otázek č. 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20 zjišťujících míru informovanosti jsou správné odpovědi v tabulce zvýrazněny červeně. Relativní četnosti hodnot u otázek s jednou správnou odpovědí (otázky č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) byly počítány z celkového počtu 82 zúčastněných respondentů (100 %). U otázek č. 8, 9, 11 s volbou většího počtu možností byly relativní četnosti počítány z celkového počtu odpovědí a ty pak byly brány za 100%.

Otázka č. 1: Pohlaví**Tabulka č. 1: Pohlaví**

odpověď:	n	%
muž	22	27
žena	60	73
celkem	82	100

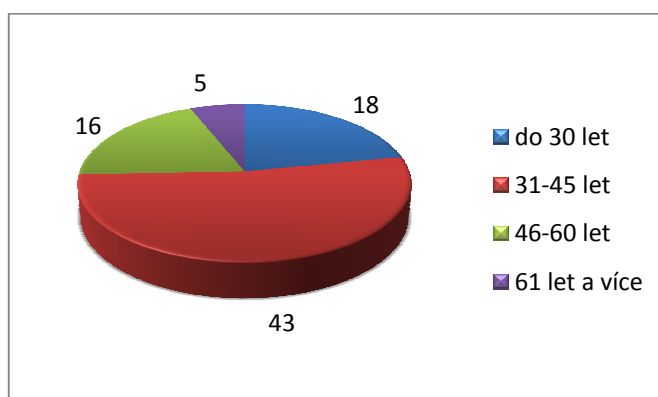
Graf č. 1: graf k tabulce č. 1

Z celkového počtu 82 respondentů se šetření zúčastnilo 60 žen (73%) a 22 mužů (22%).

Z tabulky č. 1 a grafu č. 1 tedy vyplývá, že většinu dotazovaných respondentů tvořily ženy.

Otázka č. 2: Věk**Tabulka č. 2: Věk**

odpověď:	n	%
do 30 let	18	22
31-45 let	43	52
46-60 let	16	20
61 let a více	5	6
celkem	82	100

Graf č. 2: graf k tabulce č. 2

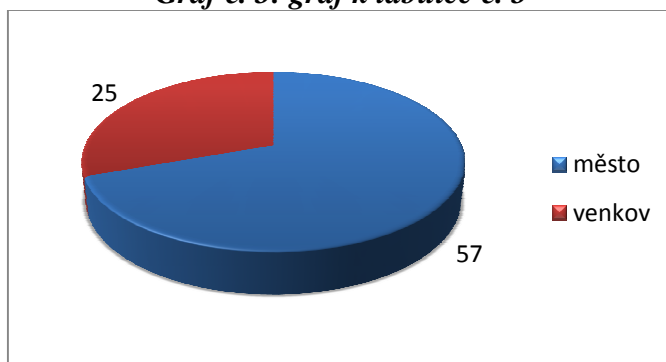
Pro přehlednost byli respondenti rozděleni do 4 věkových kategorií. Nejpočetnější skupinu dotazovaných tvořili respondenti ve věku 31 až 45 let. Z celkového počtu tak představuje tato skupina 52 %. Naopak nejméně zastoupenou skupinou byli respondenti ve věku 61 let a více. Těch se zúčastnilo pouze 5, což představuje 6 % všech dotazovaných. Ostatní dvě kategorie jsou téměř vyrovnané. Respondentů do 30 let se zúčastnilo 18 (22%) a ve věkovém rozmezí 46 – 60 let se šetření zúčastnilo 16 respondentů (20%).

Otázka č. 3: Bydliště

Tabulka č. 3: Bydliště

odpověď:	n	%
město	57	70
venkov	25	30
celkem	82	100

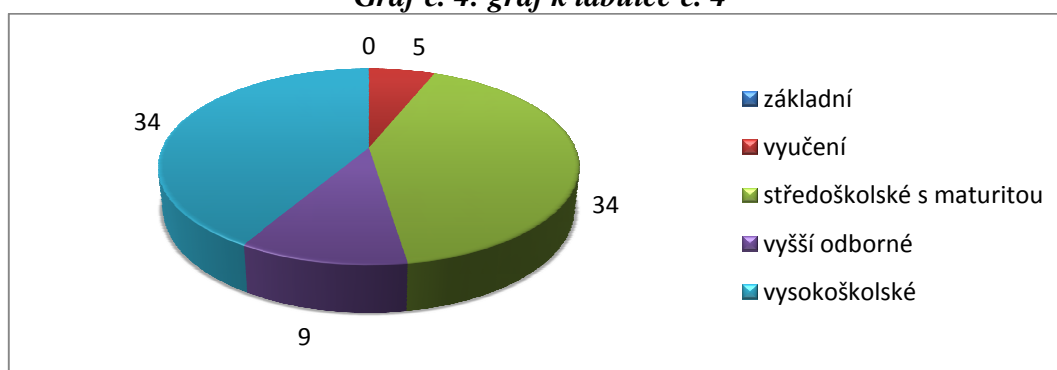
Graf č. 3: graf k tabulce č. 3

Nejpočetnější skupinou dotazovaných bylo 57 lidí žijících ve městě, což představuje 70% z celku. Zůstatek dotazovaných 25 (30%) žije na vesnici.

Otázka č. 4: Vzdělání**Tabulka č. 4: Vzdělání**

odpověď:	n	%
základní	0	0
vyučení	5	6
středoškolské s maturitou	34	41
vyšší odborné	9	11
vysokoškolské	34	41
celkem	82	100

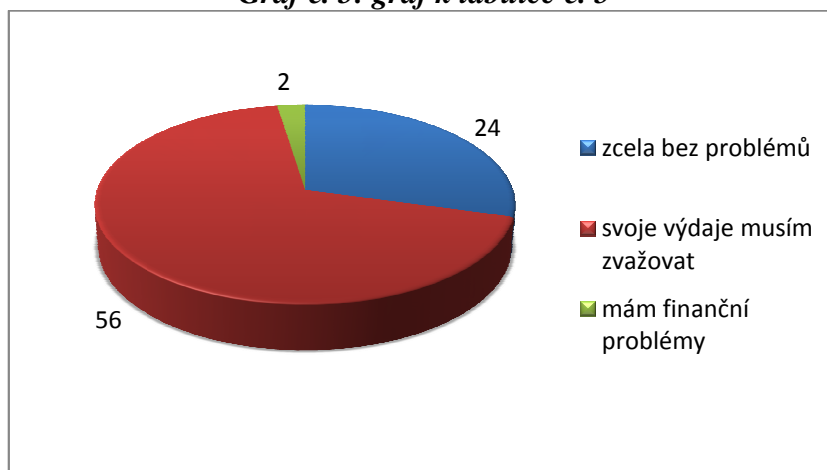
Graf č. 4: graf k tabulce č. 4

Z tabulky č. 4 a grafu č. 4 je patrné, že šetření se zúčastnil stejný počet 34 respondentů se středoškolským a vysokoškolským vzděláním. Obě kategorie jsou tak zastoupené ve stejném poměru 41%. Vyučeno je 5 (6%) dotazovaných. Se základním vzděláním se nezúčastnil nikdo.

Otázka č. 5: Jak vycházíte se svým příjmem?**Tabulka č. 5: Jak vycházíte se svým příjmem?**

odpověď:	n	%
zcela bez problémů	24	29
svoje výdaje musím zvažovat	56	68
mám finanční problémy	2	3
celkem	82	100

Graf č. 5: graf k tabulce č. 5

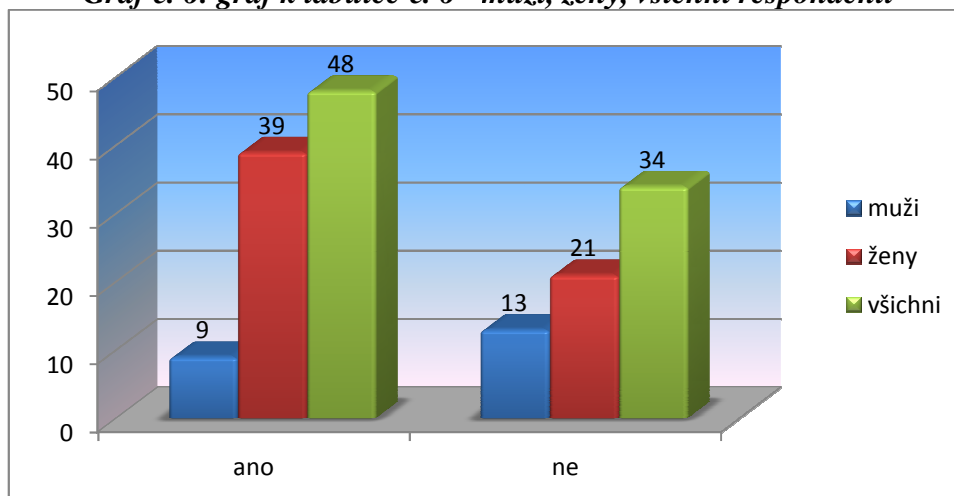
Zcela bez problémů je 56 (29%) dotazovaných. Své výdaje musí zvažovat 56 respondentů a v zastoupení 68% tak tvoří nejpočetnější skupinu zúčastněných. Finanční problémy mají 2 respondenti (3%).

Otázka č. 6: Přispíváte na charitu?

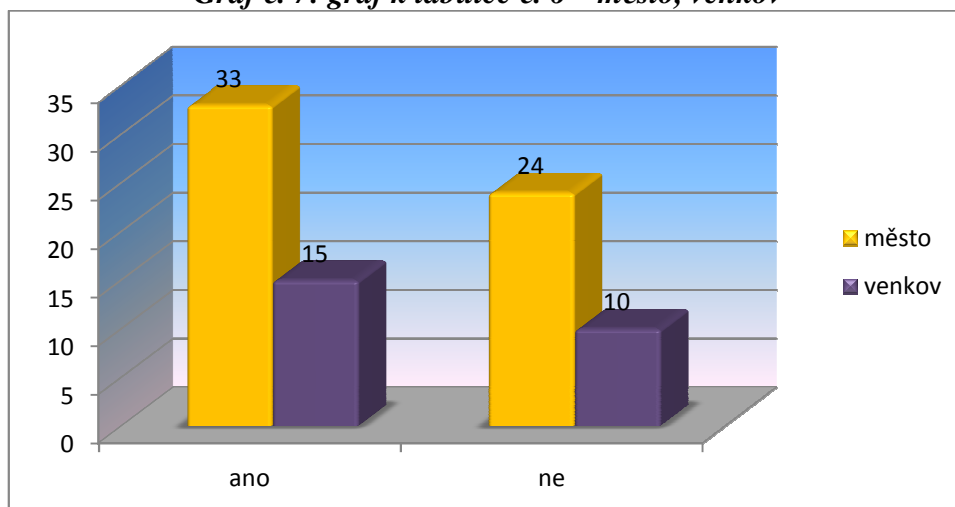
Tabulka č. 6: Přehled odpovědí na otázku č. 6

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ano	9	41	39	65	48	59	33	58	15	60
ne	13	59	21	35	34	41	24	42	10	40
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 6: graf k tabulce č. 6 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 7: graf k tabulce č. 6 – město, venkov

Na nspecifikovaný druh charity přispívá 48 respondentů (59%) z toho je 39 žen a 9 mužů. Zajímavostí je, že více než polovina dotazovaných mužů 59% na charitu nepřispívá. Naopak u žen se odpověď ano objevila v 65 %. Ženy tedy více přispívají na charitu než muži. Pozoruhodným zjištěním v této otázce je větší počet respondentů přispívajících na charitu a žijících na venkově. Na charitu přispívá 58% lidí z města a 60 % obyvatel venkova.

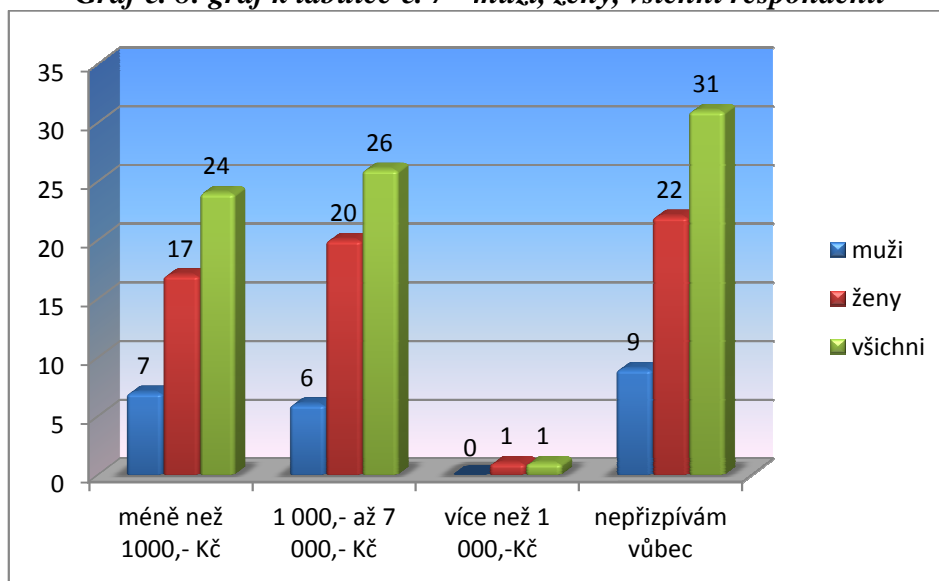
Otázka č. 7: Kolik jste ochotni ročně na charitu přispívat?

Tabulka č. 7: Přehled odpovědí na otázku č. 7

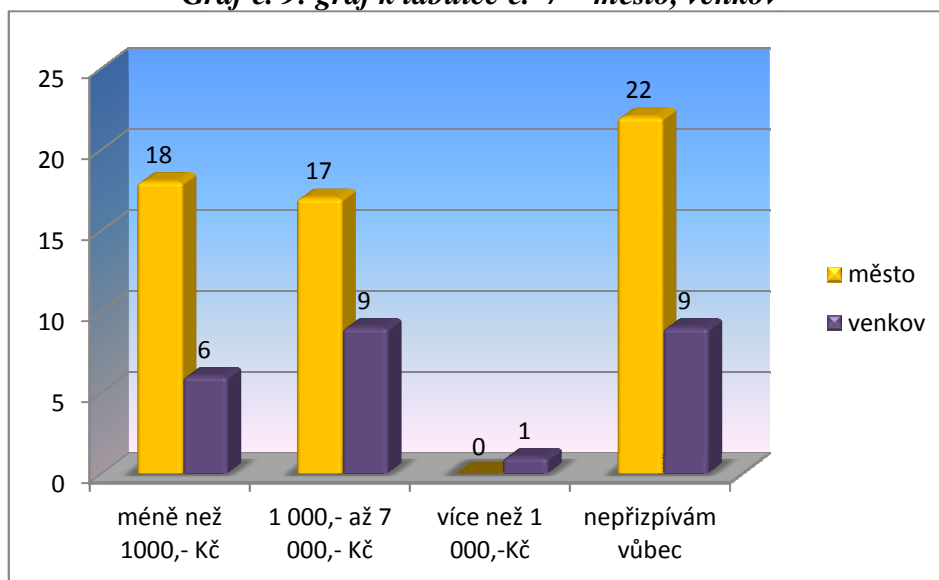
odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
<i>méně než 1 000,- Kč</i>	7	32	17	28	24	29	18	32	6	24
<i>1 000,- až 7 000,- Kč</i>	6	27	20	33	26	32	17	30	9	36
<i>více než 7 000,-Kč</i>	0	0	1	2	1	1	0	0	1	4
<i>nepřispívám vůbec</i>	9	41	22	37	31	38	22	39	9	36
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 8: graf k tabulce č. 7 - muži, ženy, všichni respondenti

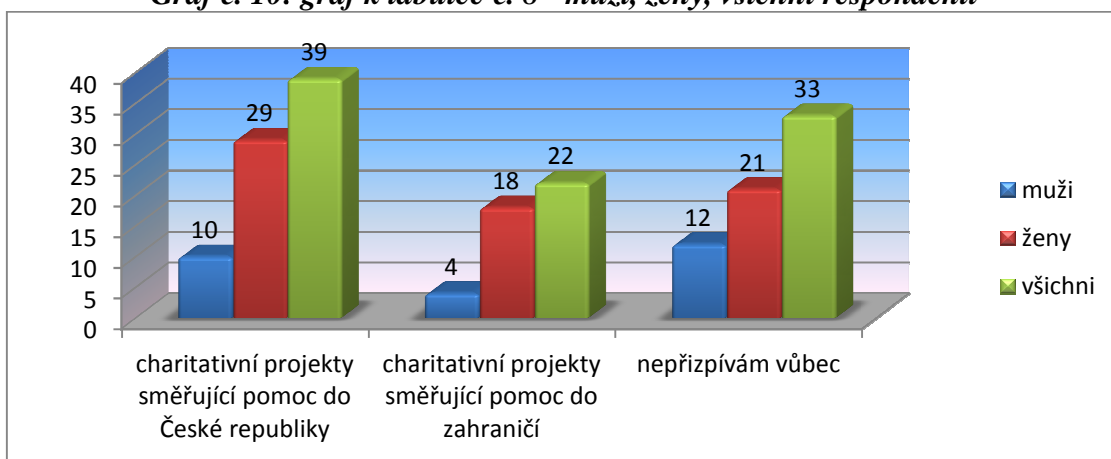
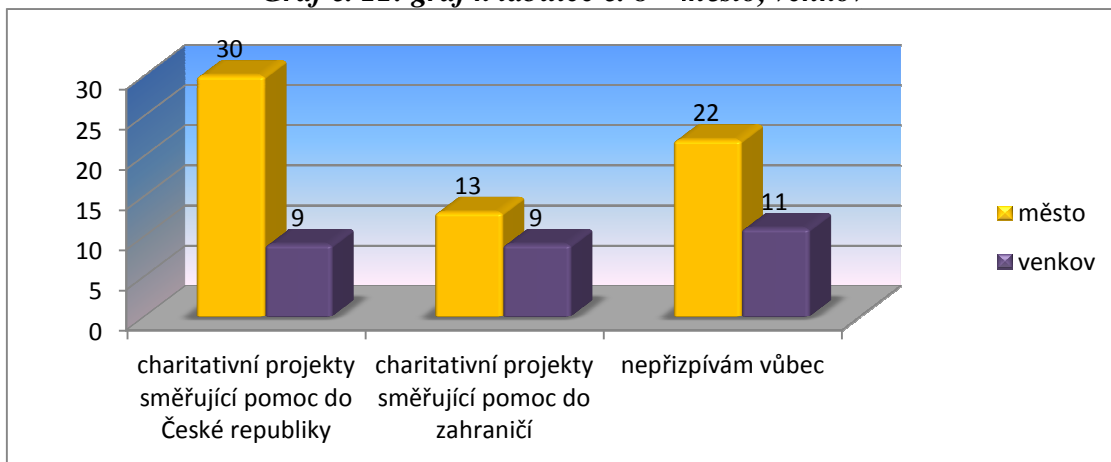
Graf č. 9: graf k tabulce č. 7 – město, venkov

Pokud pomineme odpověď „nepřispívám vůbec“, neboť tuto jsem rozebrala v komentáři předchozí otázky č. 6, pak nejvíce dotazovaných respondentů (32%) je ochotno ročně na charitu přispět částkou v rozmezí 1 000,- až 7 000,- Kč. V tomto okruhu je zastoupena z 33% opět nejvíce ženská populace. Zatímco 32% ze všech mužů je ochotno nejvíce přispět roční částkou menší než 1 000,- Kč. Částku vyšší než 7 000,- Kč neuvedl žádný muž a pouze 2 % žen. Překvapivé výsledky přinesla výše ročního příspěvku u obyvatel venkova, u nichž se pohybuje nejčastěji (36%) roční příspěvek v rozmezí od 1 000,- až 7 000,- Kč. Oproti tomu ve městě přispívají nejčastěji lidé (32%) ročně do částky 1 000,- Kč.

Otázka č. 8: Jaký typ charitativních projektů podporujete?**Tabulka č. 8: Přehled odpovědí na otázku č. 8**

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
charitativní projekty směřující pomoc do České republiky	10	38	29	43	39	41	30	46	9	31
charitativní projekty směřující pomoc do zahraničí	4	15	18	26	22	23	13	20	9	31
nepřispívám vůbec	12	46	21	31	33	35	22	34	11	38
celkem	26	100	68	100	94	100	65	100	29	100

Graf č. 10: graf k tabulce č. 8 - muži, ženy, všichni respondenti**Graf č. 11: graf k tabulce č. 8 – město, venkov**

Otázka č. 8 je polouzavřená, nabízela tedy jak výběr odpovědi, tak i žádost o zdůvodnění výběru dané alternativy. Obě možnosti výběru zvolilo 12 ze všech dotazovaných. Součty se tak v této otázce liší od celkového počtu respondentů. Nejvíce respondentů (a to jak muži tak i ženy) 41% přispívá na charitativní projekty směřující do České republiky. 23% podporuje projekty do zahraničí a 33% nepřispívá vůbec. U obyvatel města je rovněž na 1. místě pomoc do České republiky. Obyvatelé venkova shodně v 31% podporují pomoc do

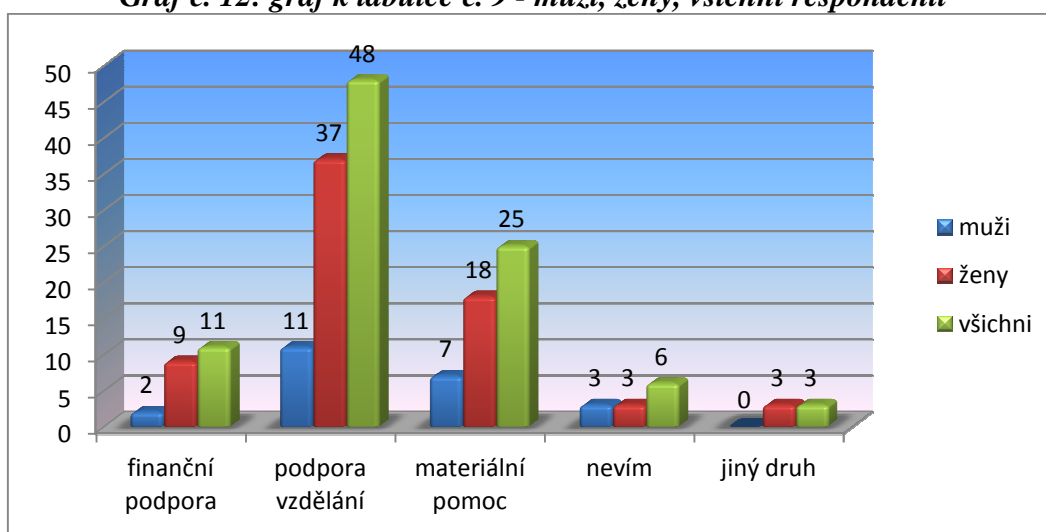
České republiky i do zahraničí. Mezi hlavní důvody upřednostňované české pomoci pak respondenti ve většině případů uvedli blízkost problému, soudržnost a lepší průhlednost projektů.

Otázka č. 9: Jaký druh pomoci do rozvojových zemí považujete za nejúčinnější?

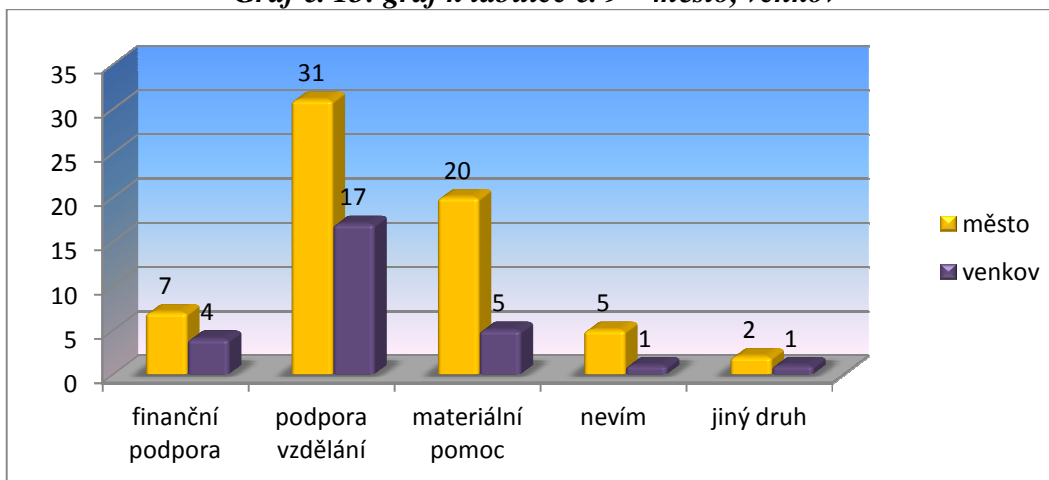
Tabulka č. 9 : Přehled odpovědí na otázku č. 9

Odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
finanční podpora	2	9	9	13	11	12	7	11	4	14
podpora vzdělání	11	48	37	53	48	52	31	48	17	61
materiální pomoc	7	30	18	26	25	27	20	31	5	18
Nevím	3	13	3	4	6	6	5	8	1	4
jiný druh	0	0	3	4	3	3	2	3	1	4
Celkem	23	100	70	100	93	100	65	100	28	100

Graf č. 12: graf k tabulce č. 9 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 13: graf k tabulce č. 9 – město, venkov

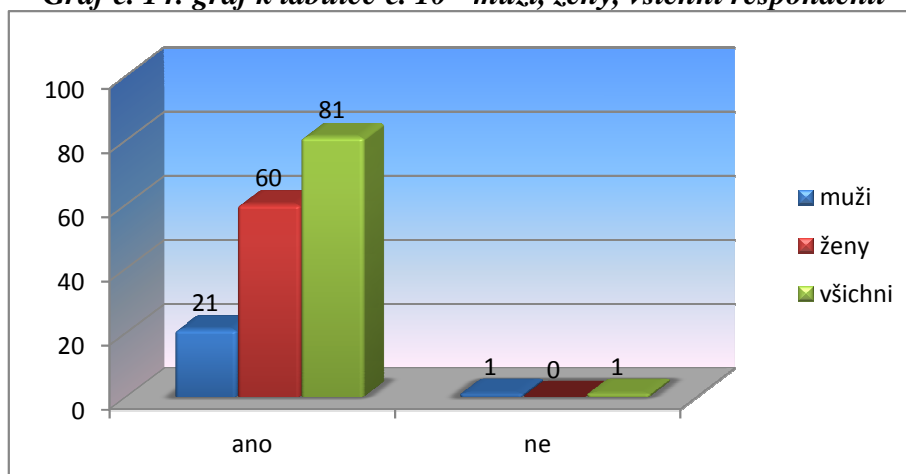
Tato otázka je stejně jako předchozí otázka č. 8 polouzavřená. Tedy mimo nabízených pevných alternativ poskytuje i možnost vlastní odpovědi. Využily ji však pouze 3 ženy. Jako nejúčinnější druh pomoci do rozvojových zemí považuje 48 % všech dotazovaných podporu vzdělání. 27 % pak upřednostňuje materiální pomoc. Finanční podporu jako nejúčinnější nástroj pomoci rozvojovým zemím si zvolilo 12 % všech respondentů. Rovněž muži, ženy a obyvatelé města i venkova zvolili pořadí takto: nejúčinnější je podpora vzdělání, dále pak pomoc materiální a poslední je finanční podpora.

Otázka č. 10: Slyšeli jste někdy o projektu Adopce na dálku?

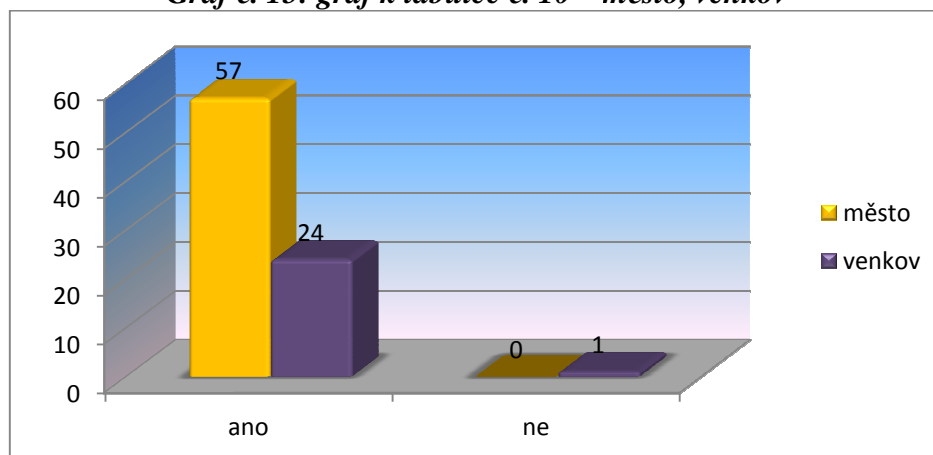
Tabulka č.10 Přehled odpovědí na otázku č. 10

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ano	21	95	60	100	81	99	57	100	24	96
ne	1	5	0	0	1	1	0	0	1	4
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 14: graf k tabulce č. 10 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 15: graf k tabulce č. 10 – město, venkov

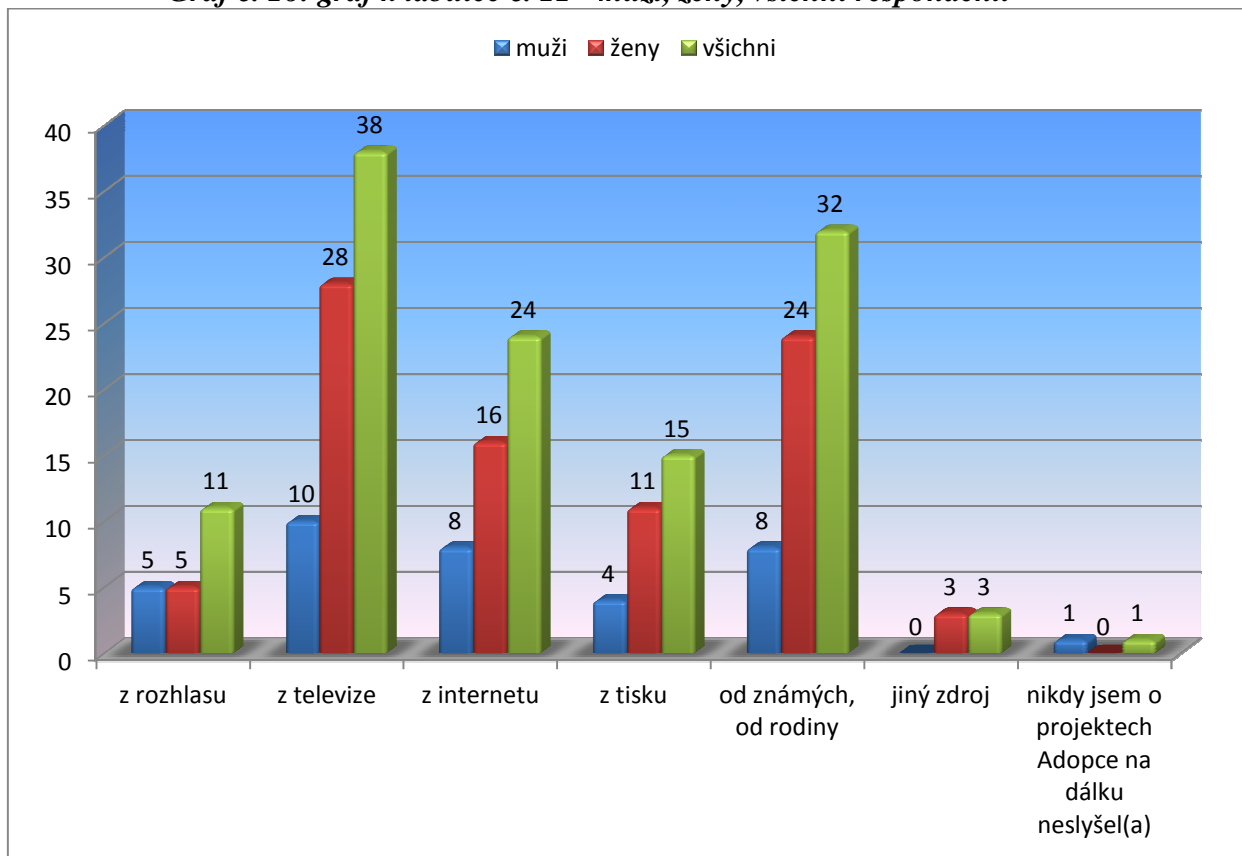
Pouze jediný respondent (muž) nikdy neslyšel o projektu Adopce na dálku. O projektech Adopce na dálku tedy slyšelo 99% všech respondentů (100% žen a 95% mužů). Rovněž z grafu č. 15 vyplývá, že 100% lidí z města a 96 % obyvatel venkova o projektech také slyšelo.

Otázka č. 11: Odkud jste o projektech Adopce na dálku získali informace?

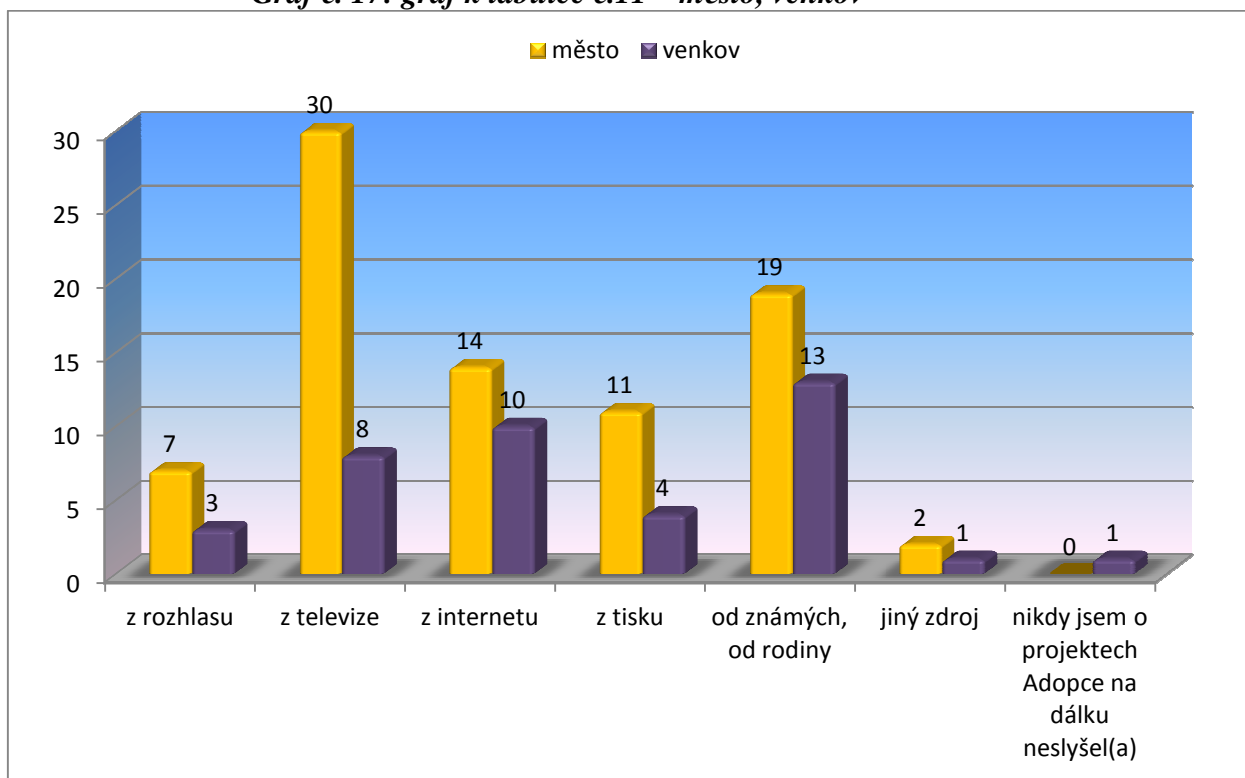
Tabulka č.11 Přehled odpovědí na otázku č.11

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
z rozhlasu	5	14	5	6	11	9	7	8	3	8
z televize	10	28	28	32	38	31	30	36	8	20
z internetu	8	22	16	18	24	19	14	17	10	25
z tisku	4	11	11	13	15	12	11	13	4	10
od známých, od rodiny	8	22	24	28	32	26	19	23	13	33
jiný zdroj	0	0	3	3	3	2	2	2	1	3
nikdy jsem o projektech Adopce na dálku neslyšel(a)	1	3	0	0	1	1	0	0	1	3
celkem	36	100	87	100	124	100	83	100	40	100

Graf č. 16: graf k tabulce č. 11 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 17: graf k tabulce č.11 – město, venkov

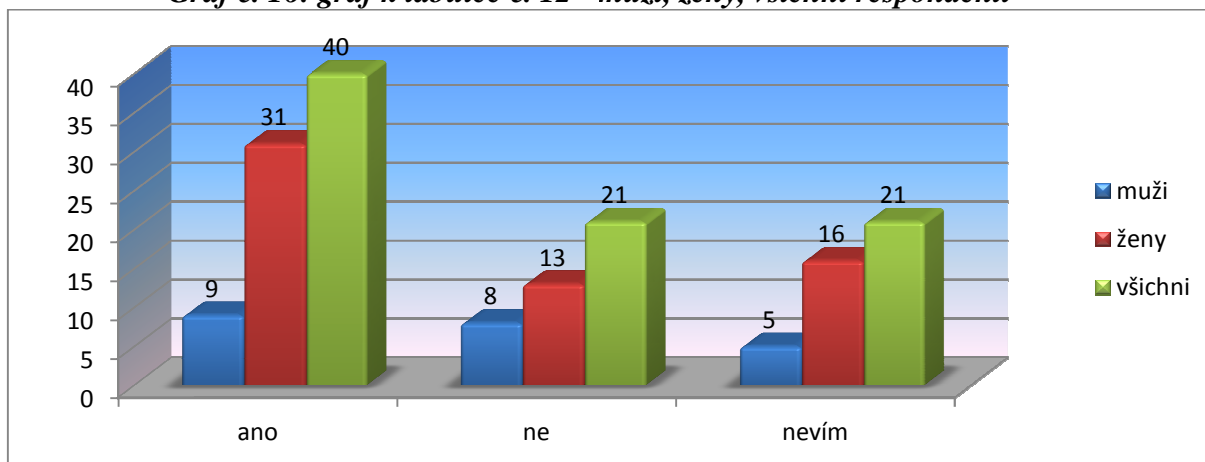
U otázky č. 11 si respondenti volili zdroj, ze kterého o projektech Adopce na dálku získali informace. 27 respondentů si jako odpověď zvolilo více z nabízených alternativ. Tato otázka je polouzavřená a 3 z respondentů využili možnost jiný zdroj, přičemž uvedli, že se o adopci na dálku dozvěděli z přednášek ze školy. Ženy, muži a obyvatelé města nejvíce o projektech Adopce na dálku slyšeli z televize, dále pak od rodiny a známých, z internetu a nejméně informací mají z tisku a rozhlasu. Respondenty žijící na venkově jsem z celkového výčtu vyřadila, neboť tito mají nejvíce informací o projektech Adopce na dálku od rodiny a známých, dále pak následuje internet, televize, tisk a rozhlas (graf č. 17).

Otázka č. 12: Myslíte, že informace, které jste o projektech Adopce na dálku získal(a), jsou pro Vás dostačující?

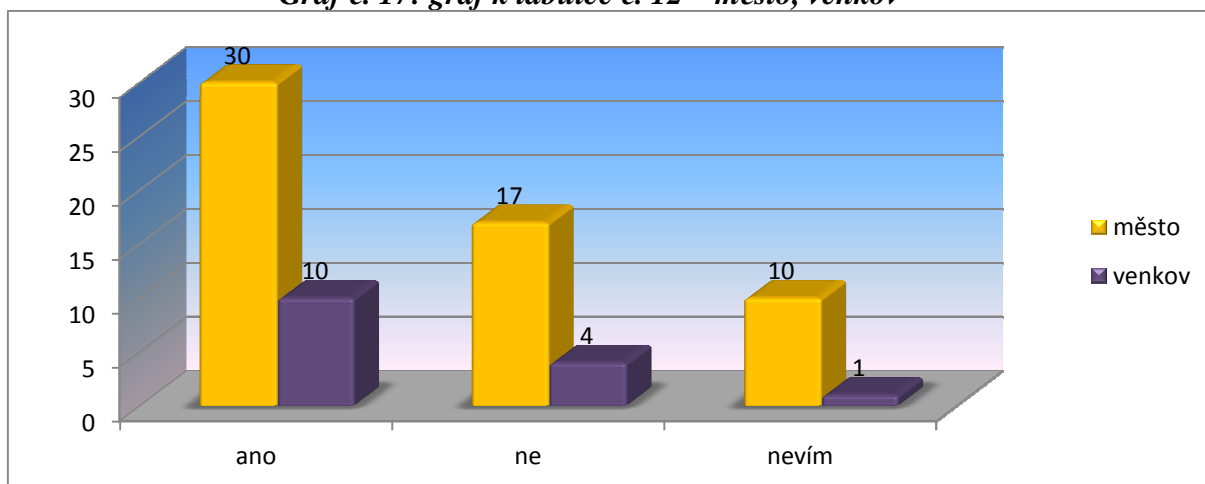
Tabulka č. 12 : Přehled odpovědí na otázku č.12

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%	ks	%
ano	9	41	31	52	40	49	30	53	10	67
ne	8	36	13	22	21	26	17	30	4	27
nevím	5	23	16	27	21	26	10	18	1	7
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	15	100

Graf č. 16: graf k tabulce č. 12 - muži, ženy, všichni respondenti

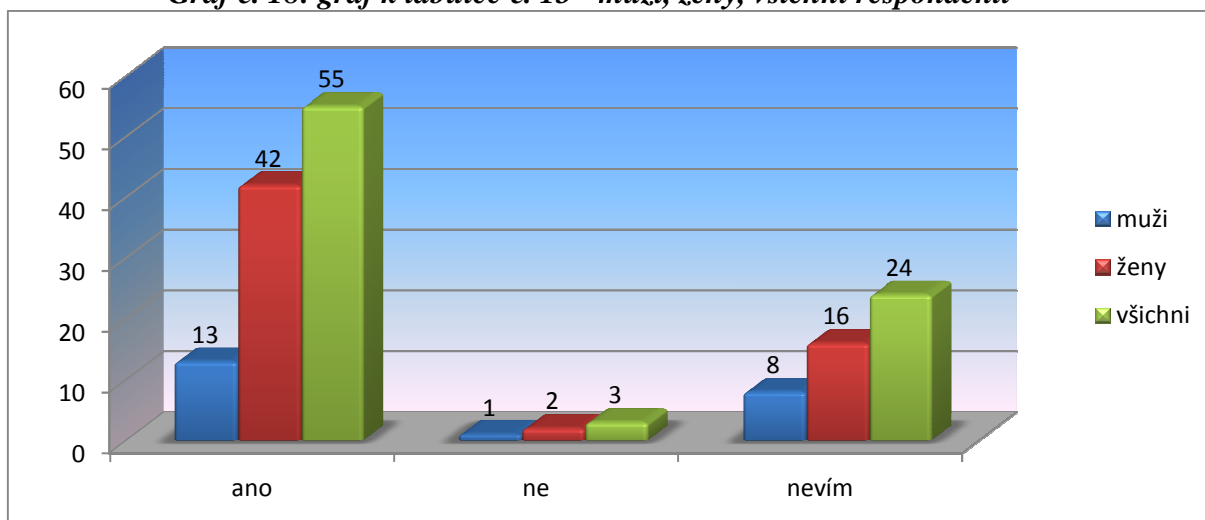
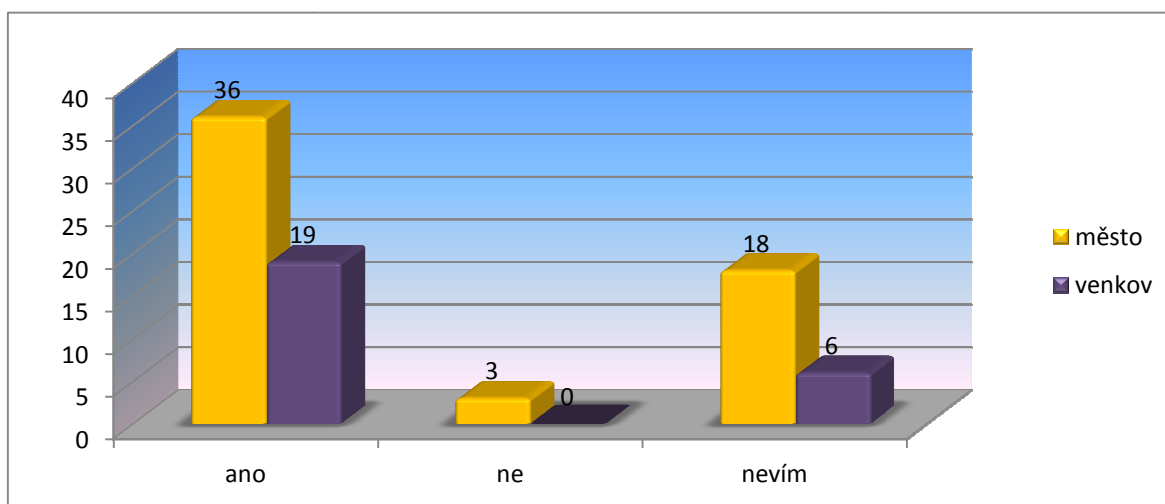
Graf č. 17: graf k tabulce č. 12 – město, venkov

Pro 49 % všech dotazovaných respondentů jsou informace, které o projektech Adopce na dálku získali, dostačující, 26 % všech by potřebovala informací více a stejné procento populace na tuto otázku odpověď neví. U této otázky jsou zajímavé odpovědi mužů a žen (graf č. 16), Zatímco většina žen považuje informace za dostačující (odpověď: ano 52%, ne 22%) u mužů není rozdíl mezi odpovědi ano a ne tak výrazný (odpověď: ano 41%, ne 36%).

Otázka č. 13: Myslíte, že projekty Adopce na dálku jsou smysluplné?**Tabulka č. 13 : Přehled odpovědí na otázku č. 13**

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ano	13	59	42	70	55	67	36	63	19	76
ne	1	5	2	3	3	4	3	5	0	0
nevím	8	36	16	27	24	29	18	32	6	24
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 18: graf k tabulce č. 13 - muži, ženy, všichni respondenti**Graf č. 19: graf k tabulce č. 13 – město, venkov**

Respondentům byla položena otázka, týkající se smysluplnosti projektů Adopce na dálku. Více než polovina všech tázaných (67%) považuje tyto projekty za smysluplné, 29% všech dotazovaných zvolilo odpověď „nevím“. Projekty Adopce na dálku nepovažují za smysluplné 4% z celkového počtu. Co se pohlaví týče, ženy považují zmíněné programy za smysluplnější než muži. U žen se odpověď ano vyskytovala v 70%, zatímco u mužů

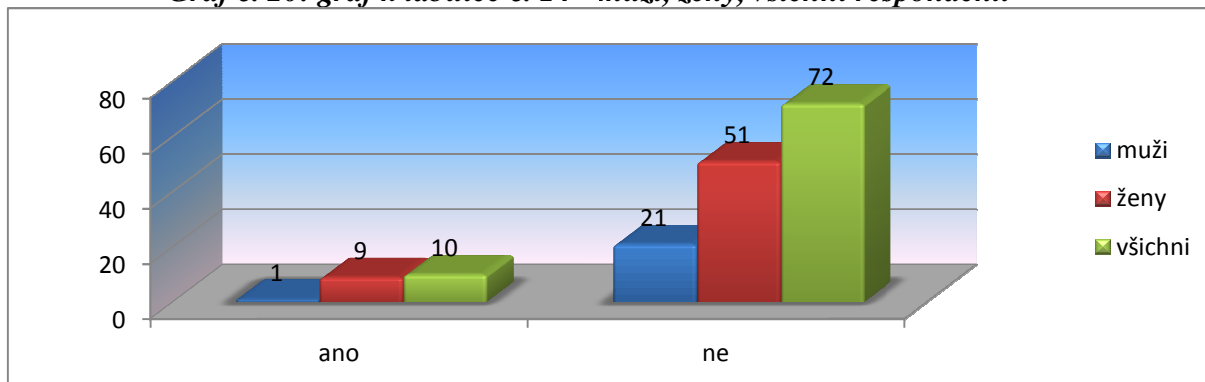
„jen“ v 59%. Rovněž odpověď „nevím“ se u mužů vyskytovala častěji (muži 36%, ženy 27%). Z grafu č. 19 vyplynulo, že projekty „Adopce na dálku“ jsou smysluplné pro 76 % obyvatel venkova a 63 % obyvatel města. To, že tyto projekty smysl nemají, si nemyslí žádný z obyvatel venkova a 5% obyvatel města. Zda má význam tyto projekty podporovat, neví 24% venkovanů a 32% lidí z města.

Otázka č. 14: Máte adoptované dítě prostřednictvím některého z projektů Adopce na dálku?

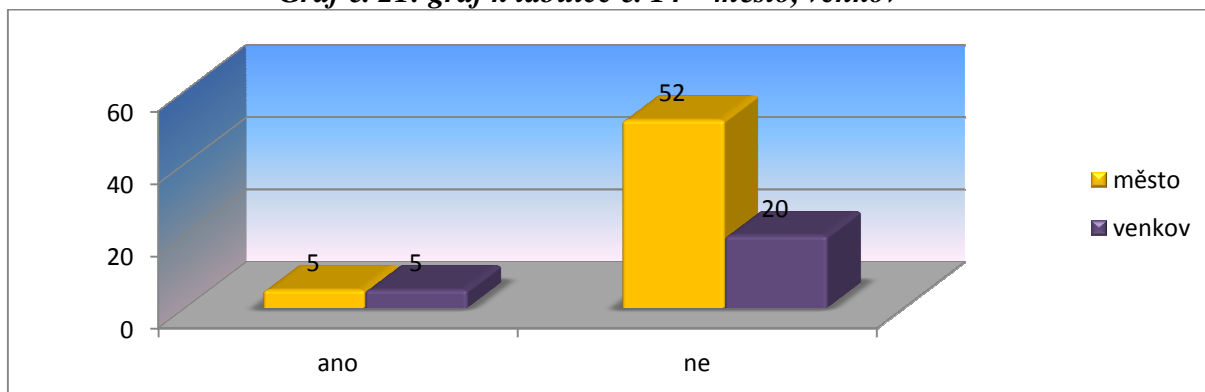
Tabulka č. 14 : Přehled odpovědí na otázku č. 14

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ano	1	5	9	15	10	12	5	9	5	20
ne	21	95	51	85	72	88	52	91	20	80
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 20: graf k tabulce č. 14 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 21: graf k tabulce č. 14 – město, venkov

Otázka č. 14 patří k polouzavřeným. Ze všech respondentů, jak vyplývá z grafu č. 20, sponzoruje dítě 10 % (ženy 15%, muži 5%). Mimo výběr jedné z variant odpovědi „ano -

ne“, byli respondenti požádáni vysvětlit důvodu, proč mají či nemají adoptované dítě v rámci nějakého z projektů „Adopce na dálku“. Důvody jsou podrobněji v tomto komentáři popsány, neboť jsou důležité k potvrzení či vyvrácení hypotézy H6. Nejčastějším důvodem, proč respondenti nemají adoptované dítě na dálku, byla vysoká výše daru. Poměrně dost dotazovaných uvedlo, že směřuje svoji pomoc jiným směrem (převážně do České republiky). Někteří uvedli, že raději podporují vlastní děti v rozvoji. Dalšími důvody bránícími lidem v adopci na dálku jsou: velký závazek do budoucna, málo informací o projektech, podpora jiných projektů, nezájem.

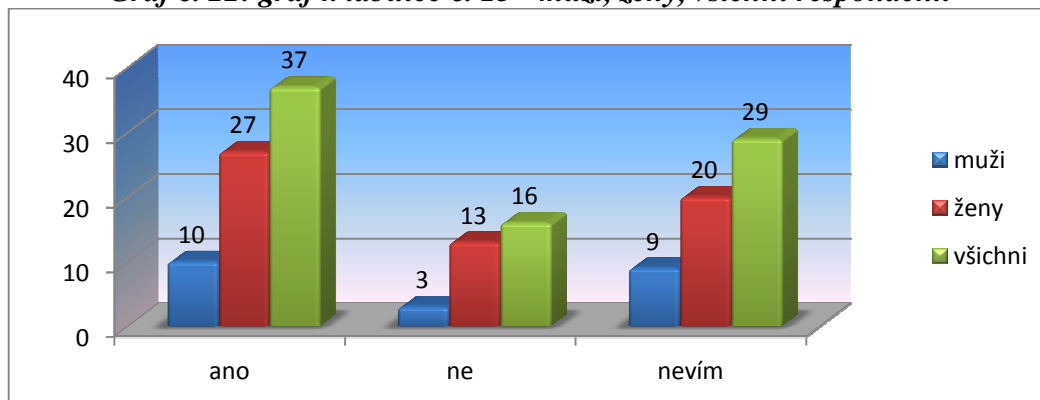
Překvapující výsledek přinesla oblast města a venkova (graf. č. 21). Adoptovaných dětí na dálku má více respondentů z venkova (20%) než z města (9%).

Otázka č. 15: Pokud byste měl(a) možnost podělit se o příspěvek pro adoptované dítě s dalšími adoptivními rodiči, byl by tento typ pomoci pro vás přijatelnější?

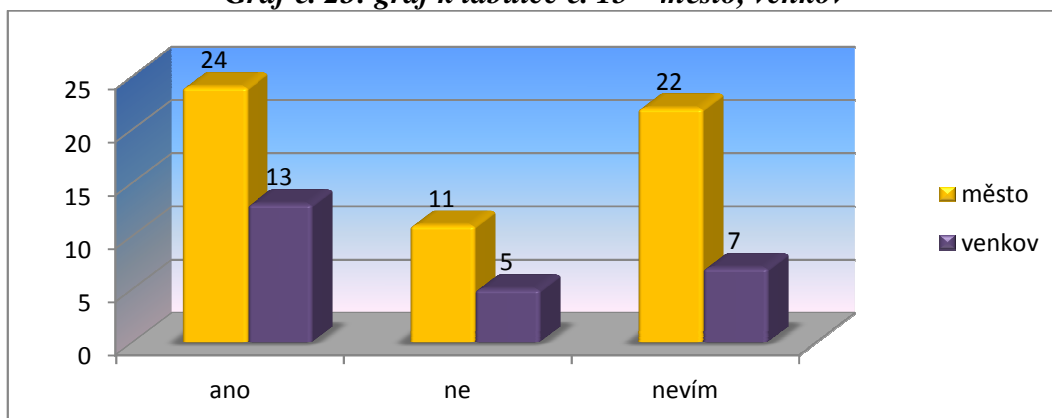
Tabulka č. 12 : Přehled odpovědí na otázku č. 12

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ano	10	45	27	45	37	45	24	42	13	52
ne	3	14	13	22	16	20	11	19	5	20
nevím	9	41	20	33	29	35	22	39	7	28
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 22: graf k tabulce č. 15 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 23: graf k tabulce č. 15 – město, venkov

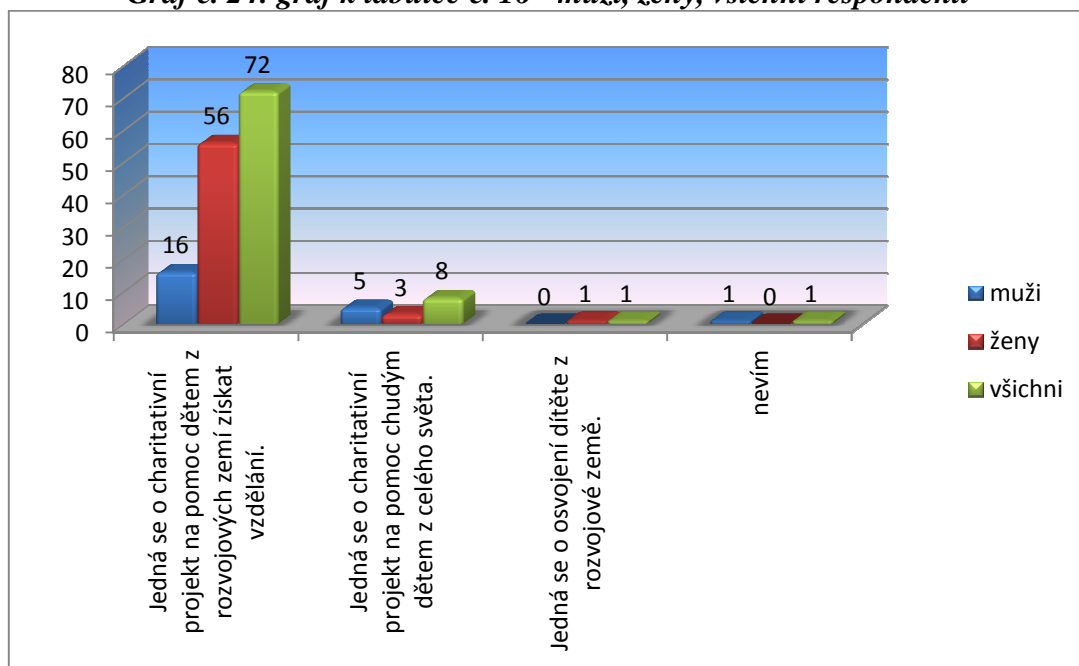
V případě, že by se respondenti měli možnost o příspěvek podělit, byl by tento typ pomoci přijatelnější pro 45% všech dotázaných. Ženy i muži se na odpovědi „ano“ shodli stejně v 45%. Lidé z venkova volili možnost „ano“ v 52% a lidé z města v 42%. Možnost „nevím“ zaškrtno 35% všech zúčastněných, 33% žen, 41% mužů, 39% lidí z města a 28% respondentů z venkova. Ani přes možnost rozdělení příspěvku by o projekty Adopce na dálku nemělo zájem a odpověď „ne“ zvolilo 20% všech respondentů, 22% žen, 14% mužů, 19% lidí z města a 20% lidí z venkova.

Otázka č. 16: Víte, co znamená projekt Adopce na dálku?

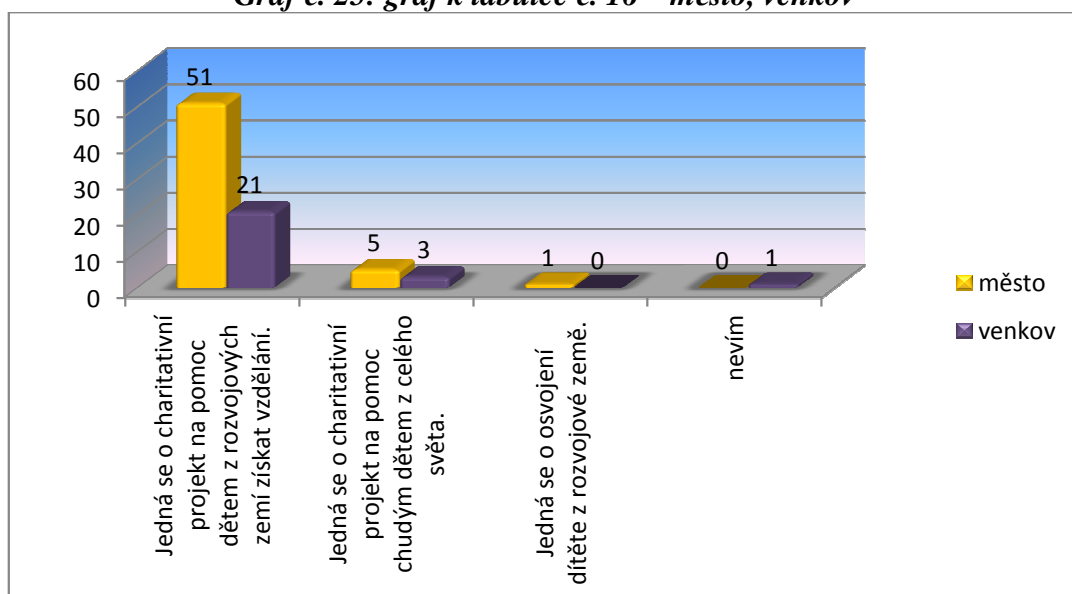
Tabulka č. 12 : Přehled odpovědí na otázku č. 16

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
<i>Jedná se o charitativní projekt na pomoc dětem z rozvojových zemí získat vzdělání.</i>	16	73	56	93	72	88	51	89	21	84
<i>Jedná se o charitativní projekt na pomoc chudým dětem z celého světa.</i>	5	23	3	5	8	10	5	9	3	12
<i>Jedná se o osvojení dítěte z rozvojové země.</i>	0	0	1	2	1	1	1	2	0	0
nevím	1	5	0	0	1	1	0	0	1	4
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 24: graf k tabulce č. 16 - muži, ženy, všichni respondenti

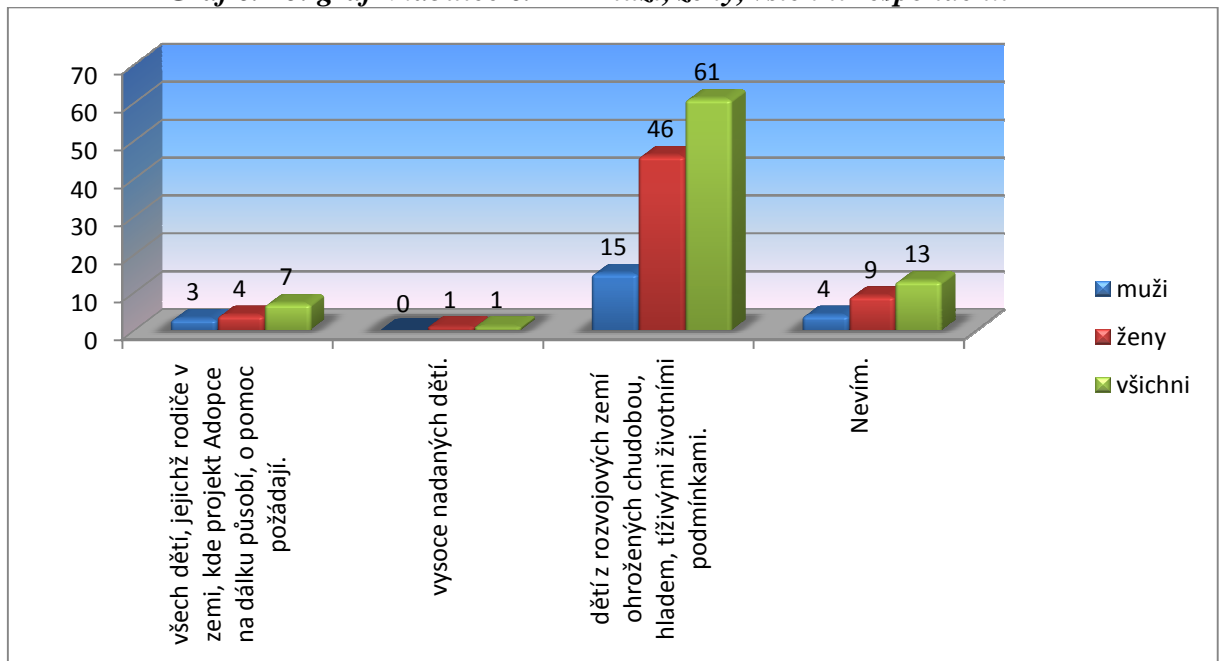
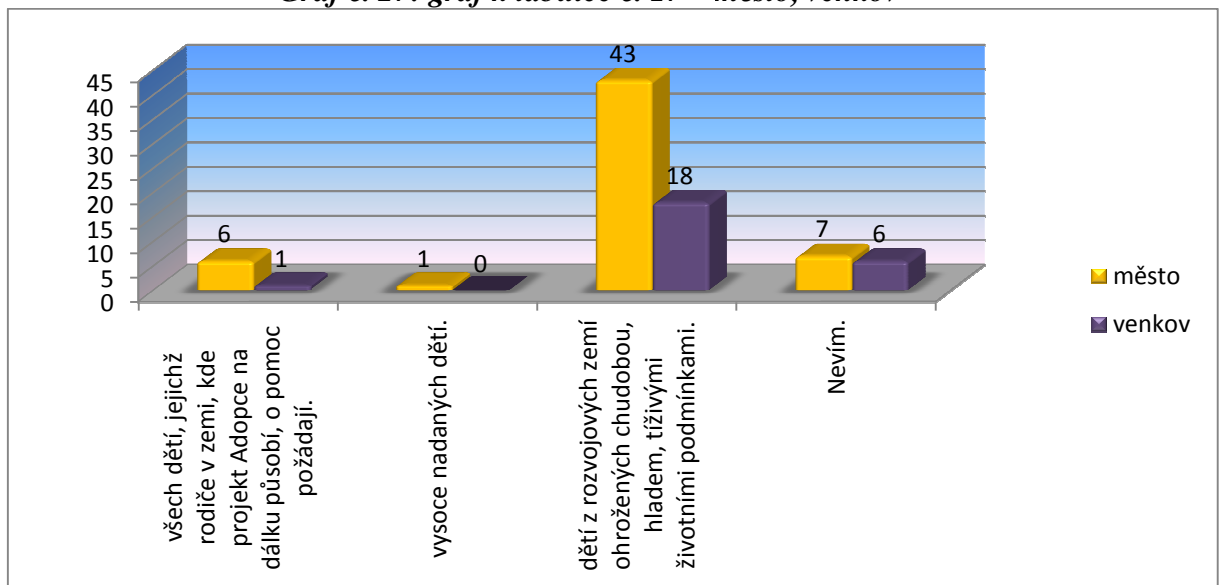
Graf č. 25: graf k tabulce č. 16 – město, venkov

Z tabulky č. 16 a grafů č. 24 a č. 25 je zřejmé, že většina (88%) tázaných respondentů ví, že projekt Adopce na dálku je charitativní projekt na pomoc dětem z rozvojových zemí získat vzdělání. Za zmínku stojí uvést, že lépe o tom co projekt znamená, jsou informovány ženy. Správně jich odpovědělo 93%. Oproti tomu u mužů se vyskytovala správná odpověď „pouze“ v 73% .

Otázka č. 17: Víte, jakých dětí se Adopce na dálku týká?
Tabulka č. 17 : Přehled odpovědí na otázku č. 17

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
všech dětí, jejichž rodiče v zemi, kde projekt Adopce na dálku působí, o pomoc požádají.	3	14	4	7	7	9	6	11	1	4
vysoce nadaných dětí.	0	0	1	2	1	1	1	2	0	0
děti z rozvojových zemí ohrožených chudobou, hladem, tíživými životními podmínkami.	15	68	46	77	61	74	43	75	18	72
Nevím.	4	18	9	15	13	16	7	12	6	24
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 26: graf k tabulce č. 17 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 27: graf k tabulce č. 17 – město, venkov

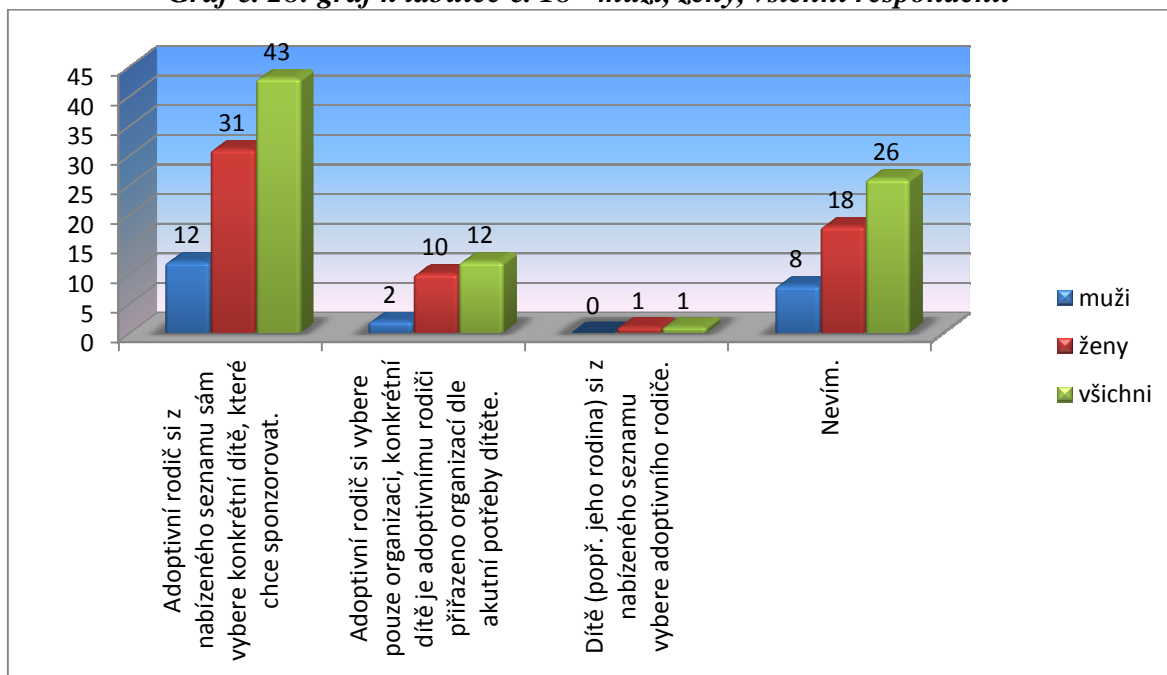
To že se adopce na dálku týká dětí z rozvojových zemí ohrožených chudou, hladem a tíživými životními podmínkami vědělo 74% všech dotazovaných. Tuto odpověď považovalo za správnou 77% žen, 68% mužů, 75 % lidí z města a 72% lidí z venkova. Další nejčastější odpověď byla možnost „nevím“. Tu zvolilo 16% všech respondentů, 15 % žen, 18% mužů, 12% lidí z města a 24% lidí žijících na venkově. Nesprávně si myslelo, že se adopce na dálku týká dětí, jejichž rodiče o pomoc požádají 9% všech zúčastněných, 7% žen, 14% mužů, 11% z města a 4% z venkova.

Otázka č. 18: Jakým způsobem jsou děti k adopci vybírány?

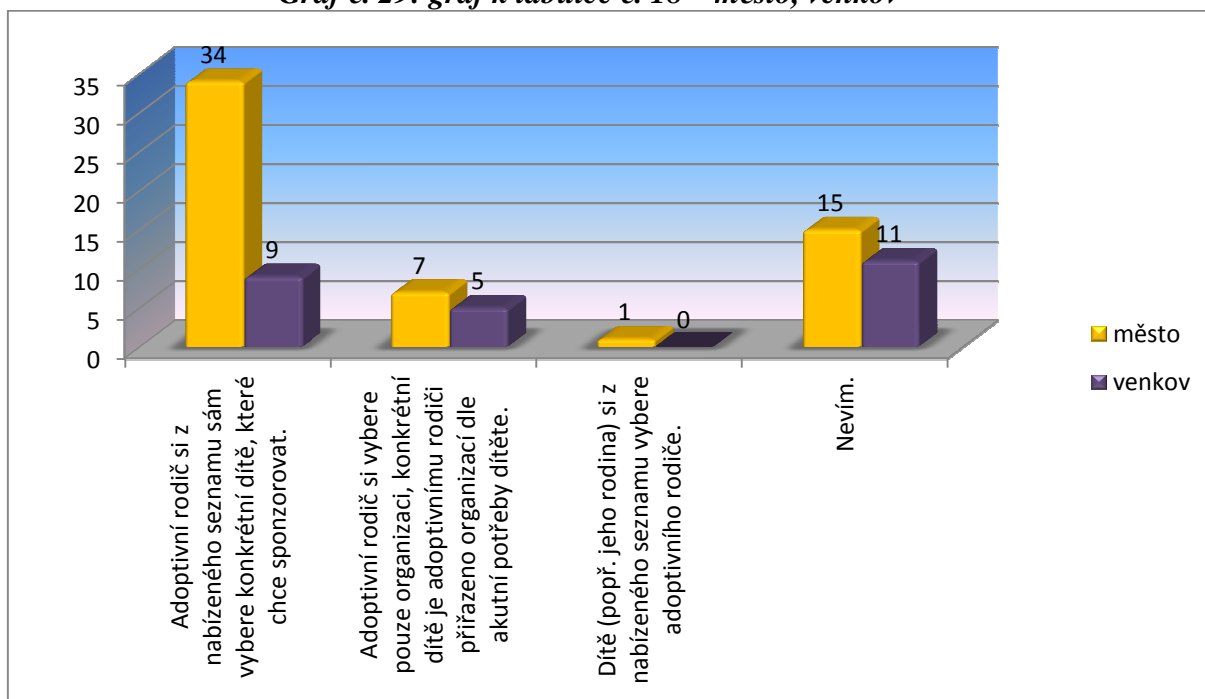
Tabulka č. 18 : Přehled odpovědí na otázku č. 18

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
<i>Adoptivní rodič si z nabízeného seznamu sám vybere konkrétní dítě, které chce sponzorovat.</i>	10	46	29	48	39	48	34	60	9	36
<i>Adoptivní rodič si vybere pouze organizaci, konkrétní dítě je adoptivnímu rodiči přiřazeno organizací dle akutní potřeby dítěte.</i>	2	9	10	17	12	15	7	12	5	20
<i>Dítě (popř. jeho rodina) si z nabízeného seznamu vybere adoptivního rodiče.</i>	0	0	1	2	1	1	1	2	0	0
<i>Nevím.</i>	10	46	20	33	30	37	15	26	11	44
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 28: graf k tabulce č. 18 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 29: graf k tabulce č. 18 – město, venkov

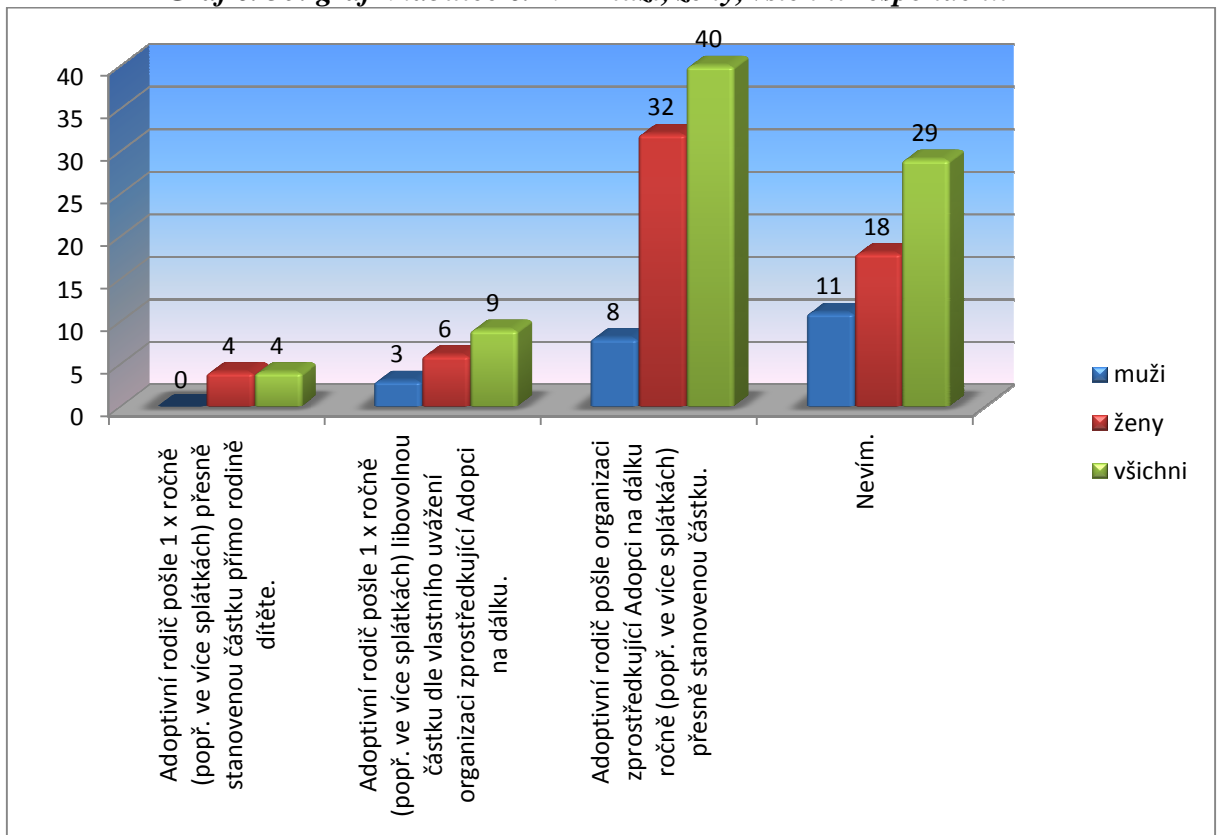
To jakým způsobem jsou děti k adopci vybírány, věděla dle grafu č. 28. správně odpovědět méně než polovina 48% všech respondentů. Na této odpovědi se shodli muži 46% i ženy 48% v podstatě stejném poměru. Na otázku odpovědět nedokázalo 37% všech účastníků šetření. Přičemž muži nevěděli v 46% a ženy v 33%. Nesprávnou odpověď, která říkala, že adoptivní rodič si vybere pouze organizaci... zvolilo 15% všech dotazovaných. Muži pouze v 9%, zatímco ženy v 17%. U města a venkova (graf č. 29) byl však rozdíl výraznější. Správnou odpověď zvolilo 60% obyvatel města a jen 36% lidí žijících na venkově. Jejich nejčastější odpověď 44% byla „nevím“. Obyvatelé města zvolili „nevím“ jen v 26%. To že si adoptivní rodič vybere pouze organizaci, která mu pak dítě přiřadí si myslí 12% lidí z města a 20% venkovanů.

Otázka č. 19: Na jakém principu Adopce na dálku funguje?

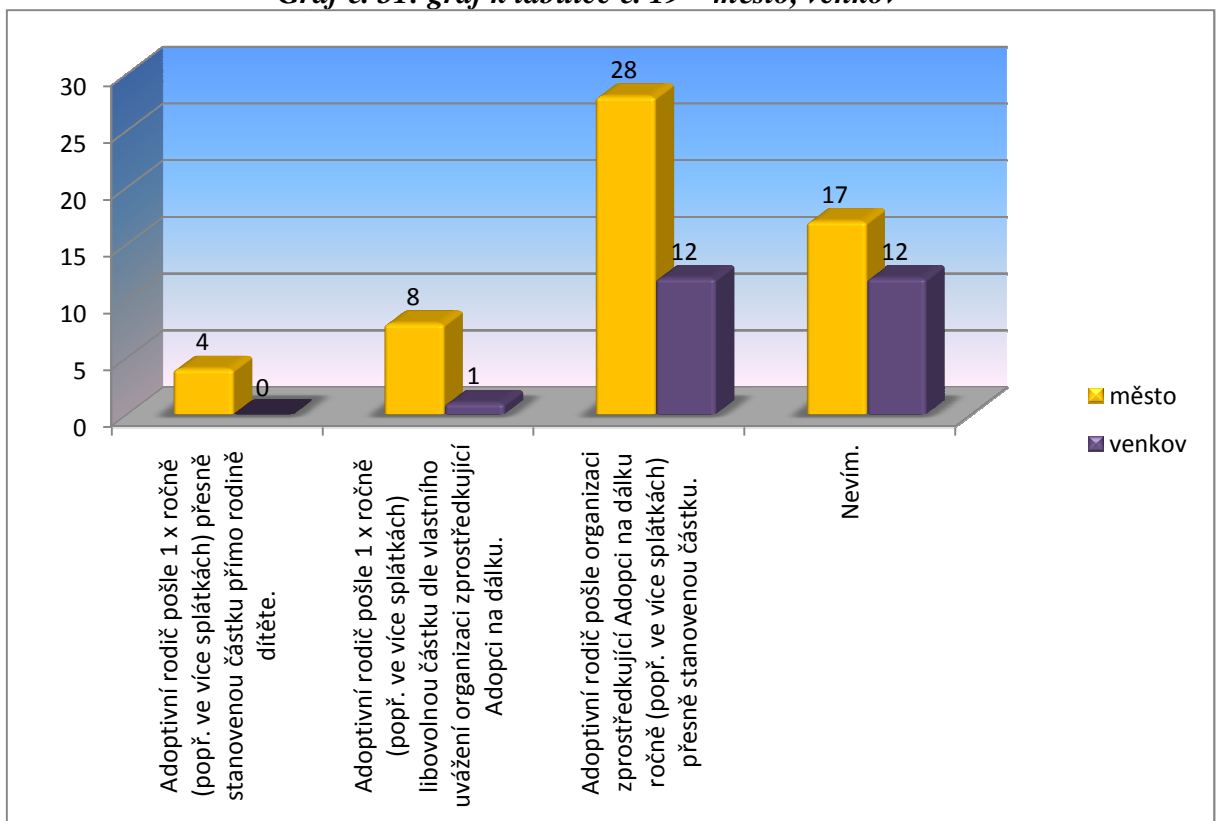
Tabulka č. 19: Přehled odpovědí na otázku č. 19

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Adoptivní rodič pošle 1 x ročně (popř. ve více splátkách) přesně stanovenou částku přímo rodině dítěte.	0	0	4	7	4	5	4	7	0	0
Adoptivní rodič pošle 1 x ročně (popř. ve více splátkách) libovolnou částku dle vlastního uvážení organizaci zprostředkující Adopci na dálku.	3	14	6	10	9	11	8	14	1	4
Adoptivní rodič pošle organizaci zprostředkující Adopci na dálku ročně (popř. ve více splátkách) přesně stanovenou částku.	8	36	32	53	40	49	28	49	12	48
Nevím.	11	50	18	30	29	35	17	30	12	48
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 30: graf k tabulce č. 19 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 31: graf k tabulce č. 19 – město, venkov

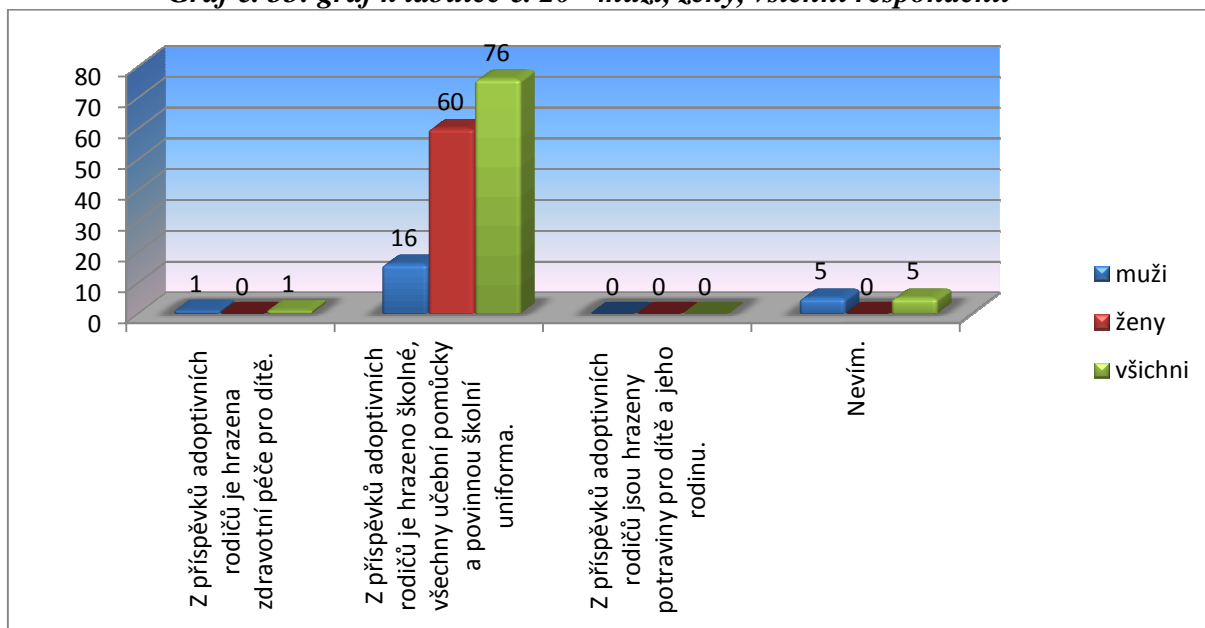
Tato otázka zjišťovala, zda respondenti vědí, na jakém principu Adopce na dálku funguje. Méně než polovina všech dotazovaných 40% dokázala odpovědět správně a to, že adoptivní rodič pošle 1 x ročně přesně stanovenou částku. Ženy byly opět úspěšnější než muži (graf č. 30). Správně odpovědělo 53% žen a 36% mužů. V případě rozdělení respondentů na město a venkov (graf č. 31) byly výsledky u této odpovědi těsnější (město 49%, venkov 48%). Další nejčastější odpovědí bylo „nevím“, kdy celkem tuto odpověď zvolilo 35% všech tázaných (muži 50%, ženy 30%). Obyvatelé města zvolili jako odpověď „nevím“ v 30% a venkované v 48%.

Otázka č. 20: K čemu jsou příspěvky adoptivních rodičů určeny?

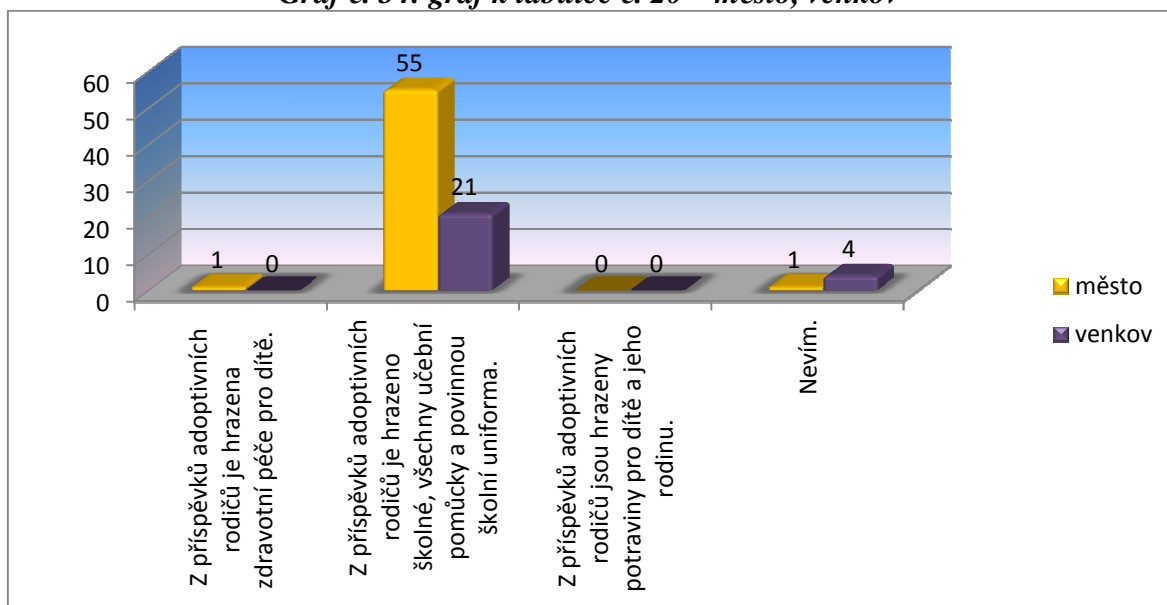
Tabulka č. 20 : Přehled odpovědí na otázku č. 20

odpověď:	muži		ženy		všichni		město		venkov	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Z příspěvků adoptivních rodičů je hrazena zdravotní péče pro dítě.	1	5	0	0	1	1	1	2	0	0
Z příspěvků adoptivních rodičů je hrazeno školné, všechny učební pomůcky a povinnou školní uniformu.	16	73	60	100	76	93	55	96	21	84
Z příspěvků adoptivních rodičů jsou hrazeny potraviny pro dítě a jeho rodinu.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nevím.	5	23	0	0	5	6	1	2	4	16
celkem	22	100	60	100	82	100	57	100	25	100

Graf č. 33: graf k tabulce č. 20 - muži, ženy, všichni respondenti

Graf č. 34: graf k tabulce č. 20 – město, venkov

Z tabulky č. 20 i obou grafů č. 33 a č. 34 je patrné, že většina dotazovaných respondentů 93% (a to i ve zvolených kritériích pohlaví a bydliště) dokázala přesně odpovědět, že příspěvky adoptivních rodičů jsou určeny na úhradu školného, učebních pomůcek a povinné školní uniformy. Ženy dokonce odpověděly správně v 100%.

5.5 Diskuze

Výzkumné šetření mělo za úkol zjistit, do jaké míry je veřejnost informována o projektech „Adopce na dálku“ a dále pak také jaký vztah (postoj) zaujímá veřejnost k těmto projektům. Z výsledků, které jsou uvedeny v předchozí části této kapitoly, je možné učinit tyto závěry k jednotlivým hypotézám:

H1: Většina dotazovaných respondentů ví, co znamená adopce na dálku. PLATÍ

K ověření této hypotézy posloužily v dotazníku otázky č. 10 (Slyšeli jste někdy o projektech Adopce na dálku?), 16 (Víte, co znamená projekt Adopce na dálku?) a 17 (Víte, jakých dětí se Adopce na dálku týká?). O adopci na dálku slyšela a správně vysvětlit, co tento pojem znamená, dokázala téměř naprostá většina dotazovaných respondentů. Rovněž určit že adopce na dálku se týká dětí z rozvojových zemí ohrožených chudobou, hladem, tíživými životními podmínkami, nebyl problém pro většinu dotazovaných. Lze tedy konstatovat, že hypotéza H1 **PLATÍ**.

H2: Více než polovina dotazovaných respondentů neví, jak přesně projekty „Adopce na dálku“ fungují. PLATÍ

Tato hypotéza byla testována na otázkách č. 18 (Jakým způsobem jsou děti k adopci vybírány?), č. 19 (Na jakém principu Adopce na dálku funguje?) a č. 20 (K čemu jsou příspěvky adoptivních rodičů určeny?). Na otázku č. 18 a 19 dokázala správně odpovědět méně než polovina dotazovaných respondentů. Z celkem tedy tří otázek pouze na otázku č. 20 dokázali všichni dotazovaní odpovědět správně ve více než 50% a lze tedy říci, že hypotéza H2 **PLATÍ**.

H3: Ženy jsou o projektech „Adopce na dálku“ informovány více než muži. PLATÍ

Při určování této domněnky jsem vycházela z předpokladu, že ženy se obecně více zajímají o charitativní projekty různého druhu a mají tak větší povědomí, na jakých principech tyto projekty fungují. Dle mého předpokladu se hypotéza H3 verifikovala, tzn. **PLATÍ**. V odpovědích na otázky č. 18, 19 a 20 (viz hypotéza H1) se ženy ve všech třech případech orientovaly lépe než muži. Správně určit, na co je příspěvek adoptivních rodičů určen (otázka č. 20), dokázaly dokonce všechny ženy.

Výzkumné šetření nezjišťovalo pouze informovanost veřejnosti o projektech Adopce na dálku, ale také názory (postoje) respondentů na tyto projekty.

H4: Více než 50 % dotazovaných respondentů považuje projekty „Adopce na dálku“ za smysluplné. PLATÍ

O smysluplnosti projektů „Adopce na dálku“ je přesvědčena více než polovina dotazovaných respondentů. Ti tuto skutečnost potvrdili v otázce č. 13 (Myslíte, že projekty Adopce na dálku jsou smysluplné?). O pravdivosti této hypotézy jsem se rovněž přesvědčila z otázky č. 9, kdy opět více než polovina všech respondentů jako nejvhodnější druh pomoci rozvojovým zemím považuje podporu vzdělávání, což je hlavním smyslem projektů sponzorování dětí. Tuto hypotézu H4 považuji za **PLATNOU**.

H5: Muži jsou k projektům „Adopce na dálku“ skeptičtější více než ženy. PLATÍ

Zda jsou projekty „Adopce na dálku“ smysluplné a tedy odpověď neví/zvolilo větší procento mužů než žen. Podporu vzdělání jako nejvhodnější pomoc rozvojovým zemím si taktéž vybralo méně mužů než žen. Dle předpokladu se hypotéza H5 potvrdila a **PLATÍ**.

Ženy jsou o smyslu projektů „Adopce na dálku“, stejně jako i o jiných charitativních projektech, přesvědčeni více než pochybovačnější muži.

H6: Důvodem pro většinu dotazovaných respondentů, proč nemají adoptované dítě na dálku je nedůvěra v projekty „Adopce na dálku“. NEPLATÍ

Při určování této hypotézy jsem vycházela z předpokladu, že lidé obecně charitativním projektům nedůvěřují. Sama se často na ulici setkávám s „dobrovolníky“ vnucující mi propisky, magnetky aj. Co je smyslem těchto akcí se ve většině případů ani nedozvím. Můžu tedy důvěřovat tomu, že dotyčný „dobrovolník“ kasičku s mým příspěvkem nezneužije? Výzkum však ukázal, že jako druhý (u obyvatel venkova dokonce první) nejčastější zdroj informací o projektech „Adopce na dálku“ jsou informace od rodiny a známých. Nedůvěra tak zřejmě ustupuje s množstvím kladných zkušeností, které jsou mezi lidmi předávány. Hypotéza H6 se nepotvrdila a tedy **NEPLATÍ**.

Bohužel je však hlavním důvodem příliš vysoký příspěvek pro dítě, který lidé nejsou ochotni nebo nemohou investovat. To že jsou projekty „Adopce na dálku“ pro veřejnost finančně nedostupné, dokázaly i odpovědi na otázku č. 7 (Kolik jste ochotni ročně na charitu přispívat?). Z těch respondentů, kteří na charitu přispívají, uvedli jako nejčastější částku 1 000 až 7 000,- Kč. Jen o něco málo méně dotazovaných uvedlo částku do 1 000,- Kč. Příspěvek pro sponzorované dítě však v průměru činí 7 000,- Kč a více.

H7: Obyvatelé města adoptují více dětí na dálku než obyvatelé vesnice. – NEPLATÍ

H8: Obyvatelé města přispívají na charitu více než obyvatelé vesnice. – NEPLATÍ

Obyvatelé města mají dle mého názoru snadnější možnosti přístupu k informacím než lidé žijící na venkově. Organizace zprostředkující adopci na dálku mají ponejvíce sídla ve velkých městech (Praha, Brno). Většina propagačních (výstavy, vernisáže, setkání adoptivních rodičů atd.) či charitativních (koncerty, plesy, sbírky) akcí probíhá v místě sídla organizací. Veškeré informace o projektech sponzorování dětí na dálku lze získat na také na internetu. I v případě přístupu k tomuto mediu se ale domnívám, že je město zvýhodněno před venkovem. Z výše uvedeného jsem tedy usoudila, že obyvatelé města, díky větší informovanosti, budou více přispívat na charitu a budou mít také na dálku adoptovaných více dětí než obyvatelé venkova. Tento odhad jsem rovněž opřela o finanční poměry těchto dvou skupin obyvatel, kdy se domnívám, že lidé z města mají větší příjmy než obyvatelé venkova. K mému překvapení se ani jedna z hypotéz H7 a H8 neverifikovala

a tedy H7 ani H8 **NEPLATÍ**. Z výzkumu vyplynulo, že větší procento respondentů z venkova než z města přispívá na blíže nespecifikovanou charitu. Výrazně více adoptují děti na dálku lidé z venkova než lidé z města.

5.6 Závěr výzkumu

Provedený výzkum v obecné rovině (resp. v rovině všech dotazovaných respondentů) splnil na výjimky (hypotéza H6, H7, H8) má očekávání. Pojem „adopce na dálku“, byť přesně význam těchto programů nevystihuje, je mezi veřejností značně rozšířen. Smysl těchto projektů dokáží lidé poměrně přesně definovat. Mají i jasnou představu o tom, jakých dětí se program týká. Jejich vztah k projektům „Adopce na dálku“ je vesměs kladný. Lidé v tento typ sociální rozvojové pomoci věří a považují ji za smysluplnou. Vychází to zřejmě z kvalitní propagace projektů a dobrých zkušeností u lidí, kteří již adoptované dítě na dálku mají či měli. Bohužel je pro většinu lidí finančně nedostupný. Z toho důvodu zřejmě chybí i zájem o hlubší proniknutí do problému a tedy i menší informovanost o tom, jak tyto projekty přesně fungují. Doporučením pro organizace zprostředkující adopci na dálku je více informovat veřejnost o možnostech podělit se o příspěvek s někým dalším. Vhodnými dárci, na něž by se měly organizace zaměřit, jsou např. školní třídy nebo celé školy, případně zájmové skupiny. Pro děti by to byl jistě atraktivní způsob pomoci a také možnost poznat jinou úroveň vzdělávání, kulturu. Mohly by si rovněž uvědomit, že chodit do školy není ve všech zemích samozřejmostí. V neposlední řadě by získaly nového kamaráda. Psaním dopisů by si procvičovaly angličtinu atd. Průměrná částka, kterou by zaplatil každý žák jedné třídy, by se pohybovala okolo 20,- Kč měsíčně, což si myslím, že je přijatelný finanční příspěvek. Případně by se dítě na dálku mohlo adoptovat z výtěžků plesů, sbírek, sběru papíru aj.

Mým dalším doporučením pro organizace je mít takový typ doplňkového programu jako má např. občanské sdružení Narovinu. To umožňuje lidem, kteří o adopci na dálku mají zájem, avšak jejich finanční situace jim neumožňuje uhradit celou výši ročního daru, přispívat jakoukoli částkou. Z těchto příspěvků, jsou pak podporovány, děti, které ztratili „adoptivní rodiče“. Z dárců, kteří přispívají menší částkou, by se rovněž daly sestavit nové „adoptivní rodiny“, vznikl by dle mého názoru další zajímavý projekt a mohlo by tak být podpořeno více dětí.

Výzkum rovněž ukázal, že pomáhat doma (v České republice) je pro veřejnost důležitější než vyvážet podporu do zahraničí. Považuje to za jistý druh patriotismu a projev solidarity s potřebnými spoluobčany. Třetí svět je nám vzdálený, máme pocit, že se nás jeho problémy nemohou ovlivnit. Je však za potřebí, uvědomit si, že žijeme v době globalizace. To co je dnes daleko, může být zítra naší součástí. Pomůžeme-li rozvojovým zemím vzkvétat, ochráníme tak sami sebe před šířením nakažlivých nemocí, nelegální migrací a rovněž si zajistíme větší bezpečnost.

Výsledky výzkumu u zvolených kritérií porovnávání přinesly pro mě zajímavé zjištění hlavně v oblasti lidí, žijících na venkově. Původně jsem předpokládala, že díky dostupnějšímu přístupu k informacím, budou více přispívat na charitu a tím pádem i mít více adoptovaných dětí na dálku lidé z města. Po zhlédnutí výsledků, ze kterých vyplynulo, že lidé žijící na venkově více přispívají na charitu a mají více adoptovaných dětí na dálku než lidé z města, jsem si uvědomila, že na vesnicích je převážná většina lidí nábožensky (křesťansky) založených. Altruismus neboli ochota pomáhat druhým tak musí být součástí způsobu jejich života, neboť pomoc bližnímu svému je jedním ze základních pravidel křesťanství. Tato moje myšlenka může zdůvodnit i větší počet adoptovaných dětí na dálku od lidí z venkova. K nejvýznamnějším zprostředkovatelům adopce na dálku v ČR totiž patří Česká katolická charita. V případě, že bych v budoucnu realizovala rozšíření tohoto výzkumu, bylo by pro mě zajímavé tuto mou domněnku potvrdit či vyvrátit. Přínosné by také mohlo být zhodnotit výzkum na základě ostatních kritérií (věk, vzdělání, výše příjmů).

ZÁVĚR

Má práce měla jako jeden z cílů objasnit smysl současného fenoménu sponzorování dětí v chudých zemích. Dospěla jsem k závěru, že projekt „Adopce na dálku“, bez ohledu na to, která nezisková organizace jej zprostředkovává, je velice kvalitním druhem rozvojové spolupráce. Je to především pro to, že se nejedná o jednorázovou pomoc, ale má dlouhodobý charakter a trvalé následky. Investice do vzdělání jsou dle mého názoru pro země třetího světa jedinou šancí, jak se vymanit z pasti chudoby, která je svírá.

V teoretické části práce jsem se dále zaměřila na výčet a charakteristiku organizací, které se zabývají zprostředkováním adopce na dálku. Měla jsem tak možnost proniknout do světa různorodých charitativních činností. Mimo projekt „Adopce na dálku“, jsem zmínila i některé zajímavé doplňkové programy zaměřující se na podporu vzdělávání a zajištění lepších podmínek komunity, ve které „adoptované děti“ žijí. Díky této diplomové práci jsem měla rovněž možnost zhlédnout i několik dokumentárních filmů, které představovaly a popisovaly činnost dobrovolných českých koordinátorů, kteří zabezpečují chod projektů v místě jejich působení. I když se na ně má práce nevztahuje, ráda bych touto cestou vyjádřila neskonale obdiv a úctu k těmto lidem, kteří pomáhají bez nároků na mzdu, daleko od svých blízkých a v podmínkách pro nás naprosto nepředstavitelných.

Praktická část práce pak měla za cíl zjistit míru informovanosti veřejnosti a jejich vztah k projektům „Adopce na dálku“. O tom, že kvalitní charitativní činnost, mezi níž můžeme zařadit i projekty „Adopce na dálku“, je smysluplná, není pochyb. Lidé však mají raději své darované peníze „na očích“ a tak upřednostňují pomoc do své země. Za svoji štedrost chtějí vidět výsledky hned, proto rádi pomáhají lidem zasaženým povodněmi, tsunami aj. Výsledky projektů „Adopce na dálku“ nejsou krátkodobou záležitostí, vždyť i rozvojové cíle tisíciletí, které mají vést k odstranění největších problémů světa, byly stanoveny na patnáct let a ani tato doba zřejmě nebude k jejich naplnění dostačující. Rozvojová spolupráce pomalými krůčky vede chudé země vzhůru. Jejím kladem je trvalost, kterou za sebou zanechává. Touto prací však rozhodně nechci tuzemskou charitativní činnost podceňovat, je-li ale mým tématem pomoc do zahraničí (resp. do zemí 3. světa), musím apelovat na to, že v České republice existuje státní záchranná síť, která ve většině případů nenechá člověka spadnout pod hranici absolutní chudoby. V rozvojových zemích světa stát žádné podobné jistoty negarantuje.

Nákladnost, která veřejnosti brání v zapojení se do projektů Adopce na dálku je též řešitelná. Pokud se více lidí spojí dohromady, pak jejich měsíční příspěvek může (jako je to v mém případě, kdy se o „adopci“ dělíme čtyři) činit částku kolem 200,- Kč. Přepočteno na dny je to 7,- Kč, resp. 28,- Kč. Za tuto částku si nekoupím nic, co bych nemohla postrádat. V Africe však touto sumou na celý den zaopatřím jedno dítě.

Při studování materiálů pro svoji práci jsem narazila na kritiku ředitelky české pobočky dětského fondu OSN – UNICEF, která se o projektech „Adopce na dálku“ vyjádřila jako o nespravedlivých a diskriminujících. (Lidové noviny, cit. 13-03-17) Dle mého názoru každá pomoc lidem má hodnotu. Řekneme-li si všichni, že nemá smysl pomoci jednomu, nepomůžeme tak nikomu. Pominu-li jednu ze základních vizí projektů „Adopce na dálku“ a tou je mj. podpora celé komunity, pak smyslem těchto projektů je dopomoci co největšímu počtu dětí z rozvojových zemí získat vzdělání. Věřím, že mezi sponzorovanými dětmi se najdou ty, které zajistí, aby takovou šanci, jakou dostaly ony, získaly i všechny děti v jejich zemi.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ARNOLDOVÁ, A., *Slovník sociálního zabezpečení*. Praha: Galén, 2002, ISBN 80-7262-175-0.

BAUER, M., *Vzdělání na dosah: sborník zkušeností a vzpomínek z projektu Adopce na dálku Arcidiecézní charity Praha*. Praha: Triton, 2008, ISBN 978-80-7387-102-4.

BAUER, M., CHYTILOVÁ, J., *Děti z Lugasy*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2006, ISBN 80-7106-859-4.

BUBLEOVÁ, V., VÁVROVÁ A., *Základní informace o náhradní rodinné péči*. Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2011, ISBN 978-80-87455-02-9.

Bulletin Arcidiecézní charity Praha. Krutost života na ulici může mít šťastný konec. Arcidiecézní charita Praha. 2013. Č. 1

Bulletin Arcidiecézní charity Praha. Běloruské děti obklopila v české republice láska. Arcidiecézní charita Praha. 2011. Č. 8

DUŠKOVÁ, L., *Encyklopedie rozvojových studií*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011, ISBN 978-80-244-2948-9.

EVANS, A., *Ukrajina*. Brno: Jota, 2011. ISBN 978-80-7217-899-5

EXNEROVÁ, V., *Globální problémy a rozvojová spolupráce: témata, o která se lidé zajímají*. Praha: Člověk v tísni - společnost při ČT, 2005, ISBN 978-86961-55-2.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2010, ISBN 978-80-7315-185-0.

GEIST, B., *Sociologický slovník*. Praha: Victoria Publishing, 1993, ISBN 80-85605-28-7.

GOMBA, P., *Slyšíte nás?*. Praha: Newfinances, 2003, ISBN 80-903354-0-3.

HRONOVÁ, T., *Děti naděje do budoucna*. Časopis Rozvojovka. Praha: Člověk v tísni, 2011, č. 3

Koktejl: geografický magazín. 2005, roč. 14, č. 3, s. 16-20. ISSN 1210-4353.

JANDOUREK, J., *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Praha: Grada, 2012, ISBN 978-80-247-3679-2.

JAZAIRIOVÁ, P., *V Indii*. Praha: Radioservis, 2003, ISBN 80-86212-34-3.

KLÍMA, J., *Dějiny Afriky: vývoj kontinentu, regionů a států*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012, ISBN 9788074221897.

KOLUCHOVÁ, J., MATĚJČEK, Z., *Osvojení a pěstounská péče*. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-637-3.

MAREŠ, P., *Sociologie nerovnosti a chudoby*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1999, ISBN 80-85850-61-3.

TOŽIČKA, T., *Příliš vzdálené cíle: rozvojové cíle tisíciletí: manuál globálního rozvojového vzdělávání*. Praha: Educon, 2008, ISBN 978-80-254-3279-2.

Internetové zdroje

Adopce.com, projekt náhradní rodinné péče [online]. [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.adopce.com/>

Arcidiecézní charita Olomouc [online]. [cit. 2013-01-19] Dostupné z: <http://www.acho.caritas.cz/>

Arcidiecézní charita Praha [online]. [cit. 2013-03-06, 2013-03-09, 2013-03-10, 2013-03-13] Dostupné z: <http://www.praha.charita.cz/>

Diecézní charita České Budějovice [online]. [cit. 2013-01-19] Dostupné z: <http://www.dchcb.cz/>

Diecézní charita ostravsko – opavská [online]. [cit. 2013-01-19] Dostupné z: <http://www.dchoo.caritas.cz>

Diecézní charita Plzeň [online]. [cit. 2013-01-19] Dostupné z: <http://www.dchp.cz/>

Diecézní katolická charita Hradec Králové [online]. [cit. 2013-01-19] Dostupné z: <http://hk.caritas.cz/>

Hnutí solidarity s chudými třetího světa MAITRI [online]. [cit. 2013-03-14] Dostupné z: <http://maitri.jinak.cz/>

Charita Česká republika [online]. [cit. 2013-01-10, 2013-03-06, 2013-03-13] Dostupné z: <http://www.charita.cz/>

Nadace mezinárodní potřeby [online]. [cit.2013-03-03] Dostupné z: <http://www.incz.info/>

Nadační fond Inka [online]. [cit.2013-03-13] Dostupné z: <http://www.inkaperu.cz/>

Nadační fond Zdravotně sociální fakulty JU [online]. [cit.2013-03-14] Dostupné z: <http://www.adopcezambie.cz/>

Lidové noviny [online]. [cit.2013-03-17] Dostupné z:

http://relax.lidovky.cz/adopce-na-dalku-nejsou-fer-vzdelani-potrebuji-i-osklive-deti-plz/zajimavosti.aspx?c=A110806_203952_moje-penize_sk

Občanské sdružení ADRA [online]. [cit.2013-02-25] Dostupné z: <http://www.adra.cz/>

Občanské sdružení Bwindi Orphans [online]. [cit.2013-02-20] Dostupné z: <http://www.bwindiorphans.org/>

Občanské sdružení Centrum dialog [online]. [cit.2013-02-20] Dostupné z: <http://www.centrumdialog.cz/>

Občanské sdružení Humanitas Afrika [online]. [cit.2013-02-15] Dostupné z: <http://www.humanitasafrika.cz/>

Občanské sdružení Naděje Zambii [online]. [cit.2013-03-15] Dostupné z: <http://www.nadejezambii.org/>

Občanské sdružení Namasté Nepál [online]. [cit.2013-03-04] Dostupné z: <http://www.namastenepal.cz/>

Obecně prospěšná společnost Njovu [online]. [cit.2013-03-02] Dostupné z: <http://www.njovu.cz/>

Občanské sdružení M.O.S.T. [online]. [cit.2013-03-05] Dostupné z: <http://www.protibet.org/>

Občanské sdružení Samari [online]. [cit.2013-03-13] Dostupné z: <http://www.samari.cz/>

Občanské sdružení Surya [online]. [cit.2013-03-05] Dostupné z: <http://www.surya.cz/>

Občanské sdružení Wontanara [online]. [cit.2013-03-02] Dostupné z: <http://www.wontanara.cz/>

Rozvojovka – informačně vzdělávací sekce ČvT [online]. [cit.2013-03-13] Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/>

World Vision [online]. [cit.2013-03-09] Dostupné z: <http://www.worldvision.org/>

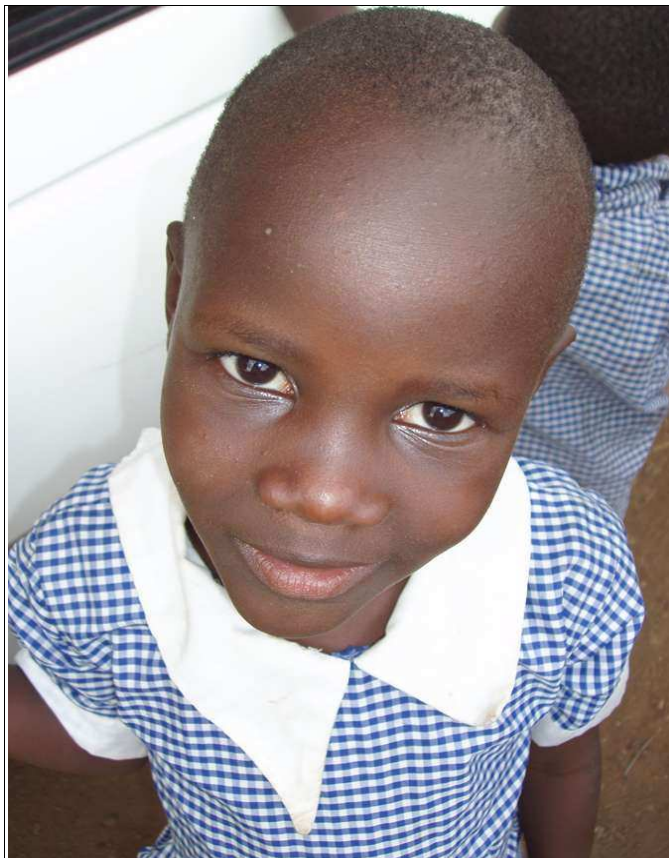
SEZNAM PŘÍLOH

P I: Zera Ogutu Atieno

P II: Dotazník

PŘÍLOHA P I: ZERA OGUTU ATIENO

Zera Ogutu Atieno

Zeru jsme společně s dalšími třemi kamarádkami adoptovaly na dálku prostřednictvím občanského sdružení Dialog v roce 2006, když ji bylo 6 let. Dnes je to již téměř dospělá 13letá dívka, která navštěvuje 4. třídu základní školy Nyawita Nursery School ve městě Kisumu ve státě Keňa. Roční příspěvek činí 9 600,- Kč. Původní částka byla 7 200,- Kč, Zera se však v průběhu „adopce“ dostala do těžké životní situace (viz níže) a tak ji částečně přispíváme i na živobytí.

Otec Zery Ezekiel Ogutu Otieno, nar. 1950 zemřel v roce 2004 na cukrovku a o Zeru se starala její matka Nancy Adhiambo Ogutu, nar. 1985, která pracovala jako prodavačka. Osud celé rodiny tak závisel na jejím příjmu, který však bohužel stačil stěží jen na pokrytí základních potřeb. V roce 2009 zemřela i matka Zery a nyní je v péči své staré nemocné babičky.

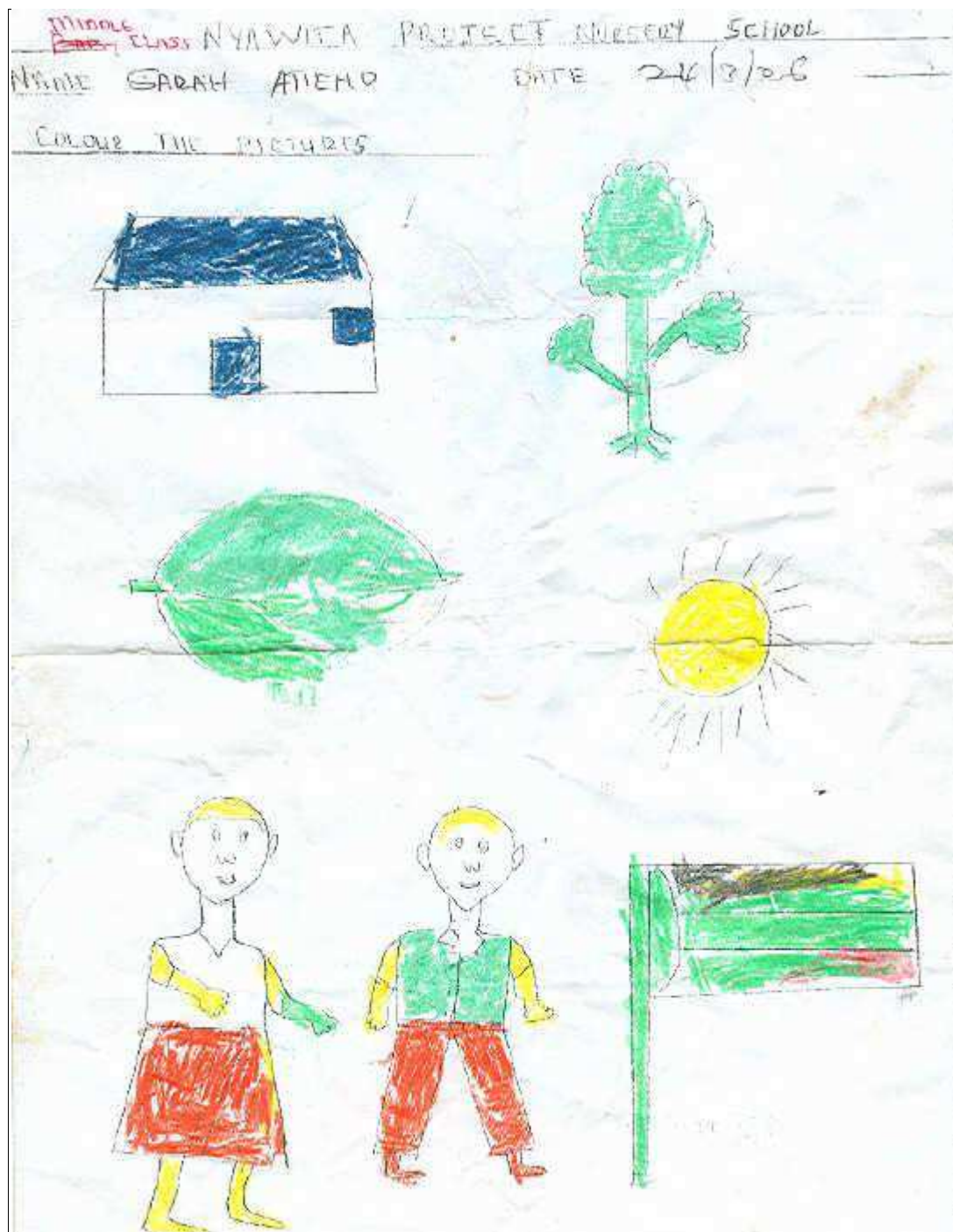
Zera v roce 2006

rok 2011

Komunikace mezi námi a Zerou je písemná. Zhruba třikrát do roka od ní obdržíme dopis. Stejně často píšeme i my jí. Dopisy jsou psány za pomoci třídního učitele. Zera velice ráda píše o počasí v Kisumu a rovněž se často ptá na počasí v České republice. Občas se v dopisech zmíní, že by byla ráda, kdybychom ji navštívily v její škole. To však, ač bychom si to velice přály, z mnoha důvodů není v našich silách. Pochopitelně v žádném z dopisů nechybí informace o tom, jak se jí líbí ve škole, které předměty ji baví, kdy mají prázdniny a kdy jim opět začíná škola. Někdy připojí i obrázek. Na konci každého dopisu nezapomene nikdy poděkovat za naši podporu, za zasláné dárky a nechá pozdravovat nás i celou naši rodinu a přátelé. Často se s námi Zera loučí se slovy „your's daughter“ („vaše dcera“), „your beloved“ („vaše milovaná“). Dopisy od nás pro Zeru sestavujeme tak, že

každá z nás napíše za sebe krátký text. Nejčastěji píšou o své rodině, o tom, že mimo ní mám ještě jednu dceru, která se mi nedávno narodila, o svých zájmech, zaměstnání, rovněž o počasí, hlavně o tom, že u nás padá sníh - to samozřejmě dokládáme fotografiemi sněhuláků postavených v zimě. Pracuji v Dopravním podniku města Brna, takže jsem Zeře posílala i fotku z tramvaje atd. Nechybí ani rodinné fotografie.

FD NO: 10314

MIAMITA PROJECT 1

P.O BOX 105

KISumu

Dear adoptive parent

How do you do and how is the weather

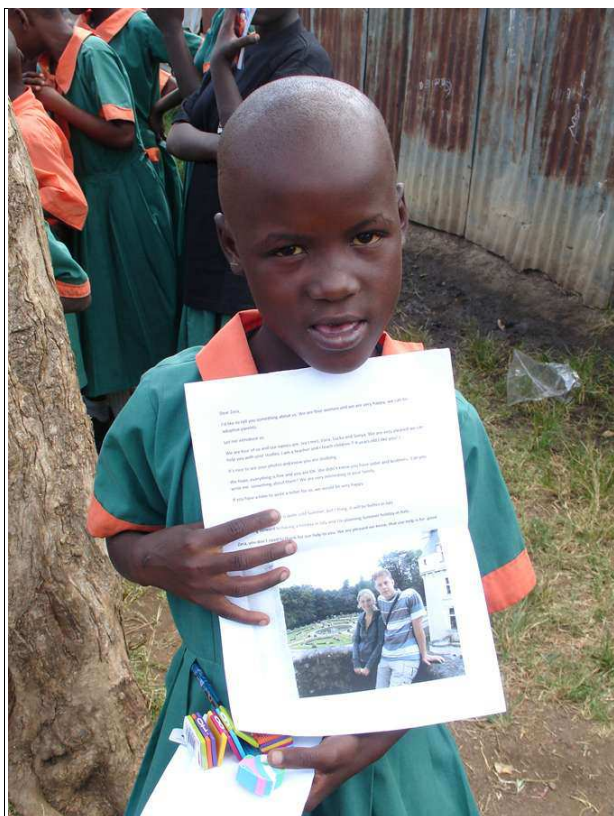
in that part of the world? Myself I am fine. The weather here is very hot but we have started to witness some rains. My family of ~~four~~ sisters and three brothers wishes you a happy and successful Easter holiday.

This year I am in class ~~one~~ and I was position ~~five~~ in my class. I hope to do much more better next term. Your greatest support may God bless you.

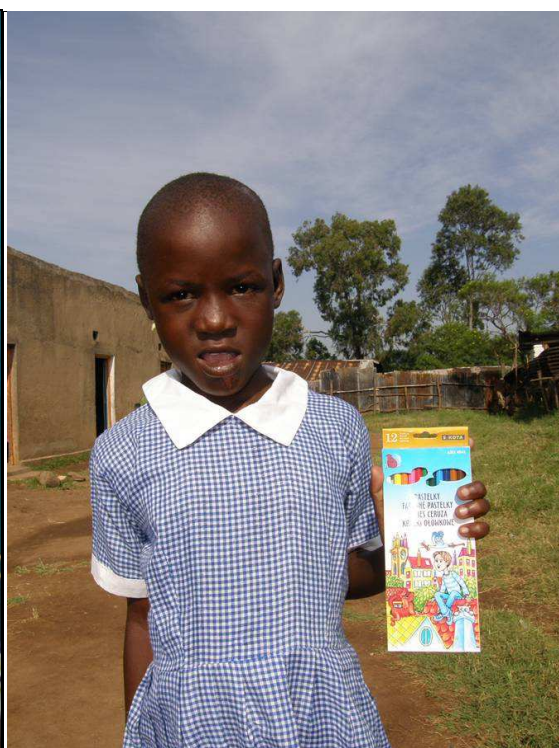
Yours daughter
ZERA AIENO

Občas je možné prostřednictvím koordinátora zaslat „adoptovanému dítěti“ malý dárek. Nejčastěji posíláme, pastelky, omalovánky, plyšáky. Jednou jsme Zeře poslaly i hodinky. To že se k ní dárky od nás dostanou, si můžeme ověřit z pořízené fotodokumentace na internetových stránkách občanského sdružení Dialog, kde má každé dítě svůj odkaz.

Společně s dopisem vždy obdržíme vysvědčení za daný trimestr a informace od koordinátorky projektu ohledně jejího prospěchu, současné životní situaci nebo o momentálních poměrech v Keni, případně o nových projektech, které občanské sdružení plánuje či realizuje. Školní rok v Keni na základní škole má 3 trimestry:

- 1. trimestr – říjen, listopad, prosinec
- 2. trimestr – leden, únor, březen
- 3. trimestr – duben, květen, červen

Prázdniny mají děti od 23.12. do 3.1. (vánoční), 1.4. – 13.4. (velikonoční) a v červenci, srpnu a září (v období dešťů). Ve škole se vyučuje anglický jazyk, mateřský jazyk Svahilština, matematika, psaní, čtení, výtvarná výchova aj. Po ukončení každého trimestru dostávají děti vysvědčení. Hodnocení jsou v procentech. Obvykle se uvádí také pořadí žáka ve třídě. Zera nepatří mezi nejlepší, škola ji však velice baví a ráda tam tráví čas. V dopisech nemluví o tom, co dělá o prázdninách, mluví o tom, co dělá ve škole.

PUPIL'S NAME <u>ZERA AIEHO</u> ID NO: <u>10314</u>													
CLASS TEACHER <u>JACINTA</u>				STD <u>I</u>				YEAR <u>2009</u>					
SUBJECTS	FIRST TERM				SECOND TERM				THIRD TERM				ANNUAL AVERAGE SUMMARY
	1ST TEST %	2ND TEST %	3RD TEST %	AVER %	1ST TEST %	2ND TEST %	3RD TEST %	AVER %	1ST TEST %	2ND TEST %	3RD TEST %	AVER %	
ENGLISH LANGUAGE				100				66				74	88
ENGLISH COMP.				80				66				74	88
READING/ <u>kuuma</u>								65				73	
DICTATION/SPELLING													
KISWAHILI				80				56				44	62
INSHA YA KISWAHILI													
MATHEMATICS				88				74				72	84
RELIGIOUS EDUCAT.													
S.H.C. <u>social studies</u>				92				82				61	84
BUSINESS EDUCAT.												70	
SCIENCE & AGRI.				80				52				64	78
ART & CRAFT													
HOME SCIENCE													
MUSIC													
P.E.													
WRITING													
MOTHER TONGUE													
TOTAL				420				389				325	409
CLASS POSITION				5				13				12	13
OUT OF				15				15				15	15
CONDUCT				Good				Good				Good	
ABILITY				Good				fair				Good	

CLASS TEACHER'S REMARKS		
FIRST TERM	Present ☐	Absent ☐
<i>good work zera put on more effort.</i>	Opening Date <u>4th May 2009</u>	Closing Date <u>3rd April 2009</u>
NYAWITA NURSERY SCHOOL BOX.....KISUMU.		
Teacher's Signature <u>J. Jacinta</u>	DATE <u>4/11/09</u>	Parent/Guardian's Signature
SECOND TERM	Present ☐	Absent ☐
<i>Should work extra hard for better results.</i>	Opening Date <u>7/9/09</u>	Closing Date <u>7/8/09</u>
NYAWITA NURSERY SCHOOL BOX.....KISUMU.		
Teacher's Signature	DATE	Parent/Guardian's Signature
THIRD TERM	Present ☐	Absent ☐
<i>promoted to the next class</i>	Opening Date <u>4/1/10</u>	Closing Date <u>27/1/09</u>
NYAWITA NURSERY SCHOOL BOX.....KISUMU.		
Teacher's Signature	DATE	Parent/Guardian's Signature
ANNUAL REMARKS:		
THIS CHILD HAS NOT BEEN PROMOTED TO THE NEXT CLASS BECAUSE:		
1) HE/SHE HAS DONE WELL/BADLY		
2) HE/SHE HAS NATURAL PROBLEMS		
3) HE/SHE LACKED PROPER TEACHING/ENOUGH ASSISTANCE FROM THE PARENT/GUARDIAN		
Class Teacher's Suggestion <u>read more story books to improve your vocabulary.</u>		
HEAD TEACHER'S SIGNATURE <u>C. J.</u>	DATE <u>6/11/2009</u>	

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK

DOTAZNÍK – Adopce na dálku jako forma sociální pomoci

Dobrý den,

Studuji Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, obor sociální pedagogika a píší diplomovou práci na téma *Adopce na dálku jako forma sociální pomoci*. Ráda bych Vás požádala o vyplnění následujícího dotazníku, který má za cíl zjistit vztah veřejnosti k projektům Adopce na dálku a míru informovanosti o těchto projektech.

Vytvořený dotazník je zcela anonymní, nasbíraná data budou použita pouze pro účely mé závěrečné práce.

Děkuji za čas, který strávíte vyplněním následujícího dotazníku.

1. Pohlaví:

- muž
- žena

2. Věk:

- do 30 let
- 31 – 45 let
- 46 – 60 let
- 61 a více

3. Bydliště:

- město
- venkov

4. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- základní
- vyučení
- středoškolské s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

5. Jak vycházíte s vaším příjmem?

- zcela bez problémů
- svoje výdaje musím zvažovat

mám finanční problémy

6. Přispíváte na charitu?

- a) ano
- b) ne

7. Kolik jste ochotni ročně na charitu přispívat?

- a) méně než 1 000,- Kč
- b) 1 000,- až 7 000,- Kč
- c) více než 7 000,- Kč
- d) nepřispívám vůbec

8. Jaký typ charitativních projektů podporujete?

- a) Charitativní projekty směřující pomoc do České republiky
Uved'te důvod:.....
- b) Charitativní projekty směřující pomoc do zahraničí
Uved'te důvod:.....
- c) nepřispívám vůbec

9. Jaký druh pomoci do rozvojových zemí považujete za nejúčinnější?

- a) finanční podpora
- b) podpora vzdělání
- c) materiální pomoc
- d) nevím
- e) jiný druh.....

10. Slyšeli jste někdy o projektu Adopce na dálku?

- a) ano
- b) ne

11. Odkud jste o projektech Adopce na dálku získali informace?

- a) z rozhlasu
- b) z televize
- c) z internetu

- d) z tisku
- e) od známých, od rodiny
- f) jiný zdroj:.....
- g) nikdy jsem o projektech Adopce na dálku neslyšel(a)

12. Myslíte, že informace, které jste o projektech Adopce na dálku získal(a), jsou pro Vás dostačující?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

13. Myslíte, že projekty Adopce na dálku jsou smysluplné?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

14. Máte adoptované dítě prostřednictvím některého z projektů Adopce na dálku?

- a) ano
Uved'te prosím důvod, proč jste si dítě adoptoval(a).....
- b) ne
Uved'te prosím důvod, proč o adopci nemáte zájem.....

15. Pokud byste měl(a) možnost podělit se o příspěvek pro adoptované dítě s dalšími adoptivními rodiči, byl by tento typ pomoci pro vás přijatelnější?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

16. Víte, co znamená projekt Adopce na dálku?

- a) Jedná se o charitativní projekt na pomoc dětem z rozvojových zemí získat vzdělání.
- b) Jedná se o charitativní projekt na pomoc chudým dětem z celého světa.
- c) Jedná se o osvojení dítěte z rozvojové země.
- d) nevím

17. Víte, jakých dětí se Adopce na dálku týká?

- a) všech dětí, jejichž rodiče v zemi, kde projekt Adopce na dálku působí, o pomoc požádají.
- b) vysoce nadaných dětí.
- c) dětí z rozvojových zemí ohrožených chudobou, hladem, tíživými životními podmínkami.
- d) Nevím.

18. Jakým způsobem jsou děti k adopci vybírány?

- a) Adoptivní rodič si z nabízeného seznamu sám vybere konkrétní dítě, které chce sponzorovat.
- b) Adoptivní rodič si vybere pouze organizaci, konkrétní dítě je adoptivnímu rodiči přiřazeno organizací dle akutní potřeby dítěte.
- c) Dítě (popř. jeho rodina) si z nabízeného seznamu vybere adoptivního rodiče.
- d) Nevím

19. Na jakém principu Adopce na dálku funguje?

- a) Adoptivní rodič pošle 1 x ročně (popř. ve více splátkách) přesně stanovenou částku přímo rodině dítěte.
- b) Adoptivní rodič pošle 1 x ročně (popř. ve více splátkách) libovolnou částku dle vlastního uvážení organizaci zprostředkující Adopci na dálku.
- c) Adoptivní rodič pošle organizaci zprostředkující Adopci na dálku ročně (popř. ve více splátkách) přesně stanovenou částku.
- d) Nevím.

20. K čemu jsou příspěvky adoptivních rodičů určeny?

- a) Z příspěvků adoptivních rodičů je hrazena zdravotní péče pro dítě.
- b) Z příspěvků adoptivních rodičů je hrazeno školné, všechny učební pomůcky a povinnou školní uniformu.
- c) Z příspěvků adoptivních rodičů jsou hrazeny potraviny pro dítě a jeho rodinu.
- d) Nevím